

TURKU

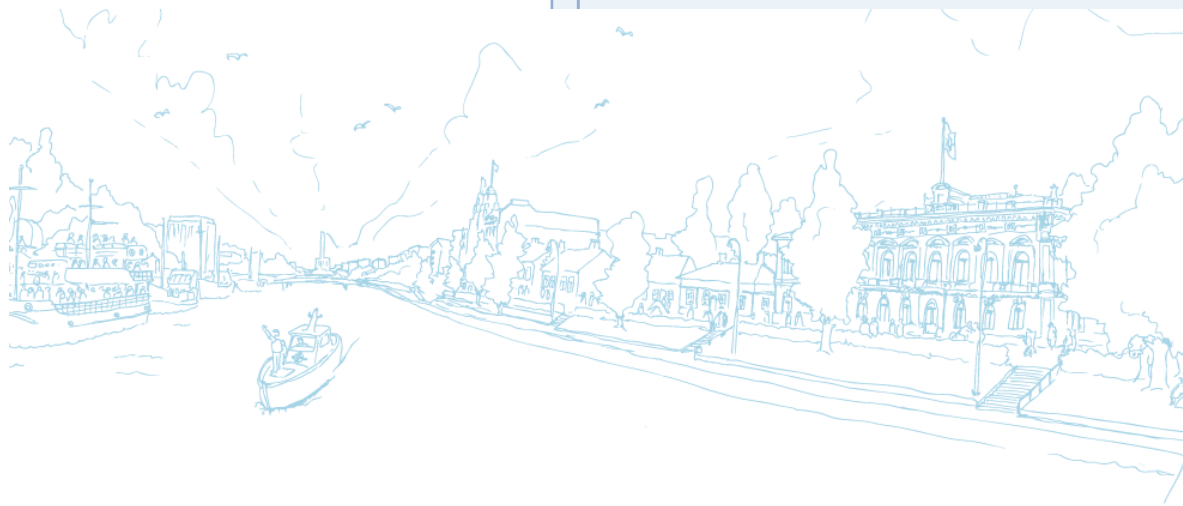

Kaupunginjohtaja

Aleksi Randell

31.10.2012

TURUN KAUPUNGIN VUODEN 2013 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2013 – 2016 TALOUSSUUNNITELMA

HALLINTOKUNNAT

- Tavoitteet

LIKELAITOKSET

- Tavoitteet
- Ehdotukset

YHTIÖT

- Tavoitteet

KÄYTTÖTALOUSOSA

TULOSLASKELMAOSA

INVESTOINTIOSA

RAHOITUSOSA

YLEISPERUSTELUT	
Johdanto	1
Talousarvion toimintamenojen ja –tulojen yhdistelmä.....	17
 KÄYTTÖTALOUSOSA	
 KJ TOIMI	
Tarkastuslautakunta.....	19
Keskusvaalilautakunta	20
Kaupunginvaltuusto.....	21
Kaupunginhallitus.....	22
Kaupunginhallitus, omarahoitusosuudet	27
 PALVELUTOIMI	
Peruspalvelulautakunta.....	28
Nuorisolautakunta	34
Liikuntalautakunta	36
Kulttuurilautakunta	38
 OSAAMISTOIMI	
Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta	42
Lukio- ja ammattiopetuslautakunta	44
Ammattikorkeakoulun hallitus	46
 YMPÄRISTÖTOIMI	
Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta	48
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	50
Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta	52
Ympäristö- ja kaavoituslautakunta	53
Rakennuslautakunta	55
Kiinteistöliikelaitos.....	57
Tilaliikelaitos.....	59
Vesiliikelaitos.....	62
 YHTIÖT	
Logomo Oy.....	64
Oy Turku Energia –konserni	65
Turku Science Park Oy	67
Koneteknologiakeskus Turku Oy	70
Turku Touring Oy	72
Turun aikuiskoulutussäätiö.....	74
KOY Turun monitoimihalli	77
Turun Seudun Kuntatekniikka Oy	79
Turun Seudun Rakennustekniikka Oy.....	80
Turun Seudun Kiinteistöpalvelu Oy.....	81

Turun Kaupunkiliikenne Oy	82
Turun Seudun Jätehuolto Oy	83
Turun seudun puhdistamo Oy	86
Turun Seudun Vesi Oy	88
Turun TeknologiaKiinteistöt Oy	89
TVT Asunnot Oy	91
Turun Ylioppilaskyläsäätiö	93
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy	95
Turun tekstiilihuolto Oy	97
TULOSLASKELMAOSA	
Tuloslaskelma	98
Verotulot	99
Valtionosuudet	99
Korkomenot ja –tulot	100
INVESTOINTIOSA	
Yhdistelmä	101
RAHOITUSOSA	
Yhdistelmät	105
Lainojen vähennys/lisäys	106
LIITTEET	
Talousarvion toimintamenojen ja –tulojen suunnittelulukuvvertailu	107
Valtionosuus -erittely	108
Kiinteistöliikelaitoksen talousarvioehdotus	109
Tilaliikelaitoksen talousarvioehdotus	118
Vesiliikelaitoksen talousarvioehdotus	125

YLEISPERUSTELUT

JOHDANTO

TALouden KEHITYSNÄKYMÄT

Valtiovarainministeriö, taloudellinen katsaus 17.9.2012:

Valtiovarainministeriön ennusteessa oletetaan, ettei euroalueen rakenteessa tapahdu dramaattisia muutoksia. Viimeaikaiset tapahtumat ovat kuitenkin osoittaneet, että tilanne on kehittynyt ajan saatossa vakavammaksi, eikä valuutta-alueen kriisin syventymistä voida sulkea pois. Ennusteeseen sisältyykin oletus euroalueen ongelmien jatkumisesta. Samaan aikaan Suomen talouskasvu on todennäköisesti heikkenemässä pysyvästi, kun työikäinen väestö on alkanut vähentyä ja myös investointiaste näyttää alentuneen pysyvästi.

Epävarmuus talouden suunnasta on pysynyt korkeana vuoden 2011 jälkipuoliskolta alkaen. Tämä heijastuu Suomen talouteen useita välittymiskanavia myöden. Epävarmuuden nousu näkyy erityisesti yksityisissä investoinneissa. Kysynnän laimeus erityisesti euroalueella johtaa viennin hienoiseen supistumiseen. Kuluvan vuoden kokonaistuotannon kasvuksi ennustetaan 1 % ja kasvu on täysin kotimaisen kysynnän varassa. Suhdannelanteeseen nähden työmarkkinoiden tilanne säilyy yllättävän hyvänä: työttömyysaste alenee ja vuosikeskiarvoksi ennustetaan 7,6 %.

Vuonna 2013 kokonaistuotanto kasvaa myös 1 prosentin, mutta kasvun rakenne monipuolistuu. Yksityinen kulutus säilyy edelleen kasvun tärkeimpänä lähteenä, mutta viennin ennustetaan kääntyvän hitaaseen kasvuun. Historiaan nähden vaatimaton tuotannon taso ei riitä ylläpitämään työllisyyden kasvua ja työttömyys kääntyy nousuun. Vuonna 2014 talouden ennustetaan kasvavan 2 %.

Hallituksen esitys valtion vuoden 2013 talousarvioksi on 7,0 mrd. euroa alijäämäinen. Vaikka päätetyt sopeutustoimet pienentävät valtion alijäämää v. 2013 ja edelleen ennusteajaksolla, se on jäämässä hallitusohjelman tavoitetta suuremmaksi. Valtiontalouden velan kasvu näyttäisi kuitenkin taittuvan suhteessa kokonaistuotantoon. Väestön ikääntymisestä aiheutuva sosiaali- ja terveystalouden kysynnän kasvu sekä kuntien valtionosuuksien leikkaukset rasittavat kuntien taloutta ja myös niiden rahoitusasema uhkaa jäädä selvästi alijäämäiseksi. Työeläkemaksujen korottaminen ja maksutulojen rahoitointi pitävät puolestaan sosiaaliturvarahastojen rahoitusaseman ylijäämäisenä.

Talouden ennustettu kasvu ja päätetyt sopeutustoimet eivät riitä poistamaan julkisen talouden rahoitukseen syntynyttä kestävyysvajetta. Julkisen talouden rahoitusylijiäämän pitäisi olla noin 4 % suhteessa kokonaistuotantoon vuonna 2016, jotta julkinen valta kykenisi hoitamaan velvoitteensa myös pitkällä aikavälillä. Kestävyysvajeen umpeen kurominen pelkästään verotusta kiristävien ja menoja leikkaavien välittömien toimien avulla ei ole tarkoituksenmukaista. Välittömien sopeutustoimien ohella talouden rakenteisiin kohdistuvat uudistukset ovat välttämättömiä talouden kasvuedellytysten kohentamiseksi ja hyvinvointivaltion rahoituksen turvaamiseksi.

Keskeisiä ennustelukuja vuosille 2011 – 2014, VM:n taloudellinen katsaus syyskuu 2012				
	2011	2012**	2013**	2014**
Bruttokansantuote markkinahintaan	2,7	1,0	1,0	2,0
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	3,4	2,6	2,4	2,3
Ansiotasoindeksi, muutos, %	2,7	3,5	2,6	3,0
Työttömyysaste, %	7,8	7,6	8,1	7,9

Kuntatalouden tila vuonna 2012

Kuntaliitto, kuntataloustiedote 25.9.2012 mm.:

Taloustilanne vaikea - uusia sopeutustoimia saattaa olla tulossa

Kataisen hallitus on sopinut vuoden 2013 budjettiesityksestä kansainvälisesti hyvin epävarmassa taloudellisessa tilanteessa. Hallitusohjelman mukaan hallitus rakentaa kehyspäätöksensä siten, että hallitusohjelmaan kirjatut talouspolitiikan tavoitteet toteutuvat ja Suomen valtion nykyinen luottoluokitus säilyy. Hallitus on sitoutunut toteuttamaan uusia lisäsopeutustoimia, mikäli valtion velan bruttokansantuoteosuus ei näytä kääntyvän laskuun ja valtion talouden alijäämä näyttää asettuvan yli yhteen prosenttiin bruttokansantuotteesta. Hallitus seuraa vuosittain em. valtiontalouden tavoitteiden toteutumista ja panee tarvittaessa täytäntöön ehdollisia toimia siten, että niitä toteutetaan prosentuaalisesti yhtä paljon. Näitä ehdollisia toimia ovat valtion menojen ja kuntien valtionapujen lisääntyminen ja sopeutus sekä verojen lisäkorotukset ja verovähennysten karsiminen.

Valtion viime kevään kehysvalmistelussa suoritettiin hallituksen toimesta sopeutustoimia, joista iso osa kohdistuu kuntiin. Hallituksen budjettiriihen päätökset noudattavat viime kevään budjettikehyksen päätöksiä lähes sellaisenaan.

Peruspalvelujen valtionosuuksia leikataan ensi vuodelle tähän vuoteen verrattuna 125 miljoonaa. Tämän lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksia jäädytetään 50 miljoonalla eurolla. Hallituksen muodostamisen yhteydessä päätetty 631 miljoonan euron leikkaus toteutettiin kokonaisuudessaan kerralla tämän vuoden valtionosuuksien pohjiin ja siten ne kertautuvat jatkossa joka vuosi.

Kuntien tehtävät laajenevat erityisesti vanhushuollon osalta. Vanhuspalvelulaki tulee voimaan 1.7.2013. Henkilöstömitoitusten mahdolliset tarkistukset siirtyvät vuodelle 2015. Kevään kehysratkaisussa alennettiin sosiaali- ja terveydenhuoltoon osoitettuja kehittämisvaroja aiemmin sovitusta 145 miljoonasta 125 miljoonaan vuonna 2015. Kehysriihessä nämä varat palautettiin niin, että 10 miljoonaa euroa kohdistetaan vanhuspalveluihin ja 10 miljoonaa euroa omaishoidon kehittämiseen. Vanhuspalvelulain toteuttamisen kokonaiskustannuksiksi vuoden 2015 tasossa arvioidaan hallituksen esityksessä 151 miljoonaa euroa, josta valtion osuus olisi 86 miljoonaa, eli 54,3 %. Vanhuspalvelulain toteutumisen vuositaso-kustannusten luotettava arviointi on kuitenkin vielä hyvin vaikeata.

Vanhuspalvelulain lisäksi useat muut pienemmät, kuten liikenne- tai rakennusvalvonnan ratkaisut kiristävät kuntataloutta.

Myönteistä budjettiesityksessä on, että hallitus kompensoi kunnille kaikki veroperuste-

den muutosten aiheuttamat menetykset ja että pitkäaikaistyöttömien työllistämisen kuntakokeiluun saadaan rahoitus luvattun suuruisena.

Hallituksen budjettiesitys kiristää kuntataloutta valtiovarainministeriön arvion mukaan ensi vuonna noin 160 miljoonaa euroa tähän vuoteen verrattuna. Tämä lisää paineita kuntaverojen korottamiseen sekä kiihdyttää kuntien velkaantumista.

Hallitus on ohjelmassaan sitoutunut kuntien veropohjan vahvistamiseen. Viime keväänä valtion talouden kehityksen yhteydessä keskustelua herätti jäteveron tuoton siirto kunnille. Valitettavasti tätä siirtoa ei sisälly hallituksen ensi vuoden budjettiesitykseen.

Tilanne kuntien kannalta ensi vuoden talousvalmistelua ajatellen on varsin selkeä. Tulevat muutokset tiedetään eikä yllätyksiä pitäisi olla tulossa. Kuntatalous kiristyy ja sopeutustoimiin joudutaan laajasti kuntakentässä.

Mikäli talouskehitys ei parane, maan hallitus tulee viimeistään ensi kevään kehysriihessä arvioimaan hallitusohjelman tavoitteita. Edessä saattaa olla vielä uusia sopeuttamistoenpiteitä.

KAUPUNGIN TALOUSARVION LAADINNAN YLEISPERUSTELUT

Toimintaympäristö

Väestö

Turun asukasluku oli vuoden 2011 lopussa 178.630 henkeä, joista miehiä oli 84.479 ja naisia 94.151. Turku on asukasluvultaan Suomen viidenneksi suurin kaupunki ja Turun seutukunta kolmanneksi suurin kaupunkiseutu.

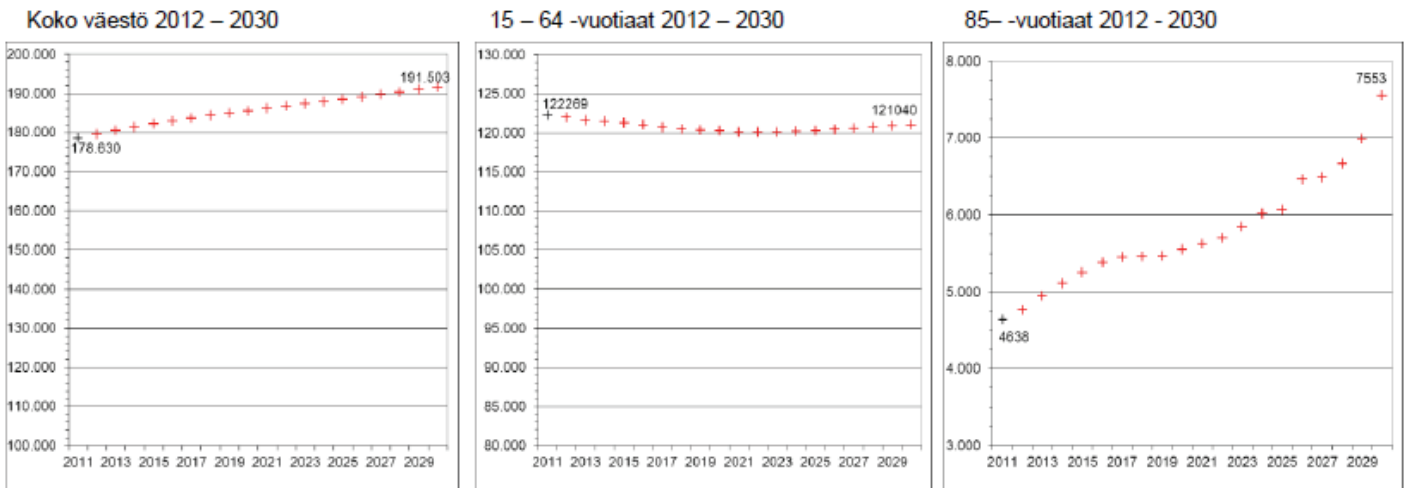
Kaupungin väkiluku kasvoi jatkuvasti 1970-luvun puoleen väliin asti, minkä jälkeen se alkoi laskea hitaasti. Väkiluvun kasvu on taas jatkunut 1990-luvun alusta. Muuttotilastoissa näkyy selvästi koulutuskaupungille luonteenomainen verrattain suuri kausivaihtelu. Korkeakoulujen ansiosta Turussa on runsaasti 18 - 30-vuotiaita asukkaita. Turun ongelmana on ollut opiskelijoiden poismuutto kaupungista valmistumisen jälkeen. Turun väestöön vaikuttaa myös huolestuttavan suuri muuttotappio naapurikuntiin.

Ruotsia puhuvien osuus on ollut pitkään hieman yli viisi prosenttia. Muita kieliä kuin suomea tai ruotsia puhuvia oli kesäkuun 2012 lopussa noin 14.860. Muunkielisen väestön määrä on kasvanut nopeasti viime vuosina. Suurimmat muunkielisten ryhmät olivat venäjä 2.717, arabia 1.453, kurdi 1.317, albania 1.083, viro 1.202, somali 944, englanti 592 ja vietnam 520. Ulkomaalaisperäisen väestön viime vuosien kasvu on perustunut siirtolaisuuden ohella myös muuttoon muualta maasta Turkuun.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Turun kaupungin väestö tulee kasvamaan lähivuosina hyvin maltillisesti. Ennusteen mukaan vuonna 2030 väestöä olisi 191.503 henkeä. Kaupungin oman väestöennusteen mukaan väestö kasvaisi hieman nopeammin. Vuoden 2012 lopussa ennustetaan väkimäärän olevan 179.700, vuodelle 2013 ennustaan 180.900, vuodelle 2014 182.100 ja vuodelle 2015 183.300. Vähäinen väestön kasvu ei sinällään aiheuta kaupungin palvelutuotannolle erityisiä ongelmia. Sen sijaan palvelutuotannon suunnittelussa on otettava huomioon eri ikäryhmien sisällä tapahtuvat muutokset. Merkittävintä on yli 85-vuotiaiden vanhusten määrän nopea kasvu. Ikäryhmän kokoa on jouduttu korjaamaan ennusteesta toiseen ylöspäin.

Talouden kehittymisen ja veropohjan kasvun kannalta olisi tärkeää, että työikäisen väestön määrä kasvaisi. Alla oleva taulukko kuitenkin osoittaa että väestö 15 - 64-vuotiaat pikemminkin laskee kuin kasvaa lähi vuosina. Sen sijaan yli 84-vuotiaiden määrä kasvaa jyrkästi vuoteen 2030 mennessä. Tästä seuraa suuri ongelma, miten turvataan palvelut vanhennevalle väestölle vähenevällä veronmaksajamäärällä.

Turun väestöennuste vuosille 2012 – 2030:

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyys

ELY-keskusten julkaiseman raportin: ”Alueelliset kehitysnäkymät” mukaan Turun seutukunnan vahvuudet ovat elinkeinorakenteen monipuolisuus (teknologiateollisuus ml. meriteollisuus, lääkkeiden ja diagnostisten tuotteiden, elintarvikkeiden valmistus), kaupan ja palveluiden keskittymät sekä koulutetun työvoiman hyvä saatavuus. Myös logististen palveluiden saatavuus ja monipuolisuus on alueella hyvä. Haasteena on teollisten toimialojen rakennemuutoksen hallinta.

Suhdannetilanne ja -näkymät vaihtelevat toimialasta ja yrityksestä riippuen huomattavasti. Yleisesti suhdannetilanne on normaalia huonompi, esim. rakennusalan tuotantomäärät ovat huomattavan alhaalla. Kaupan alan ja palveluiden tulevaisuuden näkymät ovat myös heikentyneet laskevan ostovoimakkehityksen vuoksi. Toisaalta meriteollisuudessa tilauskanta on lyhytaikaisesti vahvistunut vuosien 2010 ja 2011 suhdannekuopasta.

Turun telakan työtilanne on noin vuoden tähtäimellä hyvä, mutta uusia tilauksia kaivataan jo nopeasti, koska telakan tuotantokapasiteetti on vain puoli käytössä. Rakenteilla oleva matkustaja-alus Viking Grace valmistuu tammikuussa 2013, jonka lisäksi rakenteilla on offshore-moduleja syksyn aikana. Myös TUI Cruises –varustamon tilaaman risteilijäaluksen rakentaminen on jo aloitettu ja sen määrä valmistua keväällä 2014. Henkilöstön lomautuksilta ei vältytä nykyistenkään tilausten avulla, vaan uusia tilauksia tarvitaan nopeasti. Meriteollisuuden laitetoimittajat ovat löytäneet uusia vientimarkkinoita ja uusia asiakasaloja mm. rakennusalan.

Muun metalliteollisuuden tilauksissa ei ole juurikaan kasvun merkkejä, konepajateollisuuden tilanne on jonkin verran parempi kuin muun metalliteollisuuden Turun seudulla ei ole

käynnissä merkittäviä yt-prosesseja, joskin kuljetusala irtisanoo hieman henkilöstöä ulkomaankaupan tilanteen vuoksi. Rakentamisen volyymit ovat selvästi tippuneet vuoden 2006 korkeasuhdanteesta, eivätkä odotukset ole positiiviset jatkoa ajatellen. Energiasaneerausten ja vuokra-asuntotuotannon tuen päättyminen näkyy rakennusmarkkinoilla selvästi. Mainittavia käynnissä olevia investointeja alueella ovat mm. Skanssin, Kupittaaan ja Telakkarannan alueiden asuntorakentaminen sekä kaupan alan investoinnit. Yleiset suhdanneodotukset ovat jonkin verran normaalia heikkomat

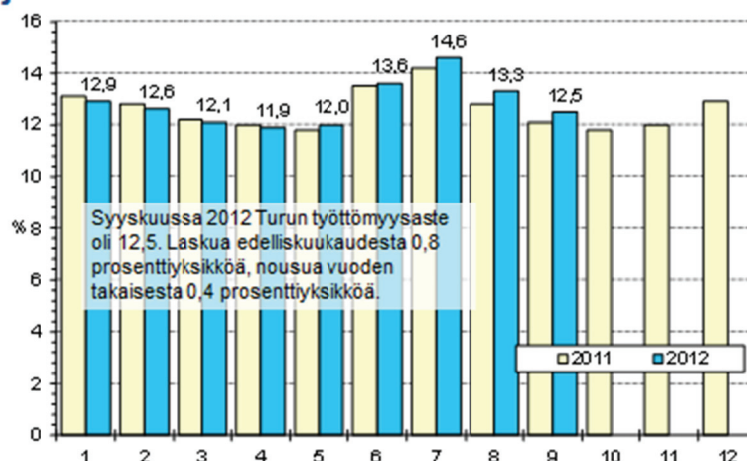
Työttömyyden määrä ja rakenne

Työllisyystilanne on työttömyyden kehityksen valossa jäänyt Turun seudulla Varsinais-Suomen keskimääräistä heikommaksi. Taantuman alettua tapahtui voimakas käänne Turun seudulla vasta kesällä 2009, mutta vastaavasti huonompi kausi muodostui pitemmäksi kuin muualla Varsinais-Suomessa ja koko maassa. Tuloksena tästä kolme vuotta kestäneestä tilanteesta työttömyysaste on nykyisellään Turun seudulla 11,4 %, joka on 3,4 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuoden 2008 alussa, kun koko maassa vastaava tason korotus on 2,0 prosenttiyksikköä.

Työttömyys kasvoi Turun seudulla vuoden 2010 lopulle eli pitempään kuin muissa maakunnallisissa keskuksissa. Työttömyyden kehitystrendit pysyivät samantyyppisinä vuoden 2011 lopulle saakka kun työttömyyden eri lohkojen kuten nuorten työttömyyden kohdalla aleneminen oli hitaampaa kuin muualla maassa. Pitkäaikaistyöttömyys oli kasvussa Turun ja Salon seuduilla pisimpään koko maassa. Valitettavasti pitkäaikaistyöttömyys on kääntymässä kasvuun jälleen myös Turussa, kuten on jo tapahtunut nuorten ja yleisen työttömyyden osalta.

Turun työttömyysaste oli vuoden 2012 syyskuussa 12,5 % (12,1 % syyskuussa 2011). Kymmenen suurimman kaupungin joukossa Turun työttömyysaste on neljänneksi korkein, takana Tampere, Lahti ja Oulu. Turun työttömyyden taso on paljon korkeammalla kuin valtakunnassa keskimäärin.

TURKU Työttömyysaste Turussa kuukausittain 2011 ja 2012

Lähde: Elykeskus

Kaupunkitutkimus ja tieto/Lemmetyinen

2

Strateginen ohjaus

Turun kaupungin visio ja arvot

Turun kaupungin visio 2015 (Kv 2.5.2005 (§ 122)):

”Suomen Turku on kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuurin ja osaamisen keskus, jossa on erinomainen elämisen laatu sekä innovatiivinen toimintaympäristö.”

Turun kaupungin arvot

Asukas- ja asiakaslähtöisyys: Kaupunki on demokratiaan ja vuorovaikutukseen perustuva palveluorganisaatio.

Osaaminen ja luovuus: Tieto, taito ja tahto palvella asukas- ja asiakaslähtöisesti kehittää Suomen parhaimmaksi.

Kestävä kehitys: Turvataan taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti myös tulevien sukupolvien elämän mahdollisuudet tasapainoisella ja jatkuvalla muutoksella.

Oikeudenmukaisuus: Jokaista ihmistä kohdellaan tasa-arvoisesti; samat periaatteet myös yrityksille ja yhteisöille.

Yhteistyö: Paikalliseen, seudulliseen, valtakunnalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön panostetaan voimakkaasti.

Strategiset toimeenpano-ohjelmat

Kaupungilla on seitsemän valtuustossa hyväksyttyä ja voimassaolevaa strategista toimeenpano-ohjelmaa. Ohjelmien päätehtävänä on asettaa kaupungin omalle toiminnalle strategisia tavoitteita, jotka edistävät kaupungin vision 2015 saavuttamista. Turkusopimus jakautuu kolmeen strategiseen teemaan: vetovoimaisuus ja kilpailukyky, asukkaiden hyvinvointi sekä resurssien tasapainoinen ohjaus.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky -teemaan sisältyviä ohjelmia ovat:

- Turun kaupungin asunto- ja maankäyttöohjelma 2009–2013 (Kv 5.10.2009 § 219)
- Turun kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelma 2009–2013 (Kv 26.10.2009 § 239)
- Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2009–2013 (Kv 26.10.2009 § 238).

Asukkaiden hyvinvointi -teemaan sisältyviä ohjelmia ovat:

- Asukkaiden hyvinvointiohjelma (Kv 28.9.2009 § 206)
 - Lasten ja nuorten ohjelma
 - Työikäisten ohjelma
 - Senioriohjelma
 - Mielenterveystyön kokonaissuunnitelma 2009–2013.

Resurssien tasapainoiseen ohjaukseen sisältyviä ohjelmia ovat:

- Henkilöstöohjelma 2010–2013
(Kv 25.1.2010 § 17)
- Omistajapolitiikka 2009–2013
(Kv 5.10.2009 § 220)
- Tilaohjelma 2011–2013
(Kv 7.3.2011 § 60).

Linkki ohjelma-asiakirjoihin: <http://www.turku.fi/public/default.aspx?nodeid=4906&culture=fi-FI&contentlan=1>

Kaikki Turku-sopimuksen ohjelmat ovat konsernitasoisia ja niiden tavoitteet koskevat soveltuvien osien kaikkia toimielimiä. Ohjelmiin voidaan tehdä muutoksia vuosiraportoinnin perusteella talousarviopäätöksen yhteydessä. Ohjelmien tavoitteet jalkautetaan kaupungin toimintaan toimielimien talousarvion, strategisten palvelusopimusten, tilaaja-tuottajamallin ja liiketoimintasuunnitelmien avulla.

Toimintamalliuudistus

Kaupunginhallitus päätti kesäkuussa 2011 kaupungin nykyisen toiminta- ja johtamismallin kehitystarpeiden arvioimisesta. Asiaa valmistellut ohjausryhmä laati kaupunginvaltuustolle loppuraportin kaupungin tulevasta toimintamallista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Turun kaupungin uuden toimintamallin valmistelun suuntaviivat tammikuussa 2012.

Turun kaupungin toimintamallin ja kaupunkioorganisaation uudistushankkeessa on kyse koko kaupunkikonsernin toimintatapojen perusteellisesta uudelleen määrittelystä. Uudistuksen tavoitteena on rakentaa kaupungista aiempaa paremmin johdettu ja paremmin kaupunkilaisia palveleva organisaatio.

Suurimmat organisaatiota koskevat muutokset ovat vuoden 2013 alusta toimintansa aloittavat viisi uutta toimialaa. Nykyinen sektorihallinto korvautuu toimialoilla, jota ovat kiinteistötoimiala (kiinteistö- ja tilaliikelaitosten yhdistäminen), vapaa-ajan toimiala (kulttuuriasia-ain-, liikuntapalvelu- sekä nuorisosiainkeskusten yhdistäminen), sivistystoimiala, hyvinvointitoimiala sekä ympäristötoimiala.

Lisäksi kaupungin keskushallinnosta muodostetaan konsernihallinto, joka koostuu kolmesta ryhmästä: hallinto-, talous ja strategia sekä kaupunkikehitysryhmästä.

Vuoden 2013 osalta toimintamalliuudistuksen toimenpano jatkuu kaupungin strategian uudistamisella maaliskuun loppuun mennessä.

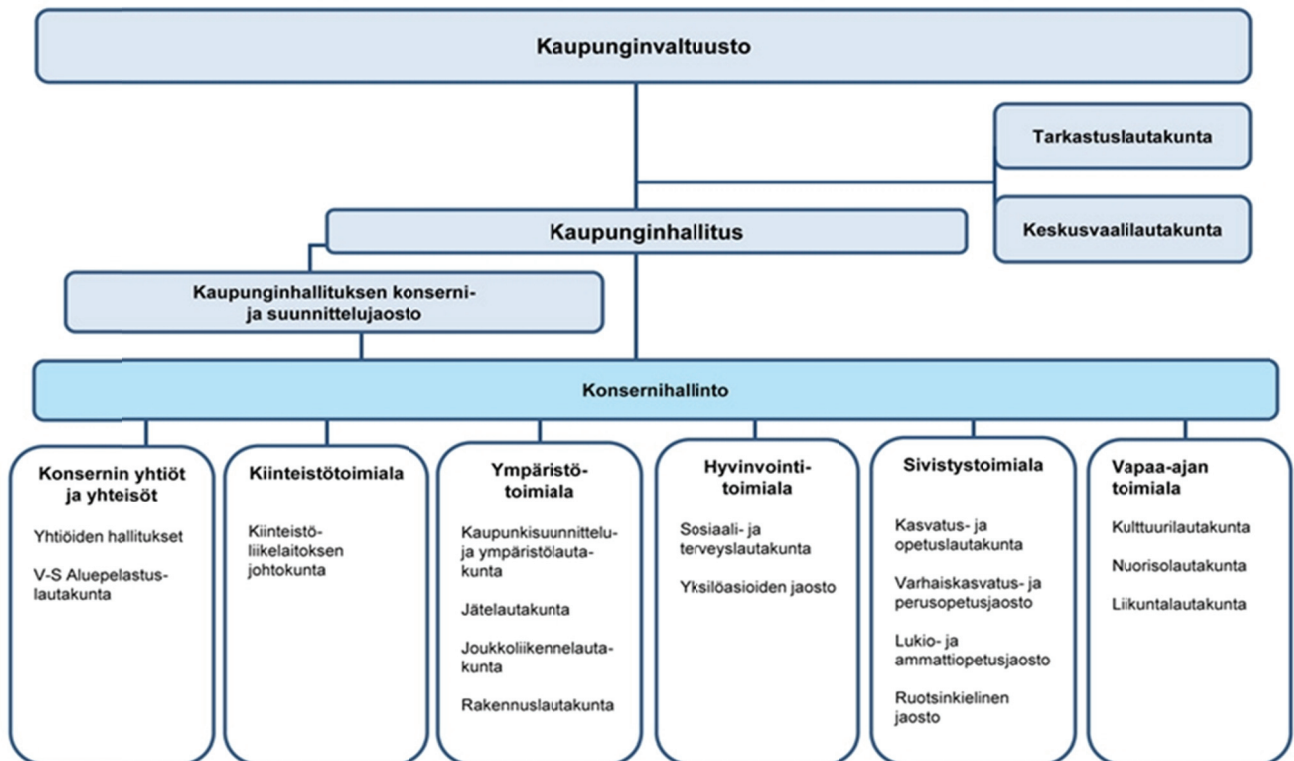
Toimialojen sekä konsernihallinnon uuteen rakenteeseen läheisesti liittyvä matriisipalvelujen määrittäminen saadaan päätökseen 2012 vuoden loppuun mennessä. Uuden konsernihallinnon ja matriisitoimintojen käynnistyminen tapahtuu tammi-heinäkuussa 2013, jonka jälkeen matriisien osalta laaditaan väliarviointi ja tehdään tarvittavat täsmennykset matriisimalliin.

Tammikuussa 2013 käynnistyy laajamittainen kaupungin johtamiskulttuurin uudistaminen teemana yhtenäisempi ja asiakaslähtöisempi Turku. Alkuvuonna uudistuksen painopisteenä on sekä konsernihallinnon että toimialojen johtoryhmätyöskentelyn uudistaminen.

Tuottavuuden parantamisen painopisteinä ovat toimialojen esikuntien uudelleensuunnittelu päällekkäisyyksien poistamiseksi ja mielekkäiden tehtävänkuvien varmistamiseksi. Li-

säksi tuottavuutta parannetaan tehostamalla tukitoimintoja.

TURKU Turun kaupungin uusi toimialamalli

Vuoden 2013 talousarviota on valmisteltu samanaikaisesti kaupungin toimintamalliuudistuksen rinnalla. Vuonna 2013 kaupungin organisaatorakenne muuttuu melkoisesti johtamisjärjestelmän muuttumisen vuoksi. Talousarvion 2013 valmisteluprosessi on käyty alkusyksystä vielä vanhan rakenteen pohjalta. Talouden seuranta uuden rakenteen mukaan voidaan toteuttaa vuoden 2013 alussa, mikäli tarvittavat päätökset ja muut tekniset muutokset järjestelmiin saadaan ajoissa tehtyä.

Toimintamalliuudistuksen tärkeänä elementtinä on kaupungin kilpailukyvyyn ja vetovoiman vahvistaminen, johon pyritään uudistamalla ja tehostamalla elinkeinopolitiikan kokonaisuuden ohjausta konsernihallinnossa. Elinkeinokehitystä, osaamis- ja innovaatiokehitystä ja maankäytön strategista ohjausta varten perustetaan yhteinen kaupunkikehittämissyyskikö, johon kootaan myös kaupungin edunvalvonnan ja kaupunkimarkkinoinnin toimintoja.

Kilpailukyvyyn vahvistamisen ja elinkeinopolitiikan kannalta keskeisiä prosesseja vuonna 2013 ovat valtion innovaatiopolitiikan uudistaminen ja tähän valmistautuminen Turun alueella, suoran sopimus- ja neuvottelumenettelyn (ml. kasvusopimukset) vahvistaminen valtion kanssa, liikennepoliittiseen selontekoon sisältyvän Tukholma-Turku-Helsinki-Pietari – kasvukäytävän edistäminen sekä alueen innovaatiojärjestelmän pitkäjänteinen vahvistaminen meritekniikan tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa (Meridiem-tutkimusryhmä).

Kaupunkikehityksen strategisten kärkihankkeiden muodostaminen antaa mahdollisuuden kaupungin vetovoiman pitkän aikavälin kehittämiseen ja systemaattiseen markkinointiin.

Talousarviovuoden ja suunnitelmakauden merkittäviä asioita toimialakohtaisesti

Hyvinvointitoimiala

Suunnitelmakaudella vahvistetaan perusterveydenhuoltoa. Perusterveydenhuollon vahvistaminen luo terveydenhuollon kivijalan, jolla pystytään minimoimaan erikoissairaanhoidon käyttöä ja jolla kyetään hallitsemaan terveydenhuollon kokonaisuutta. Käyttöön otettua terveyshyötymallia vahvistetaan hyödyntämällä sähköisten asiakaspalveluiden mahdollisuuksia. Terveyshyötymallilla pyritään positiivisesti eriyttämään pitkäaikaissairaita omaksi kokonaisuudekseen, jolle räätälöidään ja suunnitellaan erityispalvelut. Samalla potilaiden omaa osuutta hoidossa pystytään lisäämään ja siten vapauttamaan resursseja. Terveyshyötymalli itsessään lisää kuntalaisten omatoimisuutta oman terveytensä vaalijoina.

Käynnistetään kehittämishanke Kaste 2- rahoituksella paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden, päihdeongelmaisten ja mielenterveysongelmista kärsivien palveluprosessin parantamiseksi. Kaste 2- avulla tullaan kehittämään kesken jäänyttä mielenterveys- ja päihdepalvelujen yhteen nivomista. Kyseessä on paljon palveluja tarvitsevia, jotka nykysysteemissä kuormittavat sekä toiminnallisesti että taloudellisesti.

Toimialan palveluja kehitetään yhdessä yritysten ja järjestöjen kanssa, tavoitteena tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen sekä parempi palvelu. Asiakaspalautejärjestelmän kautta saatua palautetta hyödynnetään palvelujen kehittämisessä. Asiakaspalautejärjestelmä on urauurtava ja samalla sen tulosten hyödyntäminen tulee varmistaa.

Vapaa-aikatoimiala

Vuonna 2013 Turun kaupunginkirjasto täyttää 150 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi kirjasto nostaa esiin arvokkaat vanhat kokoelmansa ja kunniakkaan historiansa, mutta avaa samalla näkymiä tulevaisuuteen. Kirjaston 150 -vuotisjuhlavuonna toiminnallisen kehittämisen painopiste on eri ikäryhmien mediakasvatuksessa ja digitaalisten aineistojen saatavuuden parantamisessa

Nuorisotoimi vastaa yhteiskuntatakuuseen suunnitelmakaudella kehittämällä operatiivista nuorisotyötä ja ehkäisemällä nuorten syrjäytyminen ja työttömyyden pitkittyminen. Nuorisotoimi edistää sijoittumista koulutus- ja työmarkkinoille mm. startti ja Fendari pajatoiminoilla.

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoituksella toteutetaan Turun linnan uudistamishanke Turun linnan kulttuurimatkailullisen vetovoiman parantamiseksi. Tavoitteena on nostaa Turun linnasta muodostuva kävijäkokemus ajanmukaiselle ja edustavalle tasolle. Hankkeen puitteissa linnan perusnäyttelyitä uudistetaan, kävijäopasteet uusitaan ja informaatiota lisätään. Uudistuksissa pyritään huomioimaan asiakaspalaute ja oman henkilökunnan palaute: tavoitteena, että linnassa on helppo liikkua ja kaikenikäiset kävijät saavat runsaasti tietoa Turun linnan vaiheista ja asukkaista. Erityisesti lapsille on toivottu lisää toimintaa ja lasten linna onkin keskeinen osa tätä hanketta.

Sivistystoimiala

Päivähoidon kysyntä on kasvanut väestörakenteeseen nähden odottamattoman paljon ja tämän vuoksi kysynnän tarpeisiin tulee reagoida. Pääasialliset keinot tilanteen tasapainottamiseksi ovat kevyempien toimintamuotojen kehittäminen nykyisten rinnalle, resursien suuntaaminen yksityiseen päivähoitoon sekä päiväkotiverkon uudelleen arviointi.

Tila-asioiden osalta vuoden 2013 aikana tullaan jatkamaan päiväkotien ja oppilaitosten peruskorjauksia. Ruotsinkielisen ”kombikoulun” sekä Hirvensalon päiväkotikoulu – yksiköiden suunnittelut jatkuvat. Lisäksi lukio- ja ammattiopetuksen toimitilaverkon arviointi ja kehittäminen jatkuu Ruiskadun ja Sepänkadun kampushankkeiden käynnistyessä.

Vuoden 2013 alusta aloittaa toimintansa ammattikorkeakoulun yhtiöittämissuunnitelman mukaisesti perustettava osakeyhtiö. Osakeyhtiön tarkoituksena on tehdä ammattikorkeakoulun yhtiöittämiseen liittyvää selvitystyötä sekä toimia varsinaisen AMK-osakeyhtiön aloittavana yhtiönä. Ammattikorkeakoulun kehittämiseen liittyy myös kampushanke, jonka tarkoituksena on selvittää ammattikorkeakoulun tilaratkaisuja. Vuoden 2013 aikana on myös tarkoitus tiivistää yhteistyötä Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa.

Nuorten yhteiskuntatakuu tulee voimaan vuoden 2013 alusta. Yhteiskuntatakuun tavoitteena on varmistaa, että nuoret löytävät polun koulutukseen ja työhön ja tämän myötä osalliseksi yhteiskuntaan. Tavoitteena on taata koulutuspaikka kaikille peruskoulun päättävillä nuorilla sekä nuorilla aikuisilla.

Ympäristötoimiala

Ympäristötoimialan haasteet liittyvät etenkin kaupungin uuden strategisen maankäytön ohjausjärjestelmän täytäntöönpanoon. Kaupungin kokonaiskehittämisen kannalta merkittävimmät kärkihankkeet siirtyvät kaupunginhallituksen ohjaukseen. Vastaavasti niitä tukeva operatiivinen valmistelu kaavoituksen ja suunnittelun osalta organisoidaan projekti-muotoisena ympäristötoimialalle.

Uutena konseptina muodostetaan maankäytön strategisia hankkeita, joissa suunnitellaan aiemmasta asemakaavatasoisesta valmistelusta poiketen kumppanuusmuotoisesti laajoja kaupunginosakonsepteja kokonaisuuksina. Tällaisia kokonaishankkeita tulevat olemaan mm. Linnakaupungin ja Skanssin kaupunginosien suunnittelu, jossa yhdistetään ekologiset ja energiatehokkaat yhdyskuntaratkaisut sähköistä informaatiota hyödyntäviin uusiin palveluihin.

Toimiala keskittyy lisäksi kaupungin uuden yleiskaavan valmisteluun siten, että se toteuttaa asemakaavoituksen ohella Rakennemallin 2035 ja MAL -aiesopimuksen tavoitteita. Raitiotien yleissuunnittelulla luodaan mahdollisuudet sille, että uudet kaupunginosakonseptit sidotaan nykyiseen kaupunkirakenteeseen. Kaupunkikeskustan kehittämistä jatketaan vaiheittain täydennyskaavoituksella ja miljöösuunnittelulla.

Kiinteistötoimiala

Kiinteistötoimialan haasteena on kahden liikelaitoksen yhdistämiseen liittyvän toimintamallin käyttöönotto ja uuden toimintakulttuurin omaksuminen. Samanaikaisesti toimialaa koskettaa myös strategisen maankäytön ohjausjärjestelmän uudistaminen. Tila- ja kiinteistöhankeiden yhdistämisellä sekä niiden kytkennällä maankäytön ja palveluverkkojen strategiseen ohjaukseen pyritään saavuttamaan asukkaiden ja asiakkaiden näkökulmasta nykyistä vaikuttavampi kestävä kehityksen mukainen toimintaympäristö.

Toimiala vastaa kaupungin fyysisen toimintaympäristön toteuttamisesta ja sen ylläpidosta. Sen toiminta perustuu kaupunginhallituksen strategiseen ohjaukseen ja matriisimaiseen yhteistyöhön ympäristötoimialan kanssa. Kaupungin oman palveluverkon kannalta keskeisimpiä hankkeita ovat Hirvensalo II -koulun uudisrakennuksen käynnistäminen, Kombikoulun toteuttaminen ja kaupunginteatterin peruskorjaus.

Kaupungin fyysisen ympäristön kehittämisen painopisteinä ovat VR-konepajan, Linnafäl-
tin, LogiCityn, Kupittaaan kampuksen, Kakolan ja Telakkarannan alueet. Liikennejärjestel-
mää kehitetään mm. Suikkilantien toteutuksella ja runkobussilinjojen toimintaedellytysten
parantamisella. Kaupunkikeskustan osalta Kirjastosillan ja Vanhan Suurtorin hankkeet
vievät eteenpäin kaupunginvaltuuston kehittämissiisioita 2031. Kestävän kehityksen osalta
kohdennetaan resursseja etenkin uusien energiatehokkaampien katuvalaisimien vaih-
toon.

Henkilöstöohjelma

Kaupunginvaltuuston 25.1.2010 § 17 hyväksymässä henkilöstöohjelmassa Turun kau-
pungin henkilöstötyön keskeisiksi kehittämiskohteiksi on määritelty johtamisen ja esimies-
työn kehittäminen, osaamisen varmistaminen ja osaamisen kehittäminen sekä työhyvin-
voinnista huolehtiminen ja kannustavan työilmapiiriin luominen, mm. kannustavaa palk-
kausta kehittämällä.

Henkilöstöohjelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi on käynnistetty useita pit-
käkestoisia kehittämistoimenpiteitä. Kehittämistoimenpiteet kohdentuvat mm. johdon kou-
lutukseen, rekrytointiin ja varhaisen tuen/työkyvyn hallintamallin kehittämiseen. Henkilös-
töohjelman päätavoitteet ja niille määritellyt tavoiteltavat vaikutukset toteuttavat hyvin
myös kaupungin toimintamallin uudistamiseen sisältyvää paremman johtamisen teemaa.

1.1.2012 lukien toteutettu teknisen sektorin liikelaitosten yhtiöittäminen mukana n. 1200
henkilöä siirtyi peruskaupungin palveluksesta konserniyhtiöihin. Vuoden 2012 aikana työ-
voiman käytössä on kuitenkin tapahtunut jonkin verran kasvua mm. varhaiskasvatukses-
sa, vanhuspalveluissa ja perusterveydenhuollossa. Tuottavuuden parantaminen ja henki-
löstötyövuosien määrän alentaminen ovat haaste talousarviovuodelle 2013 ja koko talo-
ussuunnitelmakaudelle.

Vuoden 2013 talousarvion valmistelun lähtökohdat

Vuoden 2011 tilinpäätös osoitti 6,7 milj. euron ylijäämää, mutta tulorahoitus ei riittänyt
kattamaan nettoinvestointeja ja antolainoja. Rahavarat vähenivät vuoden 2011 aikana
89,9 milj. euroa. Kaupungin taloudellinen asema on heikentynyt vuoden 2012 aikana. Ku-
lumassa oleva vuosi ei ole tuonut parannusta tilanteeseen, sillä tämän vuoden toisen en-
nusteen mukaan tilikauden tulos jäisi 14 milj. euroa alijäämäiseksi ja investointien ja anto-
lainojen rahoittamiseksi joudutaan ottamaan lainaa 60 milj. euroa ja lisäksi maksuvalmius
heikkenee toiset 60 milj. euroa. Käyttömenojen määrärahat ovat ylittyneet tämän vuoden
talousarviossa erityisesti peruspalvelulautakunnan sekä varhaiskasvatus- ja perusopetus-
lautakunnan osalta.

Lähtökohdat vuoden 2013 talousarvion valmistelulle olivat palkkatarkistusten osalta sel-
keät. Kaikilla on tiedossa palkankorotusten suuruudet ja ajankohdat hyväksytyin raamiso-
pimuksen perusteella. Määrärahojen budjetoinnin lähtökohdaksi annettiin, että vuositasol-
la palkat kasvavat korkeintaan 2,1 %.

Tiedossa on myös valtiovarain säästötoimet, joiden perusteella kuntien valtionosuuksia
ollaan leikkaamassa vuosina 2012 - 2015. Epävarmaa on sen sijaan yleinen talouden ke-
hittyminen vuoden 2013 aikana.

Talousarvioprosessissa on pyritty tiivistämään ja nitomaan yhteen toiminnan, talouden,
henkilöstön ja toimitilojen suunnittelu. Kevään aikana käydyssä hallintokuntien ja kes-
kushallinnon vuoropuhelussa on tarkasteltu esityksiä yhtäläisesti määrärahojen riittävyys-
den, valtuuston vahvistaman htv -tavoitteen ja toimitilojen kustannusten kannalta.

Hallintokuntien esittämät näkemykset toiminnan muutostarpeista ja tarvittavista määrärahoista eivät ole realistisia tämän hetken taloudelliseen tilanteeseen nähden. Arvioidut verotulot, valtionosuudet ja muut tulot eivät kata sitä menopainetta, joka hallintokuntien taolta kohdistuu rahoitukseen.

Talouden tasapainon saavuttaminen

Turun kaupunginhallitus hyväksyi 25.6.2012 § 336 hallintokunnille annettavat tarkistetut suunnitteluluvut vuoden 2013 talousarvion valmistelua varten. Hallintokuntien tuli antaa omat ehdotuksensa talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi syyskuun 14. päivään mennessä. Hallintokuntien esitykset käyttötalouden osalta olivat noin 31,5 milj. euroa yli suunnittelulukujen. Hallintokuntien esitykset käyttömenojen osalta kumuloituisivat taloussuunnitelmavuosille siten, että lopputuloksena olisi nopea velan kasvu nykyisillä tulopeusteilla. Kaupunginjohtajan talousarvio ja taloussuunnitelmaesitys sisältää nopeasti käynnistettävän uudistamisohjelman, jonka avulla käyttömenojen kasvua saadaan hillittyä ja koko kaupungin talous saadaan tasapainoiselle uralle.

Hallintokuntien määrärahaesityksiä tasapainotettiin vuoden 2013 osalta siten, että hallintokuntien esittämistä talousarvioehdotuksista on kevennetty kaikilta vähintään yksi prosentti menoista. Sataman yhtiöittämiseen liittyen on sataman liiketoiminnan satunnaista myyntituloa merkitty 28,5 milj. euroa. Verotuloja on tarkistettu vähän ylöspäin ja antolainojen lisäyksestä on voitu merkitä korkotuloja lisää. Näin vuoden 2013 tuloslaskelmassa vuoden tulos on saatu lähelle nollaa.

Taloussuunnitelmavuosien tasapainottamiseksi on käytetty kunnallisveron korottamista vuodelle 2014. Verotulojen kasvattamiseksi on kaavailtu $\frac{1}{2}$ - 1 prosenttiyksikön kunnallisveron korotusta. Veronkorotuksen suuruus päätetään vuoden 2014 talousarvion laadinnan yhteydessä. Veronkorotuksen yhteyteen on suunniteltu toimintatulojen erillinen korotuspaketti, jossa hallintokuntien tulee tarkistaa noin 10 milj. euron edestä mahdollisuuksia tulojen lisäämiseksi pysyvästi siten, että vaikutukset on laskettavissa myös tuleville vuosille. Suunnitelmavuosina voidaan hallintokunnille sallia korkeintaan 1 prosentin menojen kasvu, poikkeuksena peruspalvelulautakunta ja varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta, joille voidaan sallia hivenen suurempi menojen kasvu. Liikelaitoksilta edellytetään liikeylijäämän kasvua 1 prosentti. Näillä toimenpiteillä tuloslaskelmassa saadaan myös taloussuunnitelmavuodet tuloksen puolesta lähelle nollaa.

Käyttötalousosa

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä hallintokuntien toimintatuotot ovat 505,6 milj. euroa. ja toimintakulut 1 516,1 milj. euroa. Toimintakatteen kasvuksi tulee vuoden 2012 muutettuun talousarvioon verrattuna 4,4 %. Toimintakatteen muutos suunnitelmavuodelle 2014 on -5,0 %, vuodelle 2015 +2,1 % ja vuodelle 2016 +2,3 %. Vuoden 2014 toimintakatteen lasku johtuu pääosin ammattikorkeakoulun yhtiöittämisestä. Vertailukelpoinen toimintakatteen kasvu vuodelle 2014 on 1,3 %.

Tuloslaskelmaosa

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot ovat kaupungin tärkein tulonlähde ja talousarvioehdotuksen mukaan ne kattavat vuoden 2013 palveluiden ja hallinnon nettomenoista noin 65 prosenttia.

Verotuloista kunnallisvero on merkittävin ja toteutuneiden tilitysten mukaan vuoden 2012 kertymäksi ennustetaan noin 529 milj. euroa. Muut kunnan saamat verot ovat yhteisövero ja kiinteistövero. Yhteisöveroa kertyy tänä vuonna n. 76 milj. euroa ja kiinteistöveroa kertyy n. 42 milj. euroa.

Kaupunginjohtajan ehdotuksessa kaupungin veroperusteita ei vuodeksi 2013 esitetä muutettavaksi. Vuodelle 2014 on laskettu kunnallisveron korotuksena yksi prosenttiyksikkö 18,75 → 19,75. Veronkorotuksen lopullinen taso (½ - 1 prosenttiyksikköä) tullaan päättämään vuoden 2014 talousarvion valmistelun yhteydessä. Korotuksen suuruuteen vaikuttaa talouden kehittyminen ja se miten toiminnan tulot ja toiminnan menot saadaan sopeutettua talouden tasapainoon.

Verotuloarviot talousarviovuodelle ja suunnitelmakaudelle perustuvat suuntaa-antavasti kuntaliitolta saatuun kuntakohtaiseen ennustekehikkoon.

Verotulot, milj. €	TP 2010	TP 2011	Enn. 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Kunnallisvero	516,8	519,0	528,5	550,0	599,9	624,8	651,1
Yhteisövero	53,7	78,0	76,2	67,7	67,7	72,4	67,0
Kiinteistövero	40,3	40,9	41,6	42,3	43,2	44,2	45,2
Yhteensä	610,9	638,0	646,3	660,0	710,8	741,4	763,3
Muutos-%	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kunnallisvero	4,0	0,4	1,8	4,1	9,1	4,1	4,2
Yhteisövero	19,5	45,1	-2,3	-11,1	0,0	6,9	-7,4
Kiinteistövero	24,3	1,6	1,6	1,6	2,2	2,4	2,2
Yhteensä	6,3	4,4	1,3	2,1	7,7	4,3	3,0

- TS 2014 sisältyy kunnallisveroprosentin korotus 18,75 -> 19,75

Kunnallisveron kertymistä arvioitaessa on otettu huomioon työllisyystilanteen epävarmat kehitysnäkymät ja Turun kuntakohtaisen jako-osuuden jatkuva vähäinen aleneminen. Verotulojen arviointia vaikeuttaa talouden epävarma kehitys ja verotusjärjestelmän soveltumattomuus kunnallisen vuosibudjetoinnin aikatauluun. Vuodelle 2013 on ennustettu kun-

nallistuloveron kasvuksi 4,1 %. Kasvuprosentti on yllättävän korkea, kun ottaa huomioon talouden näköalat. Kasvuprosenttia nostaa melkoisesti verotukseen liittyvä ”rytmihäiriö”. Kulumassa olevan vuoden verotuloa laskee verovuodelta 2010 aiheutuva suuri marraskuun maksuunpanotilitys, yhteensä 55,9 milj. euroa. Ennakkotietojen mukaan ensi vuonna marraskuussa maksuunpanotilitys verovuodelta 2011 on vain 47,2 milj. euroa. Tämä ero vaikuttaa jo yksistään kunnallisveron kasvuprosenttiin 1,6 %. Lisäksi talouden hienoinen varmentuminen elokuun synkimmistä arvioista on antanut mahdollisuuden nostaa kunnallisveron toteutumisarviota.

Yhteisöveroa saataneen vuonna 2013 67,7 milj. euroa, laskua edelliseen vuoteen 11,1 %. Yhteisöveropotin on arvioitu pienentyvän valtakunnantasolla vuodesta 2012. Lisäksi yhteisöveron kuntakohtaista jako-osuutta vuodelle 2013 ollaan myös alustavien tietojen mukaan pienentämässä Turun osalta noin 2,5 prosenttia.

Kaiken kaikkiaan koko verotuloarvio talousarviovuodelle 2013 on 660 milj. euroa ja kasvua vuoden 2012 toiseen ennusteeseen tulee 2,1 %.

Arvio Turun vuoden 2013 valtionosuuksista pohjautuu vuoden 2013 peruspalvelubudjettitarkasteluun sekä kuntaliitosta saatuun kuntakohtaiseen alustavaan laskelmaan.

Valtionosuudet, milj. €	TP 2010	TP 2011	Enn. 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Peruspalvelujen valt.os.	218,7	229,4	244,0	246,9			
Opetus- ja kulttuuri-toimen muut valt.os.	94,3	95,6	98,0	98,8			
Yhteensä	313,0	325,0	342,0	345,7	279,9	279,9	279,9
Muutos-%	6,8	3,8	5,2	1,1	-19,0	0,0	0,0
<i>Vertailukelpoinen muutos-%</i>					0,0		

Huomioitu

- *Valtionosuuksiin vuosille 2012 - 2015 tehtävien leikkausten vaikutukset*
- *Ammattikorkeakoulun siirtyminen osakeyhtiöksi v. 2014 (-66 M€)*

Vuoden 2013 valtionosuuksien on talousarviossa arvioitu nousevan vain 1,0 % vuoden 2012 muutettuun talousarvioon nähden. Kokonaisuutena vuodelle 2013 arvioidaan 345,7 milj. euroa. Laskelmassa on huomioitu valtion kuntiin kohdistamat valtionosuusleikkaukset vuosina 2012 – 2015. Valtionosuuden kuntakohtainen määrä ei ole vielä tässä vaiheessa lopullinen, sillä tarvittavaan laskenta-aineistoon tulee vielä myöhemmin monia tarkennuksia erityisesti opetusministeriön hallinnonalaan liittyen. Valtionosuudet tulevat vuonna 2014 laskemaan arviolta 66 milj. euroa, kun Turun ammattikorkeakoulun ylläpito siirtyy yhtiölle.

Valtionosuusjärjestelmää ollaan uudistamassa vuoden 2015 alusta alkaen. Tässä vaiheessa ei vielä ole tiedossa uudistuksen taloudellisia vaikutuksia.

Vuosikate ja tulos

Tuloslaskelman vuosikate vuodelle 2013 on 21,3 milj. euroa ja poistot ovat 54,1 milj. euroa. Taloutta pidetään tasapainoisena, jos vuosikate vastaa poistoja. Vuoden 2013 tuloslaskelmassa ei näin ole, mutta tuloslaskelmassa on tilikauden tulos saatu kuitenkin lähes tasapainoon satunnaisten tuottojen (28,5 milj. euroa) avulla. Suunnitelmavuosina 2014-2016 vuosikate vastaa melko tarkasti poistoja.

Investointiosa

Kaupunginjohtajan talousarvioarvioehdotus päättyy investointien osalta 133,1 milj. euroon bruttokulujen osalta (kasvua 8%) ja nettokulujen osalta 121,2 milj. euroon. Suunnittelu-kauden bruttokulut ovat 2014 117,8 milj. euroa, 2015 122,3 milj. euroa ja 2016 114,8 milj. euroa.

Keväällä annettiin suunnitteluluvut investointien osalta tila- ja kiinteistöliikelaitoksille. Kiinteistölaitoksen johtokunnan esitys oli suunnitteluluvussa ja tilaliikelaitoksen johtokunnan esitys oli hieman alle annetun suunnitteluluvun. Investointeja on jouduttu muiden hallintokuntien osalta tarkistamaan talouden tasapainottamiseksi ja velanoton lisääntymisen hillitsemiseksi. Kiinteistöliikelaitoksen investointeihin on vuonna 2013 noin 49 milj. euroa tilaliikelaitoksen investointeihin 30 milj. euroa.

Merkittävimpiä investointikohteita ovat LogiCityn laajeneminen Vaasteen alueella, VR-konepaja-alueen kehittäminen, Linnafältn alue, Suikkilantien urakka kadusta maantiekseksi, Ihmiselle Parempi Keskusta (Kirjastosilta, Vanha Suurtori), runkobussilinjat ja valaisimien vaihto ympäristöystävällisemmiksi. Tonttutuotantoa kehittää alueilla Iso-Haarla, Vakiniittu, ja Villenpuisto. Merkittävät kaupunki-infran rakennushankkeet ovat Telakkaranta ja Kakola. Tilainvestointeja ovat suunnitelmakaudella Kombikoulu, Hirvensalo II koulu, Teatteri. Runosmäen vanhainkoti Kerttulin lukio. Katedralskolan. Puolalan koulu ja Puolalanmäen lukion Torninkadun yksikkö, AMK:n moottorilaboratorio.

Rahoitusosa

Kaupungin korollisen velan arvioidaan olevan vuoden 2013 alussa n. 400 milj. euroa, joista pitkäaikaisia lainoja 300 milj. euroa, lyhytaikaisia lainoja (kuntatodistuksia) 25 milj. euroa, henkilöstökassatalletuksia n. 50 milj. euroa ja yhtiöiden talletuksia n. 25 milj. euroa. Vuonna 2013 arvioidaan nostettavan pitkäaikaista lainaa 110 milj. euroa ja lyhytaikaista velkaa 30 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja erääntyy 50 milj. euroa vuonna 2013. Näin ollen korollinen velka lisääntyisi 90 milj. euroa vuonna 2013. Tosin vuoden 2013 aikana kuntatodistuksilla nostettava lyhytaikainen velka on todennäköisesti em. määrää vielä suurempi. Kaupungilla on kuntatodistuslimiittejä tällä hetkellä yhteensä 260 milj. euroa, joita voidaan käyttää tarvittaessa täysimääräisesti. Lisäksi kokonaisvelan arvioidaan kasvavan vuosina 2014 – 2016 yhteensä jopa 150 milj. euroa.

Kaupunki pyrkii monipuolistamaan varainhankinnan lähteitä ja käyttämään eri instrumentteja velanottoon esim. joukkovelkakirjalainoja.

Kassavarannon odotetaan vaihtelevan 20 - 150 milj. euron välillä vuoden 2013 aikana. Koko taloussuunnitelmakaudella vuosien 2013 - 2016 aikana kaupungin rahoitusaseman odotetaan heikentyvän lievästi nykyisestä tasostaan lainannostojen jälkeen.

Aikaisempiin vuosiin verrattuna arvioidaan, että kaupungin antolainaus tytäryhtiöille tulee lisääntymään rahoitusmarkkinoilla tapahtuvien muutosten sekä lukuisten yhtiöittämisten seurauksena. Antolainojen myöntäminen tytäryhtiöille aiheuttaa sen, ettei kaupungin nettovelka kasva yhtä nopeasti kuin kaupungin bruttovelka.

Konsernivelan korkoriskin hajauttaminen on entistä tärkeämpää velkamäärän noustessa. Tätä toteutetaan solmimalla koronvaihtosopimuksia, jolla pyritään lisäksi pitämään kaupungin maksaman korkomenon kasvun maltillisena.

Korkotulot ja korkomenot

Vuoden 2013 talousarviossa korkotuloja arvioidaan kertyvän n. 17,5 milj. euroa. Antolainakannan rakenne muuttuu tulevien vuosien aikana. Yhtiöittämisten seurauksena erityisesti antolainoista saatava korkotulo tulee lisääntymään. Kassavarannosta saatava korkotulo arvioidaan säilyvän entisellä tasollaan.

Taloussuunnitelmakauden 2014 - 2016 osalta korkotulot voivat hieman kasvaakin konsernin sisäisen antolainauksen seurauksena.

Vuoden 2013 talousarviossa korkomenoja arvioidaan olevan n. 9 milj. euroa. Korkotaso on tällä hetkellä edelleen hyvin alhainen ja merkittävä osa kaupungin korkokuluista on suojattu lyhyellä tähtäimellä. Sen sijaan lisääntyvä velkamäärä nostanee korkomenoja.

Vuosina 2014 - 2016 korkomenot nousevat velkamäärän noustessa. Korkomenojen arviointi on erityisen vaikeaa, koska sekä velkamäärä että korkotaso voi vaihdella merkittävästi.

Muut rahoitustulot ja rahoitusmenot

Rahoitustuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2013 n. 19,5 milj. euroa. Määrästä suurin osa eli 16 milj. euroa on arvio Oy Turku Energian maksamasta osingosta. Lisäksi tuloja muodostuu rahastojen tuotoista ja muista satunnaisista tuottoeristä. Vuosien 2014 - 2016 aikana tulojen arvioidaan pysyvän ennallaan. Rahoitustulot sisältävät yleensä kertaluonteisia eriä, joita on vaikea arvioida etukäteen. Vahinkorahaston arvonkehityksen ja tuoton odotetaan olevan maltillinen ja noudattavan sijoitusperiaatteissa asetettua linjaa.

Liikelaitosten maksamien peruspääomien korot ovat 25,0, milj. euroa vuonna 2013 ja säilyvät tällä tasolla taloussuunnitelma kauden aikana.

Muita rahoitusmenoja arvioidaan vuonna 2013 ja taloussuunnitelmakaudella 2014 -2016 olevan n. 2 milj. euroa vuosittain. Vahinkorahaston osalta ei ole huomioitu mahdollisesti syntyviä vahinkoja, jotka saattavat tulla katetuksi rahastosta.

KÄYTTÖTALOUSOSA

PALVELUIDEN JA HALLINNON SEKÄ LIIKELAITOSTEN KÄYTTÖTALOUSOSAN KATEVERTAILU

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 MUUTOKSIN	HK EHDOTUS 2013	KJE 2013	KJE 2014	KJE 2015	KJE 2016
KAUPUNKI YHTEENSÄ								
TOIMINTAKATE	-908 163	-950 650	-968 253	-1 035 527	-1 010 469	-959 467	-979 175	-1 001 587
Toimintatuotot	641 242	510 374	514 037	499 809	505 648	498 892	505 506	515 000
Toimintakulut	1 551 299	1 461 024	1 482 290	1 535 336	1 516 117	1 458 359	1 484 681	1 516 588
Muutos edelliseen vuoteen		4,7 %	6,6 %	5,2 %	4,4 %	-5,0 %	2,1 %	2,3 %
KJ-TOIMI								
Keskusvaalilautakunta								
TOIMINTAKATE	-147	-600	-600	-76	-76	-137	-152	-457
Toimintatuotot	279	560	560	0	0	290	290	
Toimintakulut	426	1 160	1 160	76	76	427	442	457
Muutos edelliseen vuoteen		309,1 %	309,1 %	-87,3 %	-87,3 %	79,4 %	11,2 %	201,0 %
Kaupunginhallitus* **								
TOIMINTAKATE	-61 582	-64 463	-59 799	-69 093	-64 565	-65 210	-65 862	-66 521
Toimintatuotot	42 798	48 804	46 910	51 099	60 575	61 602	62 645	63 708
Toimintakulut	104 379	113 267	106 708	120 192	125 140	126 812	128 507	130 229
Muutos edelliseen vuoteen		4,7 %	-2,9 %	17,0 %	9,3 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
** HK ehdotus on kaupunginhallituksen tulosalueiden ensimmäinen ehdotus, ei kaupunginhallituksen hyväksymä kaupunginhallituksen talousarvioehdotus								
Kaupunginhallitus, omarahoitusosuudet								
TOIMINTAKATE	-44 274	-44 934	-45 061	-45 781	-45 781	-46 697	-47 631	-48 584
Toimintatuotot	0	0	0	0	0			
Toimintakulut	44 274	44 934	45 061	45 781	45 781	46 697	47 631	48 584
Muutos edelliseen vuoteen		1,5 %	1,8 %	1,6 %	1,6 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Kaupunginvaltuusto								
TOIMINTAKATE	-795	-1 020	-1 020	-1 118	-1 118	-1 118	-1 118	-1 118
Toimintatuotot	0	0	0	0	0			
Toimintakulut	795	1 020	1 020	1 118	1 118	1 118	1 118	1 118
Muutos edelliseen vuoteen		28,3 %	28,3 %	9,6 %	9,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Tarkastuslautakunta								
TOIMINTAKATE	-473	-627	-640	-686	-686	-676	-692	-709
Toimintatuotot	0	0	0					
Toimintakulut	473	627	640	686	686	676	692	709
Muutos edelliseen vuoteen		32,6 %	35,3 %	7,2 %	7,2 %	-1,4 %	2,3 %	2,5 %
OSAAMISTOIMI								
Ammattikorkeakoulun hallitus								
TOIMINTAKATE	-58 896	-60 343	-61 024	-62 800	-62 172	0	0	0
Toimintatuotot	11 495	11 152	11 152	11 519	11 519			
Toimintakulut	70 391	71 494	72 176	74 319	73 691			
Muutos edelliseen vuoteen		2,5 %	3,6 %	2,9 %	1,9 %	-100,0 %		
Lukio- ja ammattiopetuslautakunta								
TOIMINTAKATE	-68 431	-69 080	-69 332	-71 267	-70 554	-71 260	-71 972	-72 692
Toimintatuotot	6 787	6 397	6 397	6 169	6 169	6 292	6 418	6 546
Toimintakulut	75 218	75 476	75 729	77 435	76 723	77 552	78 390	79 238
Muutos edelliseen vuoteen		0,9 %	1,3 %	2,2 %	1,1 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta								
TOIMINTAKATE	-192 450	-194 548	-196 610	-205 661	-200 080	-207 553	-213 321	-221 239
Toimintatuotot	19 278	18 654	20 423	19 920	19 920	20 275	20 769	21 252
Toimintakulut	211 728	213 202	217 033	225 581	220 000	227 828	234 089	242 490
Muutos edelliseen vuoteen		1,1 %	2,2 %	4,1 %	1,3 %	3,7 %	2,8 %	3,7 %
PALVELUTOIMI								
Kulttuurilautakunta								
TOIMINTAKATE	-32 198	-33 412	-33 312	-34 349	-33 858	-34 197	-34 539	-34 884
Toimintatuotot	7 610	4 805	4 805	4 866	4 866	4 943	5 042	5 143
Toimintakulut	39 808	38 218	38 117	39 215	38 724	39 140	39 581	40 027
Muutos edelliseen vuoteen		3,8 %	3,5 %	3,8 %	2,3 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Liikuntalautakunta								
TOIMINTAKATE	-15 485	-16 229	-16 229	-18 663	-17 736	-17 914	-18 093	-18 274
Toimintatuotot	2 014	3 718	3 718	3 412	3 776	4 164	4 164	4 564
Toimintakulut	17 498	19 947	19 947	22 075	21 512	22 077	22 256	22 837
Muutos edelliseen vuoteen		4,8 %	4,8 %	10,5 %	5,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 MUUTOKSIN	HK EHDOTUS 2013	KJE 2013	KJE 2014	KJE 2015	KJE 2016
KAUPUNKI YHTEENSÄ								
Nuorisolautakunta								
TOIMINTAKATE	-9 282	-9 706	-9 706	-10 300	-10 197	-10 299	-10 402	-10 506
Toimintatuotot	1 647	1 165	1 299	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Toimintakulut	10 929	10 871	11 005	11 800	11 697	11 799	11 902	12 006
Muutos edelliseen vuoteen		4,6 %	4,6 %	4,5 %	3,4 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Peruspalvelulautakunta								
TOIMINTAKATE	-525 897	-534 956	-554 171	-578 440	-571 080	-582 501	-594 151	-606 034
Toimintatuotot	82 601	79 734	83 329	83 023	75 684	76 514	77 353	78 200
Toimintakulut	608 499	614 690	637 499	661 463	646 764	659 015	671 504	684 234
Muutos edelliseen vuoteen		1,7 %	5,4 %	3,1 %	1,8 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
*TP 2011/ 2. ennuste/ 3. ennuste vertailukoipoitettu								
YMPÄRISTÖTOIMI								
Joukkoliikennelautakunta								
TOIMINTAKATE	-14 311	-14 688	-14 688	0				
Toimintatuotot	20 255	21 465	21 465	0				
Toimintakulut	34 565	36 153	36 153	0				
Muutos edelliseen vuoteen		2,6 %	2,6 %					
Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneltk								
TOIMINTAKATE	0	-2 218	-2 222	-17 918	-17 565	-17 741	-17 918	-18 098
Toimintatuotot	0	458	458	22 439	22 439	22 698	23 152	23 614
Toimintakulut	0	2 676	2 680	40 357	40 004	40 439	41 070	41 712
Muutos edelliseen vuoteen				707,9 %	692,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta								
TOIMINTAKATE	1 530	1 500	1 495	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Toimintatuotot	39 504	41 086	41 086	42 541	42 541	43 809	45 103	46 411
Toimintakulut	37 974	39 586	39 590	40 941	40 941	42 209	43 503	44 811
Muutos edelliseen vuoteen		-1,9 %	-2,2 %	4,2 %	4,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Ymparisto- ja kaavoituslautakunta								
TOIMINTAKATE	-6 731	-5 620	-5 623	-6 300	-7 691	-7 768	-7 846	-7 924
Toimintatuotot	7 282	5 768	5 768	6 251	4 874	5 214	5 217	5 263
Toimintakulut	14 014	11 388	11 391	12 551	12 566	12 983	13 063	13 188
Muutos edelliseen vuoteen		-16,5 %	-16,5 %	12,0 %	36,8 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Turun kaupunkiseudun jatehuoltolautakunt								
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot	0	0	60	150	150	153	156	159
Toimintakulut	0	0	60	150	150	153	156	159
Muutos edelliseen vuoteen								
Kiinteistöliikelaitos								
TOIMINTAKATE	36 133	35 180	35 176	32 472	36 722	37 089	37 460	37 835
Toimintatuotot	90 460	79 653	79 653	78 579	82 294	80 330	79 815	82 022
Toimintakulut	54 326	44 473	44 477	46 107	45 572	43 241	42 354	44 187
Muutos edelliseen vuoteen		-2,6 %	-2,6 %	2,8 %	16,3 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Rakennuslautakunta								
TOIMINTAKATE	-104	-107	-107	-109	-108	-109	-110	-111
Toimintatuotot	0	0	0	0				
Toimintakulut	104	107	107	109	108	109	110	111
Muutos edelliseen vuoteen		2,8 %	2,8 %	1,9 %	0,9 %	1,0 %	0,9 %	0,9 %
Satamaliikelaitos								
TOIMINTAKATE	10 917	11 952	11 952	0				
Toimintatuotot	24 092	25 363	25 363	0				
Toimintakulut	13 175	13 411	13 411	0				
Muutos edelliseen vuoteen		9,5 %	9,5 %	-100,0 %	-100,0 %			
Tilaliikelaitos								
TOIMINTAKATE	56 785	41 707	41 707	42 700	43 215	43 647	44 083	44 524
Toimintatuotot	131 462	120 600	120 600	126 256	126 256	128 843	131 484	134 179
Toimintakulut	74 678	78 893	78 893	83 556	83 041	85 196	87 401	89 655
Muutos edelliseen vuoteen		-26,6 %	-26,6 %	2,4 %	3,6 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Vesiliikelaitos								
TOIMINTAKATE	16 958	11 561	11 561	10 263	11 263	11 376	11 489	11 604
Toimintatuotot	44 448	40 992	40 992	42 086	43 086	42 263	42 399	42 440
Toimintakulut	27 490	29 431	29 431	31 823	31 823	30 887	30 910	30 836
Muutos edelliseen vuoteen		-31,8 %	-31,8 %	7,8 %	18,3 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

Tarkastuslautakunta
Keskusvaalilautakunta
Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus
Kh, omarahoitusosuudet

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Kaupunginreviisori Kari Koivuluhta
-------------------------------	------------------------------------

Toiminta-ajatus:	<p>Tarkastuslautakunnan tehtävänä on</p> <ul style="list-style-type: none"> - järjestää hallinnon ja talouden tarkastus - huolehtia kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta - tuottaa kaupungin ja sen strategisen johtamisen ja toiminnan kehittämisen tueksi luotettavaa ja olennaista arviointitietoa <ul style="list-style-type: none"> - valtuustolle ja muille päätöksentekijöille - kuntalaisille ja ympäröivälle yhteiskunnalle - kaupungin henkilöstölle sekä - arvioida <ul style="list-style-type: none"> - valtuuston asettamien strategisten tavoitteiden ja talousarviotavoitteiden toteutumista - toiminnan tarkoituksenmukaisuutta, tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta - muita kuntalaissa lautakunnan tehtäväksi annettuja asioita <p>Arviointi- ja tarkastustoiminnan tavoitteena on varmistaa kaupunkikonsernin toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tuloksellisuus sekä kuntalaisten etujen toteutuminen.</p>
------------------	--

Toimintaympäristön muutostekijät:	<p>Tarkastuslautakunnan tehtäväkenttään vaikuttavat vaatimukset talouden tasapainottamisesta, tasapainottamista koskevien suunnitelmien sisällön ja toimenpiteiden toteutuksen ja riittävyyden arvioinnin tarve. Toimintaan vaikuttavat myös kuntakonsernin toiminnan ja palvelutuotannon organisointi, järjestämistapa ja johtaminen sekä näissä tapahtuvat muutokset. Lisäksi lautakunnan toiminnassa tulee ottaa huomioon kulloinkin voimassa olevien ohjausasiakirjojen rakenne ja sisältö sekä ne muutostekijät, jotka vaikuttavat kaupunkikonsernin ja sen eri osien toimintaan ja tulokseen. Toimintaympäristössä tapahtuu jatkuvia muutoksia mm. lainsäädännöstä sekä lisääntyvästä kuntarajat ylittävästä yhteistyöstä johtuen.</p>
-----------------------------------	--

Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:	<p>Tarkastuslautakunnan tavoitteena on tukea valtuuston päättämien strategisten tavoitteiden toteutumista toiminta-ajatuksensa mukaisesti. Tavoitteiden toteutumista tuetaan arviointitoiminnalla, jossa tarkastellaan asetettujen tavoitteiden toimeenpanoa, toteutumista ja vaikutuksia organisaation eri tasoilla ja toiminnossa. Arviointitoiminnalla pyritään kattamaan olennaisimmiksi katsotut asiakokonaisuudet tai toiminnot valtuustokauden aikana. Arviointitoiminnan tuloksista raportoidaan kulloinkin tarkoituksenmukaisella tavalla.</p> <p>Tarkastuslautakunnan toiminnan sisältöön vaikuttavat mm. toimintaympäristössä ja kaupungin omassa toiminnassa tapahtuvat muutokset ja kulloinkin asetetut tavoitteet. Tarkastuslautakunnan toimintatapoja ja toiminnan sisältöä kehitetään jatkuvasti vastaamaan eteen tulevia haasteita.</p>
--	--

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

	TP 2011	TA 2012	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	473 037	627 281	686 165	676 374	691 661	708 836
Toimintakate	-473 037	-627 281	-686 165	-676 374	-691 661	-708 836
Muutos-%			9,4 %	-1,4 %	2,3 %	2,5 %
Investointiosa						
Investointikulut	0	0	0	0	0	0
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustuotot	0	0	0	0	0	0
NETTO	0	0	0	0	0	0
Muutos-%			0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Juha Karvinen
Toiminta-ajatus:	Ylläpitää valmiutta vaalien ja kansanäänestysten järjestämiseen ja suorittaa vaalien tuloksen laskenta valtakunnallisten ohjeaikojen puitteissa.

	TP 2011	TA 2012	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa						
Toimintatuotot	279 095	560 000	0	290 000	290 000	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	425 757	1 160 000	76 135	426 600	441 900	457 200
Toimintakate	-146 663	-600 000	-76 135	-136 600	-151 900	-457 200
Muutos-%			-87,3 %	79,4 %	11,2 %	201,0 %

KAUPUNGINVALTUUSTO

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

	TP 2011	TA 2012	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	795 195	1 020 000	1 118 379	1 118 379	1 118 379	1 118 379
Toimintakate	-795 195	-1 020 000	-1 118 379	-1 118 379	-1 118 379	-1 118 379
Muutos-%			9,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Investointiosa						
Investointikulut	0	500 000	0	0	0	0
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustuotot	0	0	0	0	0	0
NETTO	0	500 000	0	0	0	0
Muutos-%			-100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

KAUPUNGINHALLITUS**Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet****Tilivelvollinen viranhaltija: Kaupunginjohtaja****Toiminta-ajatus:**

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kaupunginhallituksen toimintayksiköiden tehtävänä on tukea ja avustaa kaupunginjohtajan määräämällä tavalla kaupunginjohtajaa, apulaiskaupunginjohtajaa sekä toimialajohtajia kaupunkikonsernin johtamisessa sekä valmistella päätettäväksi tulevat asiat, huolehtia päätösten täytäntöönpanosta sekä huolehtia toimintayksiköille erikseen annetuista tehtävistä

Toimintaympäristön muutostekijät:

- Valtion hallitusohjelman vaikutukset
 - Kuntarakenneuudistus
 - Kuntalaki
 - Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka
- Toimintamalliuudistus
- Palvelutuotannon sopeuttaminen kysynnän muutoksiin
- Talouden vakauden varmistaminen epävarmassa taloudellisessa tilanteessa
- Elinkeinoelämän rakennemuutoksiin vastaaminen ja varautuminen
- Teknisen toimintaympäristön muutos

Toiminnan painopisteet 2013-2016:

- Kaupungin toimintamallin uudistuksen toteuttaminen
- Asiakaspalvelu ja asukaslähtöisyys
- Elinvoima ja kilpailukyky

Kaupunginhallituksen toiminnalliset tavoitteet 2013

Tulevan valtuustokauden strategiatyön johtaminen ja uuden toimintamallin mukaisen ohjausmallin määrittely

Hankintastrategian vahvistaminen ja yritysvaikutusten arviointimalli huomioiden

Paremmen johtamisen ohjelman vahvistaminen

Kaupunginhallituksen ohjaamien kaupunkitasoisten kärkihankkeiden ja ohjausmallin määrittely

eTurku ulkoisen viestinnän, sähköisen asioinnin osa-alueiden sekä johdon ja työntekijän työpöytä-määrittelyn käynnistäminen

Kaupunkitasoisten johdon tukipalveluiden matriisien toiminnan aloittaminen ja arviointi

Kaupunkitapahtumia ja matkailumarkkinointia tukevan organisaation käynnistäminen ja tapahtumia koskevien strategisten linjausten vahvistaminen

Henkilöstöpalvelukeskuksen toiminnan käynnistäminen

Kaupunginhallituksen taloudelliset tavoitteet 2013

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	40 740 023	45 278 929	-1 894 402	43 384 527	55 165 159	56 084 036	57 016 190	57 966 988
Valmistus omaan käyttöön	163 205	3 525 000	0	3 525 000	5 410 000	5 518 200	5 628 564	5 741 135
Toimintamenot	98 734 893	113 266 502	-6 558 345	106 708 157	125 139 762	126 812 485	128 507 106	130 229 098
Toimintakate	-57 831 665	-64 462 573	4 663 943	-59 798 630	-64 564 603	-65 210 249	-65 862 352	-66 520 975
Muutos-%				3,4 %	8,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Investointiosa								
Investointikulut	3 166 746	5 513 188	0	5 513 188	7 490 000	2 964 000	2 650 000	1 550 000
rahoitusosuudet	0	100 000	0	100 000	0	0	0	0
luovutustuotot	30 180 617	0	18 000 000	18 000 000	0	25 000 000	25 000 000	25 000 000
NETTO	-27 013 871	5 413 188	-18 000 000	-12 586 812	7 490 000	-22 036 000	-22 350 000	-23 450 000
Muutos-%				-53,4 %	-159,5 %	-394,2 %	1,4 %	4,9 %

Kaupunginhallitus		Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
	Käyttötalousosa				
	<i>Suunnitteluluku toimintakate</i>	- 63 403	65 700	67 100	68 400
	<i>Hallintokunnan ehdotus toimintakate</i>	- 69 093	69 994	71 394	72 822
	<i>Hallintokunnan ehdotus HTV</i>	597	592	587	581
Kh (Kj):					
	<i>toimintakate:</i>	- 4 529	-4 784	-5 532	-6 301
	<i>Työterveyshuolto sotelta KH:lle</i>	-156			
	<i>tulot</i>	+ 6 762			
	<i>menot</i>	+ 6 918			
	<i>Ruokapalvelutoiminta</i>	0			
	<i>tulot</i>	+ 1 100			
	<i>menot</i>	+ 1 100			
	<i>UBC ja Valonia, siirto YKV:lta</i>	-120			
	<i>tulot</i>	+ 1 614			
	<i>menot</i>	+ 1 734			
	<i>Varausmäärärahat, investointivaraukset</i>	+ 400			
	Investoinnit:				
	<i>Siirretään KH:lta Saaronniemen leirintäalueen kunnostus siir. KILA</i>	- 380			
	<i>Siirretään KH:lta Aurajoen jokisatama siir. KILA</i>	- 500			
	<i>Siirretään käyttötalouspuolelta Pikaraitiotien suunnittelu</i>	+ 400			
	<i>Siirretään käyttötalouspuolelta Sähköinen julkaisujärjestelmä</i>	+ 527			
	<i>Varataan osakkeiden ostoon määrärahaa</i>	+ 2 000			

	<u>Kaupunkitason toimenpiteet</u>				
	<i>Kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto antavat valtuudet laatia uudistusohjelma, jonka avulla uudistetaan kaupungin toimintaa vastaamaan toiminnan rahoittamiseen ennakoituja tuloja. Uudistamisohjelman laadinnan tulee perustua uudistuvan toimintamallin ja strategian pohjalle ja sen valmistelu aloitetaan heti vuoden 2013 alusta.</i>				
	<i>Pilotoidaan Hyvinvointitoimialalla t&k –toiminnan vahvistamista palvelutuotannossa ja –hankinnoissa, jota koskeva toimintamalli on määritelty 2012 uuden innovaatiopolitiikan työryhmävalmistelussa (Kuntapalvelut tuotekehitys- ja innovaatioalustaksi). Huomioidaan myös hankintastrategian valmistelussa.</i>				
	<i>Henkilötyövuosisuunnitelmat valmistellaan uusjaon yhteydessä uudelleen ja huomioidaan asetut htv tavoitteet ja suunniteltu toimintakatteen kevennys.</i>				
	<i>Veden asiakashintaa ei koroteta kustannusnousua vastaavasti vaan kaupunki kompensoi korotustarvetta alentamalla Vesiliikelaitoksen peruspääoman tuloutusta.</i>				
	<i>Selvitetään vuoden 2013 aikana mahdollisuudet Turun Seudun Vesi Oy:n pääomarakenteen uudistamiseen siten, että veden asiakashinta pysyy kilpailukykyisellä tasolla.</i>				
	<i>Teatterin ja Hirvensalon koulun rakennusinvestointien toteuttamiseksi vuosille 2014, 2015 ja 2016 kullekin vuodelle merkitään 25 milj. euroa pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuottoja. Tarvittavat luovutustuotot valmistellaan vuoden 2013 aikana.</i>				
	<i>Talousarviovuodelle ja taloussuunnitelmakaudelle tehtävät menojen kevennykset ja tuottojen lisäykset tulee kohdistaa ulkoisiin menoihin ja tuloihin.</i>				
	<i>Kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto merkitsevät tiedoksi, että tilaliikelaitoksen vuoden 2012 investointihankkeista toteutumisen viivästymisen johdosta siirtyä erityistä rahoituspainetta vuodelle 2013. Tilannetta arvioidaan investointimäärärahojen riittävyyden näkökulmasta vuoden 2013 lopulla.</i>				
	<i>Sisäisien tilavuokrien ja maavuokrien määräytymisperusteet tarkistetaan vuoden 2013 aikana</i>				
	<i>Hallitokuntien tulee heti käynnistää ja jatkaa operatiivisen tason toimenpiteitä kustannuskehityksen hillitsemiseksi</i>				

KAUPUNGINHALLITUS, OMARAHOITUSOSUUDET

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	44 274 262	44 934 142	126 951	45 061 093	45 785 339	46 697 012	47 630 952	48 583 571
Toimintakate	-44 274 262	-44 934 142	-126 951	-45 061 093	-45 785 339	-46 697 012	-47 630 952	-48 583 571
Muutos-%				1,8 %	1,6 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Investointiosa								
Investointikulut	0	0	0	0	0	0	0	0
rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0
luovutustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	0	0	0	0	0	0	0	0
Muutos-%				0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

KH, OMARAHOITUSOSUUKSIEN ERITTELY

		TA 2012	TAE 2013	Muutos
KHOMRAH2	Kaupunginhallitus, omarahoitusosuudet	-44 934 142	-45 785 339	-851 197
10300	KH/omarah.osuus/Alpe	-12 200 706	-12 633 946	-433 240
10301	KH/om.yllapito/KILA	-27 204 894	-27 612 139	-407 245
10302	KH/Maaseutuelinkein.	-56 000	-56 000	0
10303	KH/Matkailutoiminnot	-3 380 000	-3 550 000	-170 000
10304	KH/Velkaneuvontatoim	-204 825	-228 599	-23 774
10305	KH/TSeK, vaestoosuus	-1 887 717	-1 704 655	183 062

Peruspalvelulautakunta

Nuorisolautakunta

Liikuntalautakunta

Kulttuurilautakunta

PERUSPALVELULAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Peruspalvelujohtaja Riitta Liuksa
Toiminta-ajatus:	Toimimme tuloksellisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä sairauksien parantamiseksi ja sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi

Toimintaympäristön muutostekijät:	<p>Uuden sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen kehittämissuunnitelman (Kaste) tavoitteet ovat:</p> <p>hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat</p> <ul style="list-style-type: none">• riskiryhmien osallisuus, hyvinvointi ja terveys paranevat• ehkäisevä työ ja varhainen tuki ovat vaikuttavia• lähisuhde- ja perheväkivalta on vähentynyt <p>sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteet ja palvelut on järjestetty asiakaslähtöisesti</p> <ul style="list-style-type: none">• asiakkaat luottavat palveluiden laatuun ja vaikuttavuuteen• johtamisella turvataan toimivat palvelut sekä osaava ja hyvinvoiva henkilöstö• palvelurakenteet ovat taloudellisesti kestävä ja toimivat <p>Talousarviovuoden talouskasvu tulee olemaan hidasta eikä työllisyys juuri kohene. Työttömyysaste pysyttelee maan keskiarvon yläpuolella. Nuorten työttömyys on ilmeisesti myös jälleen kasvamassa. Yleisen taloustilanteen heikkeneminen heijastuu myös perheiden ja yksilöiden toimeentuloon ja sitä kautta toimeentulotuen tarpeeseen. Taloustilanne luo myös paineita palvelujen uudelleenjärjestämiselle ja palveluinnovaatioiden kehittämiseksi.</p> <p>Palvelutuotannon haasteita lisäävät mm. voimakas väestön ikääntymiskehitys sekä maahanmuutto. Kuntien työntekijöiden eläkkeelle siirtyminen kiihtyy ja palvelutuotannon työvoiman saanti vaikeutuu. Väestön ikääntymisestä johtuen palvelujen tarve kasvaa voimakkaasti. Turun väestönkehityksessä merkittävää on ulkomaalaisperäisen väestön osuuden nopea kasvu. Muunkielisiä on maaliskuun 2012 lopussa noin 8 %. Muunkielisen väestön kasvu on noussut yhä keskeisemmäksi kohderyhmäksi sekä perus- että erityispalveluissa.</p> <p>Alueellisen terveys- ja hyvinvointitutkimuksen mukaan turkulaiset pärjäävät yleisesti ottaen hyvin, mutta hyvinvoinnissa on suuria alueellisia eroja. Suurimmat haasteet liittyvät hyvinvointierojen kaventamiseen eri sosiaaliryhmien välillä kuten Kaste-ohjelmakin edellyttää.</p> <p>Turkulaisten lapsiperheiden ongelmista kertovat korkeat kodin ulkopuolelle sijoitettujen ja avohuollon tukitoimenpiteiden piirissä olevien 0-17 -vuotiaiden lasten määrät. Huostaanotot ovat lievässä laskussa viime vuodesta, mutta kuitenkin korkealla tasolla. Kehitys edellyttää voimakasta lastensuojelun rakennemuutosta ja satsausta ennaltaehkäiseviin palveluihin.</p> <p>Väestön ikääntymisen aiheuttaman palvelutarpeen kasvun hallinta vaatii myös jatkuvaa palvelurakenteen tarkastelua ja reagoimista muutuneisiin olosuhteisiin ja asiakaskunnan tarpeiden huomioon ottamiseksi.</p>
-----------------------------------	---

Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:

Turussa sopimusohjausjärjestelmä muodostuu kolmiportaisesta sopimusketjusta, jossa ylin sopimustaso on strateginen palvelusopimus (SPS). Strateginen palvelusopimus on nimensä mukaisesti strateginen asiakirja, joka solmitaan lähtökohtaisesti valtuustokauden ajaksi. Sopimusta voidaan kuitenkin tarkentaa vuosittain, kuten sopimusohjausjärjestelmän käyttöönotosta lähtien on tehty. Strategisen palvelusopimuksen linjaukset konkretisoidaan strategisessa palvelutuotantosopimuksessa (SPTS) ja operatiivisessa palvelutuotantosopimuksessa (OPTS). Alemmissa sopimuksissa strategiset tavoitteet ja kehittämisen painopisteet muuntuvat käytännön toimenpiteiksi ja organisaation toiminnaksi. Operatiivisen palvelutuotantosopimuksen kautta syntyy myös konkreettinen yhteys talouden ja toiminnan välille.

Strategisessa palvelusopimuksessa on päätavoitteena kautta linjan ehkäisevän toiminnan vahvistaminen ja palvelurakenteen keventäminen. Ydinprosessien palvelujen perustan muodostavat eri lainsäädäntöjen kunnille määräämät palvelujen järjestämisvelvoitteet. Palvelu- ja hoitotakuilla seurataan lastensuojelun, muun perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, kuntoutuksen sekä vammaispalvelujen ja vanhuspalvelujen toteutumista. AVI seuraa aktiivisesti palvelujen lainmukaista toteutumista.

Kaikkien tulosalueiden talousarviot on laadittu noudattaen talousarviokehystä niin tiukasti kuin palvelutasoa kovin paljon vaarantamatta on mahdollista. Talousarvioesityksellä on pyritty toisaalta säilyttämään turkulaisten palvelutaso pääosin vuoden 2012 tasolla ja korjaamaan eräiltä osin selviä talousarvion ongelmakohtia sekä panostamaan myös joihinkin uusiin avauksiin ja turvaamaan rahoitus myös aikaisemmin tehtyihin uusiin toiminnan laajennuspäätöksiin.

Talousarvioesityksen tavoite, että palvelutaso pyritään säilyttämään, pohjautuu oletukseen, että talousarviovuoden aikana on jo saavutettavissa sellaisia osittain jo aikaisemmin aloitettuja toiminnan muutoksia, jotka tuottavat resurssisäästöjä. Tällaisia muutoksia ovat meneillään olevat ja suunnitelmakaudella 2013-16 jatkuvat laajamittaiset ja systemaattiset palvelurakenteen kehittämistoimet koko palvelutuotannossa. Palvelurakennetta kevennetään kaikilla tulosalueilla. Tämä tarkoittaa resurssien siirtämistä laitoshoidosta avohoitoon, jolloin saadaan aikaan resurssien käytössä painopisteen siirtymä kevyempään suuntaan.

Lasten ja nuorten palveluissa on tavoitteena palvelujen ja niiden kustannusten painopisteen siirtäminen ennaltaehkäisevämpään ja vaikuttavampaan suuntaan. Edelleen liian suuri osuus lasten ja nuorten palveluihin käytettävästä määrärahasta joudutaan käyttämään raskaimpiin ja kalleimpiin palveluihin. Muutosta kevyempään suuntaan halutaan vahvistaa.

Rakennemuutostavoitteet näkyvät ehkäisevän ja avohuollon toiminnan vahvistamisena vuoden 2012 aikana tehtyjen lastensuojelun palvelujärjestelmää koskevien päätösten mukaisesti. Sopimustavoitteiden toteutumisen edellyttämät henkilöstö- ja toiminnalliset muutokset sisältyvät talousarvioehdotukseen. Lastensuojelussa merkittävin yksittäinen tavoite on perhehoidon suhteellisen osuuden kasvattaminen vuoden 2013 loppuun mennessä 53,3 % huostaan otettujen sijoituksista. Lastensuojelun perhehoidon ostopalveluiden määrärahaa on lisätty perhehoidon painottamislinjauksen mukaisesti.

Perheiden kotiin annettavia palveluja olisi pystyttävä nykyisestään lisäämään niin lastensuojelussa kuin ehkäisevissä palveluissakin. Kotipalvelu on vahvasti esillä mm. sosiaalihuoltolain uudistusta koskevassa keskustelussa. Turussa kokeillaan syksyllä 2012 lapsiperheiden kotipalvelun järjestämistä palvelusetelillä. Sosiaali- ja terveystoimen talousarviokehys vuodelle 2013 ei kuitenkaan mahdollista määrärahan esittämistä lapsiperheiden kotipalvelun vakinaistamiseksi.

Nuorten prosessissa tavoitteena on aikuistumisen tukeminen; keinoina syrjäytymisen ehkäiseminen ja palveluprosessien kehittäminen vastaamaan paremmin nuorten aikuisten tarpeita. Syrjäytymisen ehkäisemisessä avainkysymyksiä ovat työttömyyden katkaisu ja nuorten asunnottomuuden vähentäminen. Nuorten asunnottomuuteen (selvityksen mukaan enemmän kuin 100 asunnottomuutta nuorta) puututaan ottamalla TALK-hankkeen hyvät käytännöt myös jälkihuollon palveluihin. Jälkihuollon sijoitusten vähentämisellä on myös merkittävät taloudelliset vaikutukset.

Itsenäisesti selvityvien toimintakyvyn varmistaminen - prosessissa edistetään hyvinvointia ja terveyttä ja kavennetaan hyvinvointi ja terveyseroja sekä kevennetään palvelurakennetta ja panostetaan ehkäiseviin palveluihin. Sopimuksen sisältö on pysynyt pääosin ennallaan ja vastaavat hallitusohjelman tavoitteita, kuten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen, perusterveydenhuollon vahvistaminen ja sähköisen asioinnin kehittäminen.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvun hillitseminen edellyttäisi riittäviä työllisyysmäärärahoja pitkäaikaistyöttömien työllistämiseksi. Varissuo-takuu –hanke vähentää omalta osaltaan työttömyyttä. Syrjäytymisen ehkäisemiseksi selvitetään sosiaalisen luototuksen käyttöönottomahdollisuuksia yhdessä lähikuntien kanssa. Talousarvioehdotus sisältää perustoimeentulotuen määrärahan vuotta 2012 koskevan enusteen tasoisena.

Maahanmuuttajille tarkoitettu omakielinen neuvontapiste, INFO-tori loppuu PALO-hankkeen päättyessä vuoden vaihteessa. Jatkorahoitusta ei ole sisällytetty vuoden 2013 talousarvioon. INFO-torin rahoituksesta neuvotellaan yhteistyökumppanien kanssa.

Vammaispalveluiden palvelurakennetta kevennetään asumispalveluita lisäämällä ja laitosasumista vähentämällä, joskin kehitystä joudutaan voimakkaasti jarruttamaan tiukan talousarvion vuoksi. Tämä tarkoittaa myös vanhempiensa luona asuvien aikuisten kehitysvammaisten henkilöiden kasvavia jonoja asumispalvelujen piiriin. Vammaispalveluiden budjettiesitys sisältää 2M€:n panostuksen, jolla pyritään eroon alibudjetoinnista.

Päihde- ja mielenterveysongelmaisten palveluita kehitetään edelleen ja kehityshankkeelle haetaan KASTE-rahoitusta. Tarkoituksena on räätälöidä näille asiakasryhmille matalan kynnyksen lähipalveluita. Päihdehuollon hyvin toteutunutta rakennemuutosta sovelletaan myös mielenterveyskuntoutujien asumispalveluihin: palvelutarpeen arviointia tehostetaan ja asiakkaat sijoitetaan tarpeen mukaisesti mahdollisimman kevyisiin palveluihin.

Ikäihmisten osalta painopisteitä ovat palvelurakenteen muutos avopalvelupainotteisemmaksi sekä ikäihmisten aktiivisen elämän turvaaminen toimintakykyä ylläpitävillä palveluilla.

Ikäihmisten määrän kasvaessa ja palvelutarpeen muuttuessa panostusta on ohjattava selkeämmin palveluohjauksen ja neuvonnan suuntaan, kotihoitoon sekä omaishoidon tuen saajiin. 65 vuotta täyttäneiden toimintakyvyn edistämistä ja ylläpitämistä yhdessä kaupungin muiden hallintokuntien ja kolmannen sektorin kanssa tehostetaan. Ehkäisevän vanhustyön toimintamuotoja tulee kehittää ja toimintaa tehostaa, jotta saadaan pysyviä vaikutuksia ikäihmisten toimintakyvyn ja elämänlaadun ylläpitämiseksi. Ydinprosessin työtä tukee kaupunkitasolla EVIVA-hanke, jossa kolmannen sektorin toimijat ja kaupungin eri hallintokunnat toimivat yhdessä.

Ympäri vuorokautisen hoidon palvelurakennetta muutetaan edelleen tehostetun palveluasumisen suuntaan niin omassa kuin ostopalveluissa. Sisäisen palvelurakenteen tavoitteet edellyttävät vuonna 2013 pitkäaikaissairanhoidon ostopalvelupaikkojen muuttamista tehostetun palveluasumisen paikoiksi, kun pitkäaikaisen sairaanhoidon ostopalvelusopimus päättyy v. 2012 loppuun mennessä.

Ydinprosessin tärkeimpiä kehittämiskohteita sairaanhoidossa ja sairaalahoidossa ovat terveyshyötymallin käyttöönotto pitkäaikaissairaiden ikäihmisten perusterveydenhuollossa ja hoitoketjujen toimivuuden kehittäminen. Sairanhoidossa tulee panostaa ikäihmisten päivystyksen optimaaliseen käyttöön kehittämällä välimuotoisia sairaanhoidollisia palveluja geriatrisen arviointiyksikön yhteyteen. Talousarvio sisältää geriatrisen arviointiyksikön (GAKE) perustamiskustannukset. On välttämätöntä, että kyseinen toiminta voidaan aloittaa 1.5.2013 lukien päivystyksen käytöstä vapautuvissa tiloissa, koska toiminnalla on suuri merkitys hoitoketjussa, päivystyksen käytön vähentäjänä ja myös siirtoviivepäivien minimoimisessa.

Kotihoidon palvelutarpeen kasvuun vastataan muuttamalla palvelujen sisäistä rakennetta kevyestä palveluluokasta keskiraskaisiin palveluluokkiin. Osaamisen parantamista tuetaan nimikemuutoksilla hoidon laadun turvaamiseksi. Tämän lisäksi palvelusetelin käyttöönoton myötä mahdollistuu asiakkaiden valinnanvapaus yksityisen toimijan ja kaupungin oman toiminnan välillä. Omaishoidon tuen saattaminen tavoitteen tasolle on ikääntymispoliittisen strategian selkeä painopistealue, jota myös tuleva ns. ikälaki painottaa.

Vanhuspalveluiden talousarvioehdotus ei sisällä palveluintegraattorin kustannuksia. Mikäli toiminnan aloitus valmistelujen jälkeen ajoittuu vuoteen 2013, talousarviomäärärahoja kohdennetaan siltä osin uudestaan niin, että toiminta voidaan jossain laajuudessa käynnistää kesken budjettivuotta Perlan 29.8.2012 päätöksen mukaisesti.

Talousarvioehdotuksessa pysymiseksi joudutaan kaikissa toiminnoissa miettimään toimintatapojen uudistamista ja palvelutarpeen tarkennettua arviointia ja palvelujen tuottamisen tapoja.

Kestävän kehityksen edistäminen hallintokunnassa tapahtuu kiinteässä yhteistyössä kaupungin keskite-

tyn hallinnon kanssa. Hallintokunnan ekotukihenkilöt (27) ovat osallistuneet järjestettyihin koulutustilaisuuksiin. Ekotukihenkilöiden määrää kasvatetaan toimintasuunnitelman ja tarpeen mukaisesti. Ekotukihenkilöverkoston avulla hallintokunnan yksiköissä on aloitettu v. 2012 lähtötilannekartoitukset ja päästövähenyysuunnitelmien laadinta

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 - 2016

	Lähtötaso 2008	Toteutuma 2011	TAE Tavoite 2013	TS 2016
SPS: Vahvistetaan ennaltaehkäisevää toimintaa				
Lastensuojelun asiakkaana olevien alle 18-vuotiaiden osuus ikäluokasta, tavoitteena osuuden pieneneminen	7,8 %	9,9 %	osuus ikäluokasta vähenee	
Perhetyön piirissä olevien perheiden määrä (oma tuotanto, ostopalvelut ja avustuksilla tuettu). Tavoitteena paraneva saatavuus, %-osuus lapsiperheistä	perheitä 963	perheitä 748	perheiden lkm kasvaa	
Ennaltaehkäisevän lastensuojelun resurssien seuranta tehdyn määrittelyn mukaisesti. Tavoite kasvaa.	-	ennalta ehkäisevä työ määritelly	resurssien määrä kasvava (lähtöarvo TP 2011)	
SPS: Kevennetään palvelurakennetta				
Entistä suurempi osuus lastensuojeluasiakkaista tulee autetuksi avohuollon keinoin. Lastensuojelun avohuollon tukitoimenpiteitä saavien lasten ja nuorten osuus alle 18-vuotiaista / sijaishuollossa olevien lasten ja nuorten osuus alle 18-vuotiaista. Tavoitteena avohuollon suhteellisen osuuden kasvu. (lähde Kuusikko)	6,1 % avohuolto, 1,7 % sijaishuolto, suhteelliset osuudet 78,2 % / 21,8 %	9,9 % avohuolto; 1,9 % sijaishuolto, suhteelliset osuudet 79,83 % / 20,17 %	avohuolto kasvaa ja sijaishuolto vähenee	
Lastensuojelun sijaishuollossa perhehoidon osuus kasvaa 31.12.2009 lähtötasosta yhteensä 20 % vuosien 2010 - 2013 aikana	perhehoidon osuus 32,9 %	perhehoidon osuus 38,7 %	53 %	

SPS: Tuetaan nuoren aikuistumista

Toimeentulotukea saavat 18-24 -vuotiaat, lukumäärä ja osuus ikäluokasta, tavoite laskeva	1.833 (pl. maahanmuuttajat) / 8,7 %	2315 (pl. maahanmuuttajat) / 10,5 %	lkm ja osuus laskeva	
Aktivointiehtdon piirissä olevat 18 – 24-vuotiaat, tavoitteena laskeva lukumäärä*		malli kehitetty ja vastuutettu	toiminta mallin mukaisista	
uusi mittari: asunnottomien nuorten määrä	-	selvitys tehty (lkm. n. 100)	asunnottomien nuorten määrä vähenee 30/v	

* Mittiarvoa ei tällä hetkellä saada kaikilta osin ulos tietojärjestelmistä. Aktivointiehtdon piirissä olevien seuranta on kuitenkin tärkeä mittari ja siksi seurannan kehittämisessä pyritään siihen, että arvo saadaan käyttöön mahdollisimman nopeasti.

	Lähtötaso	Toteutuma 2011	TAE Tavoite 2013
Edistetään hyvinvointia ja terveyttä ja kavennetaan hyvinvointi ja terveyseroja			
Väestön koettu hyvinvointi (Elämänlaatunsa (WHOQOL 8) keskimääräistä paremmaksi kokevien osuus (%))	55,7 % (v. 2010)	ATH:ta ei tehty	pysyy samana
Hyvinvointierojen kaventuminen eri väestöryhmien välillä (Elämänlaatunsa keskimääräistä paremmaksi kokevien prosenttiosuuksien ero korkean ja matalan koulutusryhmien välillä)	13,9 % (v. 2010)	ATH:ta ei tehty	erot pysyvät samana
Kevennetään palvelurakennetta ja panostetaan ehkäiseviin palveluihin			
Vammaispalveluiden, päihdehuollon sekä mielen-terveyskuntoutujien asumispalveluiden rakenne-muutos etenee OPTS-tilausosan mukaisesti			Rakennemuutos etenee suunnitellun mukaisesti

	Lähtötaso 2008	Toteutuma 2011	TAE Tavoite 2013
SPS: Turvataan ikäihmisten aktiivinen elämä toimintakykyä ylläpitävillä palveluilla			
Laitoshoitoon siirtyvien keski-ikää myöhennetään kahdelta kuukaudella kolmen vuoden aikana.	83 v.	..	Strategiakauden päättyessä +2 kk
SPS: Muutetaan ikäihmisten hoidon palvelurakenne avopalvelupainotteisemmaksi			
75 vuotta täyttäneiden kotihoidon piirissä olevien osuus kasvaa 14 %:iin.	13,2 %	13,7 %	14 %
Omaishoidon tukea saavien 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa 3,5 %:iin.	2,8 %	2,7 %	3,5 %
Tehostetun palveluasumisen piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa 5,0 %:iin.	2,9%	3,8 %	5,0 %
Ympäri vuorokautisen hoivan (pitkäaikaissairaanhoido ja vanhainkotihoito) piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus vähenee 5,5%:iin.	8,2 %	6,8 %	6,8 %

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	84 444 651	79 734 451	3 594 402	83 328 853	75 683 914	76 514 147	77 352 682	78 199 602
Valmistus omaan käyttöön	51 217	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	612 248 799	614 690 154	22 809 278	637 499 432	646 763 560	659 015 386	671 503 946	684 233 891
Toimintakate	-527 752 931	-534 955 703	-19 214 876	-554 170 579	-571 079 646	-582 501 239	-594 151 264	-606 034 289
Muutos-%				5,0 %	3,1 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Investointiosa								
Investointikulut	462 012	1 212 000	0	1 212 000	900 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
rahoitusosuudet	20 000	0	0	0	0	0	0	0
luovutustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	442 012	1 212 000	0	1 212 000	900 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Muutos-%				174,2 %	-25,7 %	11,1 %	0,0 %	0,0 %

Peruspalvelulautakunta		Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
	<i>Käyttötalousosa</i>				
	<i>Suunnitteluluku toimintakate</i>	- 564 000	575 300	586 800	598 500
	<i>Hallintokunnan ehdotus toimintakate</i>	- 578 440	597 454	617 054	637 260
	<i>Hallintokunnan ehdotus HTV</i>	4 785	4 773	4 761	4 749
<i>Kh (Kj):</i>					
	<i>Toimintakate:</i>	-7 360	-14 952	-22 903	-31 226
	<i>tuottavuuden parantaminen oman toiminnan osalta</i>	- 4 000			
	<i>VSSHP:n maksuosuus 170.278.000 euroa</i>				
	<i>Suoritemäärien vähenemisestä seuraava maksuosuuden aleneminen ja odotetut tuottavuushyödyt suunnittelukauden kasvu 3,8%</i>	- 2 000			
	<i>Ympäristötyöterveyshuolto YKV:lle</i>	-1 420			
	<i>tulot</i>	- 577			
	<i>menot</i>	- 1 997			
	<i>Työterveyshuolto KH:lle</i>	-156			
	<i>tulot</i>	- 6 762			
	<i>menot</i>	- 6 918			
	<i>Merimiesterveidenhuollon ostomääräraha</i>	+ 215			
	<i>Ko.investoinnit</i>	- 200			

NUORISOLAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:

Toiminta-ajatus: Lasten ja nuorten myönteisen kasvun tukeminen

Toimintaympäristön muutostekijät:

Muutokset lasten ja nuorten elinoloissa (mm. köyhyyden lisääntyminen, palvelujen ulkopuolelle jääminen, koulutus- tai työpaikan puuttuminen)

- Lapsiköyhyys lähes kolminkertaistui vv. 1990–2009; vuonna 1990 eli 9 % 0-17-vuotiaista pienituloisessa perheessä, vuonna 2009 oli osuus 13,2 % (pienituloisuus= tulot alle 60 % mediaanituloista) (Lähde: Poliitikkaohjelmien loppuraportti. Vaalikausi 2007–2011. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 6 / 2011).
- Nuoret työmarkkinoiden ja opiskelun ulkopuolella – tilastotutkimuksen (TEM 12/2011) mukaan peruskoulun jälkeinen koulutus vähentää ulkopuoliseksi tai työttömäksi joutumisen riskejä selvästi. Työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö ovat tavoittaneet syrjäytyneitä nuoria hyvin.
- Elinkeinoelämän valtuuskunnan tutkimuksen (julk. helmikuussa 2012) mukaan 15 - 29 – vuotiaista nuorista syrjäytyy noin 5 %.
- Toukokuussa **2012 Turussa alle 25 –vuotiaita työttömiä 1696** (lähes kaksinkertainen määrä verrattuna vuoteen 2008)
- Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma (hyv. 8.12.2011) sisältää hallituskauden valtakunnalliset lapsi- ja nuorisopoliittiset tavoitteet sekä suuntaviivat alueelliselle ja paikalliselle ohjelmatyölle. Ministeri Arhinmäen mukaan kehittämisohjelman toimeenpanolla lisätään yhdenvertaisuutta sekä vähennetään eriarvoisuutta ja syrjäytymistä.
- Kataisen hallituksen yhdeksi kärkihankkeeksi on kirjattu yhteiskuntatakuu. Valtakunnallinen Yhteiskuntatakuu –työryhmä on maaliskuussa -2012 julkaisemassaan väliraportissa listannut ensisijaisia toimia, joilla varmistetaan nuorten pääsy koulutukseen ja työhön mm. seuraavat:
 - säädetään kunnille vastuu perusopetuksen päättävien nuorten ohjauksesta,
 - vahvistetaan nuorten työpajatoimintaa,
 - laajennetaan etsivä nuorisotyö koko maahan,
 - tehostetaan nuorisolain muutoksen toimeenpanoa nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa.Jatkotyössään työryhmä keskittyy nuorten palvelujärjestelmän toimivuutta koskeviin kysymyksiin. Uusia toimintamalleja haetaan työnantajien, työmarkkinajärjestöjen, muiden toimijoiden ja nuorten kanssa.
- Nuorisolain 8 §: ” Nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista nuorisotyötä ja – politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa.”
- Opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta on kehitetty lasten ja nuorten hyvinvoinnin kansalliset indikaattorit, joiden avulla tulevina vuosina arvioidaan lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman toteutuminen. Myös kuntia ohjeistetaan julkistamaan tietoja kunnan lapsi- ja nuorisoväestön hyvinvoinnin tilasta ja kehityksestä sekä niihin liittyvistä strategisista suunnitelmista.

Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat nuorisolain (72/2006) 7 §:n mukaan kunnan tehtäviin. Kunnan nuorisotyöhön ja – politiikkaan sisältyvät nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut ja etsivä nuorisotyö. Lain 8 §:n mukaan nuorille tulee järjestää mahdollisuus paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja – politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria tulee kuulla heitä koskevissa asioissa.

Lastensuojelulain (417/2007) mukaan ehkäisevää lastensuojelua on myös kunnan muiden palvelujen piirissä esim. nuorisotyössä annettava erityinen tuki silloin, kun lapsi tai perhe ei ole lastensuojelun asiakkaana.

Laki perusopetuslain muuttamisesta (1136/2003) mukaisessa Aamu- ja iltpäivätoiminnassa tavoitteena

on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua.

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 - 2016

		TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
1	Tavoite/kehittämistoimenpide/sopeuttamistoimi Erityistä tukea tarvitsevien nuorten ohjaaminen oikeaan palveluluun ("Nuorten matalan kynnyksen tuen kehittäminen")				
	Mittari seurantaa varten				
	1. Sosiaalisen vahvistamisen, Etsivän nuorisotyön ja Ohjaamon (Nose) ohjaamat nuoret/vuosi	850	860	900	900
	2. Työpajatoiminnan palvelujen käyttäjät /vuosi	135	135	140	140

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	1 646 886	1 165 146	133 900	1 299 046	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintameno	10 929 065	10 871 207	133 900	11 005 107	11 697 000	11 799 000	11 902 000	12 006 000
Toimintakate	-9 282 179	-9 706 061	0	-9 706 061	-10 197 000	-10 299 000	-10 402 000	-10 506 000
Muutos-%				4,6 %	5,1 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Investointiosa								
Investointikulut	107 956	180 000	0	180 000	120 000	140 000	85 000	150 000
rahoitusosuudet	30 000	72 000	0	72 000	48 000	56 000	34 000	60 000
Iuovutustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	77 956	108 000	0	108 000	72 000	84 000	51 000	90 000
Muutos-%				38,5 %	-33,3 %	16,7 %	-39,3 %	76,5 %

Nuorisolautakunta		Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
	Käyttötalousosa				
	Suunnitteluluku toimintakate	- 10 300	10 500	10 600	10 600
	Hallintokunnan ehdotus toimintakate	- 10 300	10 500	10 600	10 600
	Hallintokunnan ehdotus HTV	158	156	155	153
Kh (Kj):					
	Toimintakate	-103	-201	-198	-94
	tuottavuuden parantaminen	- 103			

LIIKUNTALAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija: Arto Sinkkonen

Toiminta-ajatus: Innostamme turkulaiset liikkumaan. Takaamme monipuoliset liikuntamahdollisuudet ja rakennamme urheilumyönteistä ilmapiiriä. Liikunta antaa elämyksiä ja hyvinvointia jokaiseen päivään.

Toimintaympäristön muutostekijät:

Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 - 2016

		TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
1	Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus				
	Nuorten 8-9 lk. liikunta-aktiivisuus (kouluterveyskysely) Indikaattori ilmaisee vapaa-ajallaan tavallisesti korkeintaan tunnin viikossa hengästyttävää ja hikoiluttavaa liikuntaa harrastavien peruskoulun 8. ja 9. luokkalaisten osuuden prosentteina kyselyyn vastanneista ko. ikäluokassa.	31	30,5	30	29,5
2	Työikäisten liikunta-aktiivisuuden lisääminen				
	Terveytensä kannalta riittävästi liikkuvat, %:a 20 – 64 vuotiaista asukkaista. (ATH)	48	48,5	49	49,5
3	Ikääntyvien liikunta-aktiivisuuden lisääminen				
	Terveytensä kannalta riittävästi liikkuvat %:a 65 – 74 vuotiaista asukkaista (ATH)	54	54,5	55	55,5

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	2 013 862	3 717 708	0	3 717 708	3 775 796	4 163 667	4 163 667	4 563 667
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	17 498 491	19 947 128	0	19 947 128	21 512 038	22 077 271	22 256 407	22 837 335
Toimintakate	-15 484 629	-16 229 420	0	-16 229 420	-17 736 242	-17 913 604	-18 092 740	-18 273 668
Muutos-%				4,8 %	9,3 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Investointiosa								
Investointikulut	683 714	400 000	0	400 000	1 080 000	500 000	500 000	500 000
rahoitusosuudet	0	35 000	0	35 000	0	0	0	0
luovutustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	683 714	365 000	0	365 000	1 080 000	500 000	500 000	500 000
Muutos-%				-46,6 %	195,9 %	-53,7 %	0,0 %	0,0 %

Liikuntalautakunta		Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016	
	<i>Käyttötalousosa</i>					
	<i>Suunnitteluluku toimintakate</i>	-	17 500	18 400	18 700	18 900
	<i>Hallintokunnan ehdotus toimintakate</i>	-	18 663	19 400	19 700	19 900
	<i>Hallintokunnan ehdotus HTV</i>		104	103	102	101
Kh (Kj):						
	<i>Toimintakate</i>		-927	-1 486	-1 607	-1 626
	<i>toimintakulut</i>		-927			
	<i>Laitosmiehet (siirto liikuntatoimelle)</i>	+	88			
	<i>Maavuokrat</i>	-	84			
	<i>ko. investoinnit</i>	-	490			
	<i>Liikuntalautakunnan investointimäärärahaa korotetaan vuoden 2012 tilinpäätöksen osoittamalla liikuntalautakunnalta säästyneellä investointimäärärahalla</i>					

KULTTUURILAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija: Kulttuurijohtaja Minna Sartes

Toiminta-ajatus: Kulttuuritoimi vahvistaa Turun vetovoimaa sekä edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja elämänhallintaa sekä aktiivisuutta tuottamalla kulttuuripalveluja ja tukemalla kulttuurituotantoa sekä aktivoimalla ihmisiä kulttuuripalvelujen käyttämiseen ja kulttuurin harrastamiseen.

Toimintaympäristön muutostekijät:		
Toimintaympäristön keskeiset muutostekijät 2010-2013	Miten muutostekijä heijastuu Turun kaupungin kulttuuritoimialaan?	Miten kulttuuritoimialaa pitäisi Turussa uudistaa?
1. Taloudelliset ja poliittiset muutostekijät: Taantuma/lama Asiakkaiden tuloerot kasvavat Kaupungin rahoitusosuus vähenee	Toiminnallisten päällekkäisyyksien poistaminen Paine tilojen käyttöasteen nostamiseen Tulorahoituksen varmistaminen ja lisääminen	Uusien tuotantomalli-ratkaisujen/-rakenteiden sekä ylikunnallisia yksiköitä (esim. orkesterit, teatterit, kirjastot, museokeskus) kehittäminen Hallintokuntien ja tukitoimintojen yhdistäminen sekä uusi työnjako Tietyistä vanhoista toimintatavoista luopuminen ja resurssien uudelleen kohdentuminen
2. Virtuaalisten palveluiden kehittyminen: Palveluiden siirtyminen verkkoon ja sosiaalinen web 2.0 -Uudet järjestelmät ja uudet ohjelmat	Vuorovaikutuksellisten verkkopalveluiden kehittämistarve Sukupolvierot sähköisten palveluiden hyödyntämisessä	Toimintakonseptien osittainen uudistaminen: (henkilöstön osaamisen kehittäminen, opastus-palvelut, uudenlaiset tilat ja niiden uudenlainen käyttö, uudet laitteet ja lisää päätteitä jne.) Uudet palvelut ja tuotteet
3. Kulttuuripääkaupunkivuosi 2011 Uusi näkyvyys, katseiden alla oleminen Kaupungin kehittäminen	Onnistumispaine – suuret odotukset Uudistuspaineet Uusien toimintamuotojen vakiinnuttaminen vuoden 2011 jälkeen	Toimintakonseptien ennakoiva uudistaminen ja samanaikaisesti tietyistä vanhoista toimintatavoista ja toimintoista luopuminen
4. Muutokset asiakaskunnassa: Ikääntyminen, monikulttuuristuminen osa-kulttuurit ja intressiryhmät, yhteisöllisyyden muutokset Yhteisvastuu, perhe, yhteisöllisyys, vapaa-ajan merkityksellisyys, elämyshakuisuus	Paine kohdennettujen palveluiden luomiseen ja niiden brändäys sekä tuotteistus Palvelujen sisältövaatimusten kasvu (sisältö kohtaa kokijan; innovatiivisuuden vaatimukset) Palvelujen tavoitettavuus (fyysinen ja henkinen) ja interaktiivisuus (yhdessä tekeminen) "Ei-asiakkaat"	Pieni/suuri, halpa/kallis, itse tuotettu/ostettu –tuote Itse tekeminen, kokeilu, työpajat Yhteiset foorumit (asiakastrendien ymmärtäminen, yhdessä sidosryhmien kanssa) Avoin tila Liikkuvat palvelut Tilojen toimivuus 7/24
5. Henkilöstöön liittyvät muutokset: Suhde työntekoon muutoksessa Uuden osaamisen tarve	Paine kehittää ja uudistaa osaamista: oikean osaamisen tunnistaminen ja löytäminen muutoksessa	Osaamisen johtamisen ja hallinnan kehittäminen Kehittymismahdollisuuksien tukeminen Moninaisuuden johtaminen

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 - 2016

ASUKKAIDEN HYVINVOINTIOHJELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTAMITTARIT

Lasten ja nuorten ohjelma

Turusta parempi kasvukaupunki

Turku tukee lasten ja nuorten kasvua ja vanhempien kasvatustehtävää ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä ja riittäväillä peruspalveluilla

Lasten ja nuorten mahdollistavat tasaveroiset kasvuedellytykset

Mittari	Mittarin arvo		
	2009	2010	2013
Lasten kulttuuritapahtumissa kävijöiden määrä yhteensä (kaupungin omat laitokset ja sopimuksen tehneet vapaan kentän tuottajat)	227 529	omat 69 635 vapaa kenttä 75 641 (sis. muut paitsi taiteen perusopetus ja Vilperi) yht. 145 276	158 266

Työikäisten ohjelma

Turussa tavaksi terveet elämäntavat

Työikäisen väestön hyvinvointia edistetään ehkäisevillä palveluilla ja estämällä hyvinvointipuutteiden kasautuminen

Luodaan rakenteet hyvinvoinnin edistämiseksi ja terveyserojen kaventamiseksi

Mittari	Mittarin arvo		
	2009	2010	2013
Kaupunkilaisten kulttuuriaktiivisuus: Aktiivisten kulttuuritilaisuuksissa kävijöiden osuus väestöstä (ATH-kysely), ikäryhmä 20–64 v.	Perustieto saadaan 2010 syksyllä	Aktiiviset: 55,3 %	56,3 %
Vastaajat, jotka harrastavat itse vähintään yhtä kulttuurialaa (ATH-kysely), ikäryhmä 20–64 v.	Perustieto saadaan 2010 syksyllä	Aktiiviset: 42,1 %	43,1 %
Koettu terveys		Vähintään melko hyväksi terveytensä kokoneiden osuus väestöstä: 68,1 %	Tavoite asetettava yhdessä muiden hallintokuntien kanssa.
Riittävä tiedon saanti kirjasto- ja kulttuuripalveluista kunnassa		Riittävästi tietoa saaneet: Kirjasto: 85,5 % Kulttuuri: 82,8 %	Riittävästi tietoa saaneet: Kirjasto: 88 % Kulttuuri: 86 %
Riittävä palvelujen saanti kirjasto- ja kulttuuripalveluista		Riittävästi palveluja saaneet: Kirjasto: 88,7 % Kulttuuri: 87,9 %	Riittävästi palveluja saaneet: Kirjasto: 89 % Kulttuuri: 88 %

Senioriohjelma

Elämää ikääntymiseen

Turkulaiset ikäihmiset ovat aktiivisia ja omatoimisia kansalaisia, jotka yhä useammin asuvat kotona turvallisesti ja esteettömästi

Palvelurakennemuutos turvaa turkulaisten ikäihmisten tarpeenmukaiset ja laadukkaat palvelut ja niiden saatavuuden asukkaiden ikääntyessä

Mittari	Mittarin arvo		
	2009	2010	2013
Kulttuuritarjonta liitetty osaksi liikunnan seniorikorttia. Liikunta- ja kulttuurikorttien käyttäjien määrä.	1 144	Osaksi liikunnan seniorikorttia on liitetty kulttuuritarjontaa.	Toteutettu. Käyttäjiä 1 500.
Nettilähetykset kulttuuritilaisuuksista otetaan käyttöön ja tehdään selvitys palvelutelevision hyödyntämisestä vanhusten kulttuuritarjonnassa	Nettilähetykset kokeilussa	Nettilähetyksiä on toteutettu mm. vanhainkoteihin ja palvelutelevisioselvitystä tehdään.	Nettilähetykset käytössä. Elämyksellistä taidetta ympärivuorokautiseen hoitoon v. 2011.
Aktiivisten kulttuuritilaisuuksissa kävijöiden osuus väestöstä (ikäryhmä +65-vuotiaat, ATH)	Perustieto saadaan 2010 syksyllä	Aktiiviset: 28,8 %	30 %
Vastaajat, jotka harrastavat itse vähintään yhtä kulttuurialaa (ikäryhmä +65-vuotiaat, ATH)	Perustieto saadaan 2010 syksyllä	Aktiiviset: 38,5 %	40 %
Koettu terveys		Vähintään melko hyväksi terveytensä kokeneiden osuus väestöstä: 40,2 %	Tavoite asetettava yhdessä muiden hallintokuntien kanssa.
Riittävä tiedon saanti kirjasto- ja kulttuuripalveluista kunnassa		Riittävästi tietoa saaneet: Kirjasto: 87,4 % Kulttuuri: 81,1 %	Riittävästi tietoa saaneet: Kirjasto: 88 % Kulttuuri: 88 %
Riittävä palvelujen saanti kirjasto- ja kulttuuripalveluista		Riittävästi palveluja saaneet: Kirjasto: 90,5 % Kulttuuri: 91,9 %	Riittävästi palveluja saaneet: Kirjasto: 91 % Kulttuuri: 92 %

	TA 2012		TA 2012		TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
	TP 2011	TA 2012	muutokset	yhteensä				
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	7 610 221	4 805 454	0	4 805 454	4 865 642	4 943 492	5 042 362	5 143 209
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintameno	39 807 936	38 217 830	-100 605	38 117 225	38 723 624	39 140 089	39 581 351	40 027 058
Toimintakate	-32 197 715	-33 412 376	100 605	-33 311 771	-33 857 983	-34 196 598	-34 538 989	-34 883 849
Muutos-%				3,5 %	1,6 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

Investointiosa								
Investointikulut	699 284	531 000	0	531 000	800 000	0	0	0
rahoitusosuudet	38 700	0	0	0	0	0	0	0
luovutustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	660 584	531 000	0	531 000	800 000	0	0	0
Muutos-%				-19,6 %	50,7 %	-100,0 %	0,0 %	0,0 %

Kulttuurilautakunta		Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
	<i>Käyttötalousosa</i>				
	<i>Suunnitteluluku toimintakate</i>	- 34 200	34 800	35 400	36 200
	<i>Hallintokunnan ehdotus toimintakate</i>	- 34 349	35 180	35 853	36 540
	<i>Hallintokunnan ehdotus HTV</i>	561	555	550	545
<i>Kh (Kj):</i>					
	<i>Toimintakate:</i>	-491	-983	-1 314	-1 656
	<i>esityksen palauttaminen suunnittelulukuun</i>	- 149			
	<i>tuottavuuden parantaminen</i>	- 342			
	<i>Kaupunginvaltuusto vahvistaa erikseen kulttuurilautakunnan taidelaitoksille käyttötaloden määrärahan ja tuloarvion nettomääräisenä vuosina 2010-2013</i>				
	<i>Kaupunginork. ja kons.talo (nettoyks.)</i>	-5 039			
	<i>Kaupunginteatteri (nettoyksikko)</i>	-5 476			
	<i>Museokeskus (nettoyksikko)</i>	-7 085			

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta

Lukio- ja ammattiopetuslautakunta

Ammattikorkeakoulun hallitus

VARHAISKASVATUS- JA PERUSOPETUSLAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Kasvatus- ja opetustoimen johtaja Timo Jalonen
Toiminta-ajatus:	Turun kasvatus- ja opetustoimen henkilöstö järjestää laadukkaita ja monipuolisia kasvatusta- ja opetuspalveluita yhteiskuntavastuullisesti asiakkaan tarpeista lähtien. Kasvatus- ja opetustoimi edistää Turun seudun vetovoimaisuutta sekä asukkaiden hyvinvointia, elämänhallintaa ja aktiivisuutta.
Toimintaympäristön muutostekijät:	Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten määrä on ollut kasvussa vuodesta 2008, kasvun ennustetaan jatkuvan 150 lapsella vuodessa keskimäärin. Tämä on jonkin verran alempi kuin kaupungin väestöennusteessa. Vuonna 2003 alkanut perusopetuksen oppilasmäärien väheneminen on myös pysähtynyt. Perusopetuksen oppilasmäärä tulee alakouluissa kasvamaan suunnittelukaudella, tähän kasvuun on varauduttava.
Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:	<p>Lakisääteisten palveluiden turvaaminen lasten kasvatuksen ja opetuksen pääprosesseissa sekä määrällisesti että laadullisesti.</p> <p>HYVINVOINNIN PARANTAMINEN. Tähän päästään 1) laatutyötä tekemällä, osallisuutta kehittämällä, 3) oppilaan tuen uudistusta jatkamalla ja 4) yhteiskuntatakuuta toteuttamalla.</p> <p>Painopisteenämme on hyvinvoinnin edistäminen – johon pyrimme kasvatuksen, opetuksen ja toiminnan laatua kehittämällä samalla panostamme lapsen ja oppilaan oikea-aikaiseen ja –muotoisen tuen antamiseen ja osallisuuden lisäämiseen.</p>

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 – 2016

		TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
1	Varhaiskasvatuksessa monipuolistetaan palvelurakennetta ja palvelua laajennettaessa suunnataan painopiste yksityisiltä tuottajilta hankittuihin palveluihin				
	Mittari seurantaa varten	76 / 24	75 / 25	74 / 26	74 / 26
	Kunnallisen ja hankitun palvelun osuus				
2	Mahdollistetaan monipuolinen ja laadukas perusopetus				
	Mittari seurantaa varten	Alakoulu	Alakoulu	Alakoulu	Alakoulu
	Oppilaskohtainen tuntikehys yleisopetuksessa, ei sisällä POP-rahoja	1,21	1,21	1,21	1,21
	(Yksi oppilas tuo tuonteja koululle ko. luvun verran, oppilasmäärän mukaan kertynyt tuntimäärä jaetaan rehtorin toimesta koulun opettamiseen ja erikoistehtäviin.)	Yläkoulu	Yläkoulu	Yläkoulu	Yläkoulu
		1,72	1,72	1,72	1,72

3	Suunnataan resursseja ennaltaehkäisevään työhön ja lapsen ja oppilaan oikea-aikaiseen kasvun- ja oppimisen tukeen lähikoulu- ja -päiväkotiperiaatteen mukaisesti				
	Mittari seurantaa varten				
	Osa-aikaisen erityisopetuksen määrä	0,085	0,09	0,09	0,09
4	Hyvinvoinnin lisääminen kehittämällä varhaisen puutumisen ja ennaltaehkäisevän työn menetelmiä osana perustoimintaa ja yhteistyössä muiden tahojen kanssa				
	Mittari seurantaa varten	Koettu hyvinvointi lisääntyy	Koettu hyvinvointi lisääntyy	Koettu hyvinvointi lisääntyy	Koettu hyvinvointi lisääntyy
	Kouluterveyskysely ja varhaiskasvatuksen lapset 4- v. neuvolatarastuksen piirissä 100 %, Kunta10				
5	Tuetaan toisen asteen koulutukseen siirtymistä riittävästi yksilöllisellä ohjauksella				
	Mittari seurantaa varten	100 %	100%	100 %	100 %
	Perusasteen jälkeisiin opintoihin siirtävien osuus				

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	19 277 934	18 653 974	1 769 000	20 422 974	19 920 161	20 275 410	20 768 626	21 251 611
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	211 727 646	213 202 024	3 831 000	217 033 024	220 000 344	227 827 948	234 089 307	242 490 224
Toimintakate	-192 449 712	-194 548 050	-2 062 000	-196 610 050	-200 080 183	-207 552 538	-213 320 681	-221 238 613
Muutos-%				2,2 %	1,8 %	3,7 %	2,8 %	3,7 %
Investointiosa								
Investointikulut	967 807	1 030 000	0	1 030 000	1 200 000	1 400 000	1 300 000	1 400 000
rahoitusosuudet	105 963	0	0	0	0	0	0	0
luovutus tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	861 844	1 030 000	0	1 030 000	1 200 000	1 400 000	1 300 000	1 400 000
Muutos-%				19,5 %	16,5 %	16,7 %	-7,1 %	7,7 %

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta	Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
Käyttötalousosa				
Suunnitteluluku toimintakate	- 202 100	207 400	213 100	220 900
Hallintokunnan ehdotus toimintakate	- 205 661	211 113	216 881	224 799
Hallintokunnan ehdotus HTV	2 908	2 920	2 931	2 932
Kh (Kj):				
Toimintakate	-5 581			
	- 3 560	3 560	3 560	3 560
Vähennetään toimintakuluja	- 2 021			

LUKIO- JA AMMATTIOPETUSLAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Timo Jalonen
-------------------------------	--------------

Toiminta-ajatus:	Turun kasvatus- ja opetustoimen henkilöstö järjestää laadukkaita ja monipuolisia kasvatus- ja opetuspalveluita yhteiskuntavastuullisesti asiakkaan tarpeista lähtien. Kasvatus- ja opetustoimi edistää Turun seudun vetovoimaisuutta sekä asukkaiden hyvinvointia, elämänhallintaa ja aktiivisuutta.
------------------	--

Toimintaympäristön muutostekijät:	Ammatilliseen perustutkintoon on saatu 40 lisäpaikkaa yhteiskuntatakuun koulutustakuun toteuttamiseksi. Oppisopimuksen lisäkoulutukseen sitä vastoin tulee paikkaleikkauksia. Syksyllä 2013 Kerttulin lukio aloittaa yhteisessä tilassa sekä Klassikon lukio ja Juhana Herttuan lukio yhdistyvät Turun Klassiliseksi lukioksi. Lukioissa siirrytään nettobudjetointiin. Nuorten 15-19 –vuotiaiden ikäryhmä pienenee vuosittain noin kolmella sadalla.
-----------------------------------	---

Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:	Elinkeinoelämän osaamisen vahvistaminen. Opiskelijoiden työllistymisen tai jatko-opintokelpoisuuden varmistaminen. Kansalaisten aktivointi. Yhteiskuntatakuun mukaan tulisi järjestää koulutus kaikille alle 25-vuotiaille nuorille ja alle 30-vuotiaille valmistuneille tarjotaan työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta sekä jokaiselle peruskoulun päättäneelle taataan jatkumahdollisuus lukioissa, ammatillisessa koulutuksessa, oppisopimuskoulutuksessa, työpajassa, kuntoutuksessa tai muulla tavoin.
--	---

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 - 2016

		TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
1	Valtionosuudet ja muut tulot kattavat toisen asteen koulutuksen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset				
	Koulutuskohtaiset valtionosuudet/kustannukset	100 %	100 %	100 %	100 %
2	Laadun/toiminnanohjausjärjestelmää kehitetään kaikilla tulosalueilla				
	Kehittämistyön eteneminen	<i>Kehittämis-työ käynnissä</i>	Kehittämis-työ käynnissä	Järjestelmä käytössä	Järjestelmä käytössä

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	6 787 108	6 396 642	0	6 396 642	6 168 548	6 291 919	6 417 757	6 546 112
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	75 218 095	75 476 249	252 741	75 728 990	76 722 738	77 551 767	78 389 876	79 237 983
Toimintakate	-68 430 987	-69 079 607	-252 741	-69 332 348	-70 554 190	-71 259 848	-71 972 119	-72 691 871
Muutos-%				1,3 %	1,8 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

Investointiosa								
Investointikulut	42 805	100 000	0	100 000	800 000	785 000	220 000	170 000
rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0
luovutustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	42 805	100 000	0	100 000	800 000	785 000	220 000	170 000
Muutos-%				133,6 %	700,0 %	-1,9 %	-72,0 %	-22,7 %

Lukio- ja ammattiopetuslautakunta		Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
	Käyttötalousosa				
	Suunnitteluluku toimintakate	- 71 300	72 600	75 200	76 700
	Hallintokunnan ehdotus toimintakate	- 71 267	72 606	75 237	76 796
	Hallintokunnan ehdotus HTV	821	820	820	821
Kh (Kj):					
	Toimintakate	-713	-1 346	-3 265	-4 104
	vähennetään toimintakuluja	- 713			

AMMATTIKORKEAKOULUN HALLITUS

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Rehtori Juha Kettunen
-------------------------------	-----------------------

Toiminta-ajatus:	Turun AMK:n tehtävänä on antaa monialaista korkeakouluopetusta sekä harjoittaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin.
------------------	--

Toimintaympäristön muutostekijät:	Uusi AMK-lainsäädäntö tulee eduskuntakäsittelyyn keväällä 2013 ja voimaan 1.1.2014. Voimaantullessaan laki uudistaa koulutusvas- tuut ja rahoitusmallin. Ammattikorkeakoulujen ylläpitäjät hakevat uusia AMK-toimilupia 1.1.2014 aloittaville ammattikorkeakouluille. Turun ammattikorkeakoulun hallintomalli muuttuu osakeyhtiömu- toiseksi.
-----------------------------------	---

Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:	
	Tavoitteet perustuvat kaupunginhallituksen vahvistamaan strategiaan sekä opetus- ja kulttuuriminis- terion kanssa solmittavaan vuoden 2013 tavoitesopimukseen.

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 – 2016

Osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma		TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
1	Tavoite/kehittämistoimenpide/sopeuttamistoimi Vahvistetaan strategian mukaisia osaamisen painoaloja ja tuotetaan osaavaa työvoimaa				
	Mittari seurantaa varten: AMK-tutkinnon suorittaneet (lkm)	1495	1495	1495	1495
	Mittari seurantaa varten: YAMK-tutkinnon suorittaneet (lkm)	130	130	130	130
2	Tehostetaan koulutuksen läpäisyä (tutkinnon suorittaneiden osuus aloittaneista kasvaa) ja tuetaan opintojen nopeuttamista				
	Mittari seurantaa varten: 55 op lukuvuodessa suorittaneiden opiskelijoiden osuus opiskelijoista amk-tutkintoon johtavassa koulutuksessa (%)	44	44	44	44

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	11 494 943	11 151 671	0	11 151 671	11 518 724	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	70 391 181	71 494 198	681 676	72 175 874	73 690 920	0	0	0
Toimintakate	-58 896 238	-60 342 527	-681 676	-61 024 203	-62 172 196	0	0	0
Muutos-%				3,6 %	1,9 %	-100,0 %	0,0 %	0,0 %
Investointiosa								
Investointikulut	65 000	0	0	0	0	0	0	0
rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0
luovutustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	65 000	0	0	0	0	0	0	0
Muutos-%				-100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Ammattikorkeakoulun hallitus		Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
Käyttötalousosa					
	Suunnitteluluku toimintakate	- 62 800			
	Hallintokunnan ehdotus toimintakate	- 62 800			
	Hallintokunnan ehdotus HTV	863			
Kh (Kj):					
	Toimintakate	-628			
	vähennetään toimintakuluja	- 628			

Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta
Ympäristö- ja kaavoituslautakunta
Rakennuslautakunta

LIIKELAITOSTEN SITOVA OSAT JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Turun Kiinteistöliikelaitos
Turun Tilaliikelaitos
Turun Vesiliikelaitos

VARSINAIS-SUOMEN ALUEPELASTUSLAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Pelastusjohtaja Jari Sainio
-------------------------------	-----------------------------

Toiminta-ajatus:	Laadukkaat pelastustoiminta-, turvallisuus- ja ensihoitopalvelut tuotetaan Varsinais-Suomessa ammattitaitoisesti, tasapuolisesti ja nopeasti kaikkina vuorokauden aikoina.
------------------	--

Toimintaympäristön muutostekijät:	Pelastustoimen uusi palvelutasopäätös koskee vuosia 2013–2016. Suunnitelmakauden luvut on tehty sillä oletuksella, että nykyinen toimintalaajuus säilyy (2012 tehtävä päätös palvelutasosta). Ensihoidon järjestämisvastuu siirtyy Sairaanhoidopiirille 2013 alusta. Suunnitelmakauden luvut on tehty oletuksella, että toiminnan laajuus myös ensihoitopalveluiden osalta säilyy (sopimusta ei vielä ratifioitu).
-----------------------------------	---

Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:	Pelastustoimen mittarit on juuri päivitetty ja ne vastaavat valtakunnallisesti vastaavankokoisten pelastuslaitosten toiminnallista ja taloudellista vertailtavuutta.
--	--

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen toiminnan tulostavoitteet		
Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet	TAE 2013	TS 2014-2016
1. Tyytyväisyyskysely (asteikko 1-5)		
Työtyytyväisyyskysely (henkilöstö ja sidosryhmät)	yli 2,56	edellistä kyselyä parempi
Kuntien yleisarvolukema	yli 2,66	edellistä kyselyä parempi
2. Kiireellisten tehtävien toimintavalmiusaika	TAE 2013	TS 2014-2016
Kiireellisten tehtävien toimintavalmiusaikaprosentti	yli 90 %	yli 90 %
5* suurimman pelastuslaitoksen toimintavalmiusaikojen ka. -%	n. 90 %	n. 90 %
3. Tarkastusmäärien toteutuminen	TAE 2013	TS 2014-2016
Tarkastusmäärien tavoitteiden prosentuaalinen toteutuminen	yli 90 %	vähintään vertailuryhmän ka. - %
5* suurimman pelastuslaitoksen tarkastustoteuman ka. - %	n. 90 %	n. 90 %
4. Pelastustoimen kustannusvertailu	TAE 2013	TS 2014-2016
V-S pelastuslaitoksen kustannukset €/asukas	Alle vrt.-ryhmän ka.	Alle vertailuryhmän keskiarvon
5* suurimman pelastuslaitoksen kustannuksien ka. €/asukas	n. 69 euroa/as.	n. 70-74 euroa/as.
* (Helsinki, Tampere, Keski-Uusimaa ja Länsi-Uusimaa)		

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	39 504 053	41 085 654	0	41 085 654	42 541 039	43 809 390	45 103 000	46 411 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	37 974 419	39 585 654	4 586	39 590 240	40 941 039	42 209 390	43 503 000	44 811 000
Toimintakate	1 529 634	1 500 000	-4 586	1 495 414	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Muutos-%				-2,2 %	7,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Investointiosa								
Investointikulut	2 108 699	2 460 000	0	2 460 000	2 847 320	2 148 300	2 127 300	2 292 300
rahoitusosuudet	562 028	712 000	0	712 000	971 320	389 320	468 320	633 320
luovutustuotot	0	248 000	0	248 000	276 000	158 980	58 980	58 980
NETTO	1 546 671	1 500 000	0	1 500 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Muutos-%				-3,0 %	6,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos			Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
	Käyttötalousosa					
	Suunnitteluluku toimintakate	+	1 600	1 600	1 600	1 600
	Hallintokunnan ehdotus toimintakate	+	1 600	1 600	1 600	1 600
	Hallintokunnan ehdotus HTV		575	572	570	569
Kh (Kj):						

TURUN KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Sirpa Korte, joukkoliikennejohtaja
-------------------------------	------------------------------------

Toiminta-ajatus:	Joukkoliikennetoimi on tilaajaorganisaatio, joka tarjoaa kilpailukykyisen, matkustaja- ja ympäristöystävällisen liikkumistavan Turussa asuville ja toimiville. Joukkoliikennetoimi on myös seudullinen viranomaisen, joka edistää kilpailukykyisen sekä matkustaja- ja ympäristöystävällisen liikkumistavan toteutumista Turun kaupunkiseudulla.
------------------	---

Toimintaympäristön muutostekijät:	<ul style="list-style-type: none"> Seudullinen joukkoliikennelautakunta toimii koko kaupunkiseudun joukkoliikenneviranomaisena 1.1.2013 alkaen Joukkoliikennelainsäädäntö Bussien runkolinjasto
-----------------------------------	--

Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:	<ul style="list-style-type: none"> Kaupunkiseudun yhteinen tavoite on tehdä liikenteestä sujuva, miellyttävä ja edullinen liikkumistapa Turun kaupunkiseudulla Kaupunkiseudun rakennemallityö ja MAL –aiesopimus kv 14.12.2009 § 278: Joukkoliikennejärjestelmäksi valitaan runkobussijärjestelmä. Ensi vaiheessa linjasto toteutetaan runkobussilinjastona siten, että ensimmäinen vaihe aloitetaan runkolinjojen edellyttämin pysäkki-, joukkoliikennekatu- ja etuusjärjestelyin. kv 26.10.2009 § 239; Ilmasto- ja ympäristöohjelma: Turku kehittää joukkoliikennettä tarjoamaan sujuva, miellyttävä ja edullinen liikkumistapa Turussa ja Turun kaupunkiseudulla. Kaavoituksella edistetään joukkoliikenteen käyttöä ja muita kestäviä liikkumismuotoja tukevaa yhdyskuntarakennetta. kv 26.10.2009 § 239; Kaupunkikonsernin toimintaa ohjaavat tavoitteet (Ilmasto- ja ympäristöohjelma): <ul style="list-style-type: none"> Kevyen ja joukkoliikenteen osuus Turussa on yli 55 % v. 2013 ja yli 66 % v. 2030. Joukkoliikenteen matkamäärä kasvaa noin 2 % vuodessa. Seudullinen joukkoliikenneorganisaatio toimii v. 2012. Joukkoliikenne nopeutuu suhteessa henkilöautoliikenteeseen. Joukkoliikenne-etuuksien (liikennevalot ja kaistat) toteutus tehostuu 2010 alkaen. Joukkoliikenteen runkolinjasto on toteutettu kokonaisuudessaan vuoteen 2020 mennessä Ensimmäiset runkolinjat toimivat vuonna 2011.
--	--

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 - 2016

		TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
1	Joukkoliikenteen netto-ohjeluku (1.000 €)	-17,9	-18,3	-18,6	-19,0
2	Lipputulot, Turku (1.000 €)				
	- sisältää seutuliikennetuloja, ei valtionaputuloja	20,4	20,6	21,1	21,5

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	0	458 146	0	458 146	22 438 821	22 698 000	23 152 000	23 614 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	0	2 675 894	4 587	2 680 481	40 004 116	40 438 948	41 070 357	41 711 541
Toimintakate	0	-2 217 748	-4 587	-2 222 335	-17 565 295	-17 740 948	-17 918 357	-18 097 541
Muutos-%				0,0 %	690,4 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

Investointiosa								
Investointikulut	0	0	0	0	1 000 000	1 500 000	1 500 000	0
rahoitusosuudet	0	0	0	0	351 000	851 000	851 000	0
luovutustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	0	0	0	0	649 000	649 000	649 000	0
Muutos-%				0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	-100,0 %

Joukkoliikennelautakunta

	TP 2011	TA 2012
Käyttötalousosa		
joukkoliikenneltk		
Toimintatuotot	20 254 677	21 465 276
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintamenot	34 565 326	36 152 877
Toimintakate	-14 310 649	-14 687 601
Muutos-%		

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
Käyttötalousosa				
Suunnitteluluku toimintakate	- 17 900	18 300	18 600	19 000
Hallintokunnan ehdotus toimintakate	- 17 918	18 276	18 642	19 015
Kh (Kj):				
toimintakate:	-353	-535	-724	-917
Toimintakatteen muutos	- 353			
<i>Joukkoliikenteen yleiskevennyksen laskentaperusteena on käytetty vain Turun sisäisen joukkoliikenteen kustannuksia. Lautakunta voi toteuttaa talousarvion uudelleenjaon ulkoisia menoja alentamalla ja/tai ulkoisia tuloja lisäämällä.</i>				

TURUN KAUPUNKISEUDUN JÄTEHUOLTOLAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Ympäristötoimenjohtaja Mikko Jokinen
Toiminta-ajatus:	Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta edistää kuntien välistä yhteistyötä ja pyrkii yhtenäistämään jätepolitiikkaa ja jätehuoltopalveluja kuntien, Turun Seudun Jätehuolto Oy:n ja jätehuoltoviranomaisen kiinteällä yhteistyöllä siten, että jätelain jätehuoltopalveluja koskevat laatuvaatimukset täyttyvät parhaalla mahdollisella tavalla koko jätehuoltolautakunnan toiminta-alueella.
Toimintaympäristön muutostekijät:	Tämä toimielin (seudullinen lautakunta) aloittaa Turun kaupunkiseudun toimivaltaisena viranomaisena 26.6.2012. Käynnistysvaiheessa toiminnan vakiintuminen on vielä kesken. Jätelaki
Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:	Kuntien yhteisenä toimielimenä lautakunta kehittää toimintaansa ja yhteistyötä paitsi kuntien, myös Turun Seudun Jätehuolto Oy:n välillä täyttääkseen jätelain velvoitteet ja tavoitteet parhaalla mahdollisella tavalla.

	TP 2011	TA 2012	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa						
Toimintatuotot	0	0	150 000	153 000	156 000	159 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	0	0	150 000	153 000	156 000	159 000
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Muutos-%			0,0 %	-100,0 %	0,0 %	0,0 %
Investointiosa						
Investointikulut	0	0	0	0	0	0
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustuotot	0	0	0	0	0	0
NETTO	0	0	0	0	0	0
Muutos-%			0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

YMPÄRISTÖ- JA KAAVOITUSLAUTAKUNTA

Ympäristö- ja kaavoitustoimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Kaavoitustoimenjohtaja Markku Toivonen
Toiminta-ajatus:	Ympäristö- ja kaavoitustoimi mahdollistaa vetovoimaisen ja kilpailukykyisen, innovatiivisen, terveellisen ja turvallisen sekä kulttuuriperintöä ja luonnonympäristöä vaalivan ympäristön Turussa eläville ja toimiville suunnittelemalla, lupia myöntämällä ja valvomalla yhteistyötä ja kestävästä kehitystä edistäen
Toimintaympäristön muutostekijät:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Selvityksiä toimintojen seudullistamisesta on valmisteilla - rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu, esteettömyysasiamies. 2) Joukkoliikenteen seudullinen viranomainen aloitti jo toimintansa 1.1.2012. Turun joukkoliikennelautakunta lopettaa toimintansa 31.12.2012. 3) Seudullinen jätehuoltolautakunta aloitti toimintansa 1.5.2012. 4) Tavoitteena on, että ympäristöterveystoiminta siirtyy ympäristö- ja kaavoitusviraston organisaatioon 1.1.2013 5) Projektitoimistojen siirtyminen keskushallintoon 6) Maankäytön strategisen ohjausjärjestelmän uudistamisprosessi on käynnissä hallinnon uudistamiseen liittyen.
Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:	Kaavoitusohjelman tavoitteet mahdollistavat kaupungin kehittämisen – monipuolinen asuminen, palvelut, elinkeinot, liikenne, viherverkot - ja laadullinen sisältö hyvinvointiohjelmien toteutumisen kaupunkiseudun rakennemalli 2035:n periaatteita noudattaen

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 - 2016

		TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
1	Talousarvion pitävyys, netto milj. €	- 6,3	- 6,0	- 6,2	- 6,3
2	Turun kaupungin yleiskaava 2035	Luonnos kh		Ehdotus kv	
3	Hirvensalon osayleiskaava	Ehdotus kv			
4	Maaria - Ilmarisen osayleiskaava	Ehdotus kv			
5	Lentokentän ympäristön osayleiskaava		Ehdotus kv		
6	Strategisten asemakaavojen valmistuminen vuosittain laadittavan ohjelmoinnin mukaan – Liite 1A	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	7 282 487	5 767 900	0	5 767 900	4 874 324	5 214 324	5 217 346	5 263 346
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	14 013 796	11 387 567	3 058	11 390 625	12 565 765	12 982 679	13 063 385	13 187 845
Toimintakate	-6 731 309	-5 619 667	-3 058	-5 622 725	-7 691 441	-7 768 355	-7 846 039	-7 924 499
Muutos-%				-16,5 %	36,8 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Investointiosa								
Investointikulut	66 320	0	0	0	100 000	100 000	0	0
rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0
luovutustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	66 320	0	0	0	100 000	100 000	0	0
Muutos-%				-100,0 %	0,0 %	0,0 %	-100,0 %	0,0 %

Ympäristö- ja kaavoituslautakunta		Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016	
Käyttötalousosa						
Suunnitteluluku toimintakate		-	6 300	6 000	6 200	6 300
Hallintokunnan ehdotus toimintakate		-	6 300	6 000	6 200	6 300
Hallintokunnan ehdotus HTV			186	184	182	181
Kh (Kj):						
Toimintakate:		-	1 391	1 768	1 646	1 624
UBC ja Valonia projektitoimistojen siirto Kh:n budjettiin, vähennetään toimintatuloja 1613900€ ja vähennetään toimintamenoja 1733900 €		-	1 614			
		+	1 734			
Ympäristöterveydenhuolto Sotelta lisätään toimintatuloja 576946 €		+	577			
lisätään toimintamenoja 1996684 €		-	1 997			
Yleisten alueiden ja katualueiden jatkuva valvonta(KILA);		-	170			
Vähennetään toimintamenoja		+	78			

RAKENNUSLAUTAKUNTA

Toimielimen vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Rakennustarkastaja Reima Ojala
Toiminta-ajatus:	Rakennusvalvonta edistää vetovoimaisen, virikkeellisen ja turvallisen rakennetun ympäristön kehittymistä Turussa asuville ja toimiville neuvomalla, ohjaamalla, lupia myöntämällä ja valvomalla yhteistyötä ja kestäväää kehitystä edistäen. Rakennusvalvonta toimii asiakaslähtöisesti siten, että Turun asukkaiden ja yritysten on mahdollista rakentaa laadukkaita ja kestäviä rakennuksia sekä viihtyisää, vetovoimaista ja kestävä kehityksen mukaista asuin- ja elinympäristöä. (Visio)
Toimintaympäristön muutostekijät:	Maankäyttö- ja rakennuslain, Suomen rakentamismääräysten muutokset sekä Eurokoodin käyttöönotto rakentamisessa Seutuyhteistyö
Yleisperustelut toiminnallisille tavoitteille ja kehittämistoimenpiteille:	Rakennusvalvonta kehittää toimintaansa, jotta se voi tuottaa asiakaslähtöisesti lisäarvoa rakennushankkeissa.

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 - 2016

		TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
1	Tavoite/kehittämistoimenpide/sopeuttamistoimi Asiakaspalvelun kehittäminen				
	Mittari seurantaan varten Jatkuva palautteen arviointi ja tarpeelliset toimenpiteet	Asiakaspalautte ja toimenpiteet	Asiakaspalautte ja toimenpiteet	Asiakaspalautte ja toimenpiteet	Asiakaspalautte ja toimenpiteet

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	104 100	107 000	0	107 000	107 910	109 000	110 000	111 000
Toimintakate	-104 100	-107 000	0	-107 000	-107 910	-109 000	-110 000	-111 000
Muutos-%				2,8 %	0,9 %	1,0 %	0,9 %	0,9 %
Investointiosa								
Investointikulut	0	0	0	0	0	0	0	0
rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0
luovutustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	0	0	0	0	0	0	0	0
Muutos-%				0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Rakennuslautakunta		Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
	<i>Käyttötalousosa</i>				
	<i>Suunnitteluluku toimintakate</i>	- 100	100	100	100
	<i>Hallintokunnan ehdotus toimintakate</i>	- 109	111	113	115
<i>Kh (Kj):</i>					
	<i>toimintakate:</i>	- -1	-2	-3	-4

KIINTEISTÖLIKELAITOS

Kiinteistöliikelaitoksen johtokunnan vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Liikelaitosjohtaja Jouko Turto
-------------------------------	--------------------------------

Liiketoiminta-ajatus:	Kiinteistöliikelaitos tuottaa ja ylläpitää kaupunkilaisille ja elinkeinoelämälle hyvää toimintaympäristöä sekä huolehtii omistajanhallintaansa kuuluvasta omaisuudesta ja sen kehittämisestä.
-----------------------	---

Toimintaympäristön muutostekijät:	Vesihuoltolain tarkistus. Työturvallisuusasetuksen muutos toi lisävelvoitteita tilaajille. Euroopan komission EuP direktiivi (2005/32/EY): hehku- ja elohopealamput pyritään korvaamaan energiatehokkailla ja kustannustehokkailla valaistusratkaisuilla. Suurin osa hehkulampuista tulee poistumaan markkinoilta vuoteen 2011 mennessä ja elohopealamput vuoteen 2015 mennessä. Harmaan talouden torjunta, tilaajavastuulaissa tapahtuneet muutokset. Rakennemalli ja MAL-sopimus. Kaupungin omistamien tuottajayhtiöiden toimintamallin kehittäminen. KITO:n perustaminen, kaupungin toimintamallin uudistus.
-----------------------------------	---

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Korvaus peruspääomasta, 1.000 €	12.724	4.500	4.825	6.525	6.570	6.570	6.570
Liikeliijäämä/-alijäämä + poistot, 1.000 €	43.338	36.133	35.180	32.472	33.307	31.805	33.007

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 - 2016

	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
1 Tavoite/kehittämistoimenpide/sopeuttamistoimi				
Pyörätiet keskusta-alueella (metriä)	520	760	200	350

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	76 279 022	79 653 256	0	79 653 256	82 294 496	80 330 239	79 814 642	82 021 616
Valmistus omaan käyttöön	14 180 651	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	54 326 468	44 472 827	4 586	44 477 413	45 572 271	43 240 792	42 354 300	44 186 672
Toimintakate	36 133 205	35 180 429	-4 586	35 175 843	36 722 225	37 089 447	37 460 342	37 834 945
Muutos-%				-2,6 %	4,4 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Investointiosa								
Investointikulut	39 075 646	44 807 000	0	44 807 000	49 155 000	45 740 000	43 491 000	46 145 000
rahoitusosuudet	490 478	465 000	0	465 000	10 531 690	321 972	500 000	0
luovutustuotot	0	20 200 000	0	20 200 000	21 800 000	18 000 000	18 000 000	18 000 000
NETTO	38 585 168	24 142 000	0	24 142 000	16 823 310	27 418 028	24 991 000	28 145 000
Muutos-%				-37,4 %	-30,3 %	63,0 %	-8,9 %	12,6 %

ERIKSEEN SIDOTUT INVESTOINTIOSAN KOHTEET	TA 2012	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
<u>Pääliikenneväylät ja keskustan kehittäminen</u>					
Investointikulut	11 888 000	14 596 200	6 834 000	11 209 000	15 500 000
Rahoitusosuudet	268000	8 850 000	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	11 620 000	5 746 200	6 834 000	11 209 000	15 500 000

Kiinteistöliikelaitos		Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
<i>Käyttötalousosa</i>					
<i>Suunnitteluluku toimintakate</i>	+	36 300	36 200	36 700	37 800
<i>Hallintokunnan ehdotus toimintakate</i>	+	32 473	33 307	31 806	33 007
<i>Hallintokunnan ehdotus HTV</i>		167	167	167	167
Kh (Kj):					
<i>Toimintakate</i>	+	4 249	3 783	5 655	4 828
<i>Kiinteistöjen myyntivoittojen lisäys</i>	+	3 800			
<i>Maavuokratuloja vähennetään</i>	-	84			
<i>Yleisten alueiden ja katualueiden jatkuva valvonta(YKV)</i>	+	170			
<i>Liikelijäämä + poistot lisäys</i>	+	364			
Investoinnit:					
<i>Lisätään investointien myyntituloja</i>	+	3 800			
<i>Vähennetään investointimenoja</i>	-	4 725	5 000	5 000	5 000
<i>Siirretään KH:lta Saaronniemen leirintäalueen kunnostus</i>	+	380			
<i>Siirretään KH:lta Aurajoen jokisatama</i>	+	500			

TILALIIKELAITOS

Johtokunnan vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Martti Kuitunen
-------------------------------	-----------------

Liiketoiminta-ajatus:	
	Turun Tilaliikelaitos huolehtii Turun kaupungin toimitilakäyttäjien tilatyytyväisyydestä sekä toimitilavarallisuuden suunnitelmallisesta kehittämisestä ja hoidosta

Toimintaympäristön muutostekijät:	
	Tilaliikelaitos ja Kiinteistöliikelaitos yhdistetään vuoden 2013 alusta uudeksi kiinteistötoimialaksi. Kumpikin liikelaitoksista tekee aluksi v. 2013 talousarvion erikseen. Talousarviot yhdistetään myöhemmin.

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Korvaus peruspääomasta, 1.000 €	13.861	26.078	13.404	14.417	14.417	14.417	14.417
Liikelyijäämä/-alijäämä + poistot, 1.000 €	40.299	56.785	41.707	42.700	42.700	42.700	42.700

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 - 2016

	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Tavoite: Tilaliikelaitoksen seudullista yhteistyötä kehitetään				
Mittari: Toteutus	jatketaan	jatketaan	jatketaan	jatketaan

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	119 677 689	119 600 000	0	119 600 000	125 256 000	127 818 000	130 433 000	133 102 000
Valmistus omaan käyttöön	11 784 454	1 000 000	0	1 000 000	1 000 000	1 025 000	1 051 000	1 077 000
Toimintamenot	74 677 538	78 893 000	0	78 893 000	83 041 432	85 196 000	87 401 000	89 655 000
Toimintakate	56 784 605	41 707 000	0	41 707 000	43 214 568	43 647 000	44 083 000	44 524 000
Muutos-%				-26,6 %	3,6 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Investointiosa								
Investointikulut	47 832 720	48 805 378	0	48 805 378	30 139 000	38 368 000	56 569 000	48 740 000
rahoitusosuudet	2 938 184	75 000	0	75 000	0	0	0	0
luovutustuotot	15 741 328	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	29 153 208	48 730 378	0	48 730 378	30 139 000	38 368 000	56 569 000	48 740 000
Muutos-%				67,2 %	-38,2 %	27,3 %	47,4 %	-13,8 %

INVESTOINTIOHJELMA 2013 - 2016						
	Kustannus- arvio	TA	TS	TS	TS	
kohde	(Haahtelaind. 9/2012)	2013	2014	2015	2016	Toteuttamis- aikataulu
UUDISRAKENNUKSET						
PERUSPALVELUT						
Työkeskus	1 400 000					2012-2014
OPETUSTOIMI						
Yli-Maarian koulu (sis. Keittiön)	10 626 000			100 000	6 000 000	2015-2019
Kaksikerran koulukiinteistö	5 300 000				200 000	2016-2020
Kombikoulu	4 139 000	1 500 000	2 520 000			2012-2016
Hirvensalo II koulukiinteistö	22 395 000	800 000	4 700 000	12 000 000	4 700 000	2012-2018
Kellonsoittajankadun päiväkodin uudisrak.	6 325 000	700 000				2010-2015
Raunistulan päiväkotikiinteistö, Raunistulan koulun piha (korvaava)	4 590 000		200 000	2 500 000	1 830 000	2014-2018
Sofiankadun päiväkotikiinteistö, Puutarhakatu 41 (korvaava)	4 911 000		200 000	2 711 000	2 000 000	2014-2018
AMK						
Moottorilaboratorio	2 000 000	1 500 000				2012-2015
Infoteekkirakennus, Peltolan koulutalo	800 000	600 000				2012-2015
UUDISRAKENNUKSET YHTEENSÄ	62 486 000 €	5 100 000	7 620 000	17 311 000	14 730 000	
PERUSKORJAUKSET						
KESKUSHALLINTO						
Johtokeskusluola	1 800 000					2012-2014
Kaupungintalo (summarivi)		100 000	1 600 000	610 000	610 000	
Valtuustosalin tekniikka ja vesikatko	700 000					2012-2014
Valtuustosalin restaurointimaalaus	1 220 000			610 000	610 000	2015-2018
Valtuustoryhmien siipi 1 krs. (Fortuna)	650 000	40 000	610 000			2013-2016
Valtuustoryhmien siipi 2 krs. (Fortuna)	1 050 000	60 000	990 000			2013-2016
KULTTUURITOIMI						
Teatteritalon peruskorjaus	24 903 000	600 000	7 000 000	10 000 000	7 200 000	2012-2018
Pysäköinti 1 (ei ole mukana loppusummissa)				4 910 000	4 910 000	
Pysäköinti 2 (ei ole mukana loppusummissa)				2 785 000	2 785 000	
PERUSPALVELUT						
Runosmäen vanhainkodin peruskorjaus, osat A, B ja C	10 862 000	2 796 000				2009-2015
Liinahaan vanhainkodin peruskorjaus	9 761 000					2009-2014
Runosmäen vanhainkodin talotekniikka	3 600 000					2009-2013
OPETUSTOIMI						
Kerttulin koulu	4 400 000	1 600 000				2012-2015
Katedralskolan, peruskorjaus (sis. perustukset)	7 430 000	2 000 000	1 000 000	4 380 000		2012-2018
Puolalan koulu (luokat 1-9) ja Puolalanmäen lukio (Tornikatu)	4 100 000	3 043 000				2011-2015
Puolalan koulu (luokat 1-9) ja Puolalanmäen lukio (Kauppiaskatu 14)	7 924 000		150 000	2 774 000	5 000 000	2014-2018
Puolalan koulu (luokat 1-9) ja Puolalanmäen lukio (Puutarhakatu 5)	6 575 000					2009-2014
Kastun koulu	7 494 000	200 000	3 200 000	4 094 000		2013-2017
Juhana Herttuan koulukiinteistö (kohteesta ei ole tehty hankesuunnitelmaa)	7 370 000	hankes.		200 000	4 900 000	2015-2019
Pansion koulu, Pansion koulun peruskorjaus	6 690 000				100 000	2016-2020

kohde	Kustannus- arvio	TA	TS	TS	TS	Toteuttamis- aikataulu
	(Haahtelaind. 9/2012)	2013	2014	2015	2016	
PERUSKORJAUKSET						
LIIKUNTATOIMI						
Impivaaran uimahalli peruskorj. + laajennus	23 860 000					2005-2014
Kupittaaan jalkapallostadionin kentän peruskorjaus	1 000 000					2011-2014
Nunnavuoren palloiluhallin peruskorjaus	2 654 000					2011-2014
Samppalinnan maauimala	5 098 000	500 000	3 598 000	1 000 000		2013-2017
KULTTUURITOIMI						
Maaherran virka-asunnon peruskorjaus	1 100 000					2010-2014
KIINTEISTÖLIKELAITOS						
Kauppahalli						
PIENET INVESTOINNIT (<1M€)		14 000 000	14 000 000	16 000 000	16 000 000	
PERUSKORJAUKSET YHTEENSÄ	140 241 000 €	24 839 000	30 548 000	39 058 000	33 810 000	
TOIMITILOJEN HANKINTA						
Nimeämättömät kohteet		4 400 000	200 000	200 000	200 000	
Moision viipalekoulu, leasing-lunastus						
TOIMITILOJEN HANKINTA YHTEENSÄ		200 000	200 000	200 000	200 000	
RAHOITUSOSUDET (Impivaara 75 000)						
KAIKKI INVESTOINNIT YHTEENSÄ	202 727 000 €	30 139 000	38 368 000	56 569 000	48 740 000	

Tilaliikelaitos		Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
<i>Käyttötalousosa</i>					
<i>Suunnitteluluku toimintakate</i>	+	42 700	42 700	42 700	42 700
<i>Hallintokunnan ehdotus toimintakate</i>	+	42 700	42 700	42 700	42 700
<i>Hallintokunnan ehdotus HTV</i>		72	71	71	70
<i>Kh (Kj):</i>					
<i>Toimintakate:</i>	+	515	947	1 383	1 824
<i>Vähennetään liikunnalle siirtyvät hl-kulut (ja htv-suunnitelma</i>	+	88			
<i>Liikelylijäämä + poistot (kohdennettava toimintamenoihin)</i>	+	427			
<i>Investonnit:</i>					
<i>Yliopistonkatu 30 (hyvinvointitoimialan hallinto) osto ei toteuteta 2013</i>	-	4 200			

VESILIIKELAITOS

Turun Vesiliikelaitoksen johtokunnan vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 talous-suunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Irina Nordman
-------------------------------	---------------

Liiketoiminta-ajatus:	Vesilaitos tarjoaa asukkaille, yhteisöille ja elinkeinoelämälle laadukkaita vesihuoltopalveluja. Jätevedet käsitellään modernissa seudullisessa laitoksessa, jonka puhdistustulos on tehokas ja edistää Saaristomeren hyvän tilan saavuttamista. Talusvesi saadaan seudulliselta tekopohjavesilaitokselta, jonka ansiosta talusveden laatu paranee. Halisten laitoksen muuttaminen seudulliseksi varavesilaitokseksi lisää toimintavarmuutta. Laadun takeena on palveluiden jatkuva kehittäminen sekä omistajahallintaan kuuluva infraomaisuuden ylläpitäminen. Vesilaitos hoitaa tavoitteidensa mukaiset uus- ja korvausinvestoinnit hankkimalaan rahoituksella.
-----------------------	---

Toimintaympäristön muutostekijät:	Vesihuoltolain uudistaminen ja mukanaan tuomat muutokset erityisesti hu- levesikysymyksiin. Seudullisen vesihuoltoyhtiön perustaminen. Mahdolliset muutokset kilpai- luneutraliteetti kysymyksissä. Yleistyneet rankkasateet
-----------------------------------	--

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTETTAVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Korvaus peruspääomasta, 1.000 €	6.242	6.198	5.651	5.651	5.651	5.651	5.651
Liikelylijäämä/-alijäämä + poistot, 1.000 €	15.531	16.958	11.561	10.263	10.192	10.321	10.385

Ohjelmista johdetut toimielimen sitovat tavoitteet/kehittämistoimenpiteet

(asukkaiden hyvinvointiohjelma, asunto- ja maankäyttöohjelma, osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma, omistajapolitiikkaohjelma, tilaohjelma)

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet

Tavoitearvot vuosille 2013 - 2016

		TAE 2013	TS 2014	TS 2015
1	Tavoite/kehittämistoimenpide/sopeuttamistoimi Seudullisen vesiyhtiön perustaminen			
	Mittari seurantaan varten	perustettu	valmistelevat toimenpiteet (yhdenmukaistaminen)	aloittaa toi- minnan
2	Tavoite/kehittämistoimenpide/sopeuttamistoimi Asunto- ja maankäyttöohjelman mukaisesti uudisinves- toinnit, tavoitteet esitetty investointiohjelmassa			

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset yhteensä		TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Käyttötalousosa								
Toimintatuotot	38 991 784	40 512 000	0	40 512 000	42 535 500	41 713 000	41 849 000	41 890 000
Valmistus omaan käyttöön	5 456 508	480 000	0	480 000	550 000	550 000	550 000	550 000
Toimintamenot	27 490 426	29 431 433	0	29 431 433	31 822 628	30 887 000	30 910 000	30 836 000
Toimintakate	16 957 866	11 560 567	0	11 560 567	11 262 872	11 376 000	11 489 000	11 604 000
Muutos-%				-31,8 %	-2,6 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

Investointiosa

Investointikulut	11 619 742	11 500 000	0	11 500 000	12 510 000	13 130 000	12 830 000	12 830 000
rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0
luovutustuotot	5 246	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	11 614 496	11 500 000	0	11 500 000	12 510 000	13 130 000	12 830 000	12 830 000
Muutos-%				-1,0 %	8,8 %	5,0 %	-2,3 %	0,0 %

Vesiliikelaitos			Tae 2013	Ts 2014	Ts 2015	Ts 2016
	<i>Käyttötalousosa</i>					
	Suunnitteluluku toimintakate	+	12 900	12 500	12 800	13 100
	Hallintokunnan ehdotus toimintakate	+	10 263	10 192	10 321	10 385
	Hallintokunnan ehdotus HTV		99	98	97	96
Kh (Kj):						
	Toimintakate:	+	1 000	1 184	1 168	1 219
	Myyntituotot: lisätään 1 M€ (tariffikorotus)	+	1 000			
	Rahoituskulut korvaus peruspääomasta	-	1 600			
	Liikelyijäämä + poistot lisäys	+	107			
	Investoinnit:					
	Investointeja vähennetään 1 M€	-	1 000			
	Veden asiakashintaa ei koroteta kustannusnousua vastaavasti vaan kaupunki kompensoi korotustarvetta alentamalla Vesiliikelaitoksen peruspääoman tuloutusta.					

Logomo Oy

Oy Turku Energia –konserni

Oy Turku Science Park -konserni

Koneteknologiakeskus Turku Oy

Turku Touring Oy

Turun aikuiskoulutussäätiö

KOY Turun monitoimihalli

Turun Seudun Kuntatekniikka Oy

Turun Seudun Rakennustekniikka Oy

Turun Seudun Kiinteistöpalvelu Oy

Turun Kaupunkiliikenne Oy

Turun Seudun Jätehuolto Oy

Turun seudun puhdistamo Oy

Turun Seudun Vesi Oy

Turun Teknologiakiinteistöt Oy

TVT Asunnot Oy

Turun Ylioppilaskyläsäätiö

Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy

Turun tekstiilihuolto Oy

LOGOMO OY (konserni)	Toimitusjohtaja Päivi Rytsä
Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus:	Yhtiö harjoittaa tytäryhtiönsä omistaman kiinteistön huoneistojen vuokraustoimintaa sekä lisäksi toisen tytäryhtiön kautta tapahtumamarkkinointia.
Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:	
	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
Omistajapolitiikka 2009–2013:	
	–
Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:	
	–
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	– Rakennushankkeen loppuunsaattaminen – Laaditun liiketoiminnan toteuttaminen – Hallituksen huomio: toiminnalliset mittarit täsmentyvät kun rakennusvaihe päättyy

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Käyttöaste, pitkäaikainen vuokraus, % tavoitelikevaihdoista				30	50	60	80
Käyttöaste, lyhytaikainen vuokraus, % tavoitelikevaihdoista		10	40	80	90	95	100

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)		239	1.324	2.300	2.900	3.200	3.600
Liikevoitto (1.000 €)		0,2	0	300	600	800	1.100
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)		1,4	0	0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI x)		0	0	1,3	2,4	2,9	4,0
Pääomalainan tuotto kaupungille (pääoma 10,75 m€), 1.000 € (ei tavoitetta rakennusvaiheessa)		0	0	0	0	0	0
Tehdyt poistot, 1.000 € (ei tavoitetta rakennusvaiheessa)		0	0	0	0	0	0
Gearing, % (nettovelkaantumisaste) x)		75	94	100	100	100	100
Omavaraisuusaste % x)		48	50	50	50	50	50
Yhteenveto (tj:n katsaus/näkemys vuoden 2013 talousarvioon ja vuosien 2014 – 2016 taloussuunnitelmaan) : Vuosi 2013 on edelleen rakentamisen ja toiminnan käynnistämisen aikaa. Keväällä 2013 valmistuu ensimmäisen osa luovan alan toimitiloista. Talon loppuosan valmistuminen on tässä vaiheessa vielä avoin. Tavoitteena, että koko talo on valmis vuonna 2014.							

x) opoon sisällytetty osakaslainat

TURKU ENERGIA -KONSERNI	Toimitusjohtaja Risto Vaittinen
Toiminta-ajatus Turku Energia tuo energian asiakkaidensa elämiseen, asumiseen ja yrittämiseen.	
Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2011–2014:	
	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
Omistajapolitiikka 2011–2014:	
	– Turku Energiaa vahvistetaan alueellisena toimijana ostamalla toimialaa strategisesti tukevia liiketoimintoja ja tarvittaessa hakeutumalla yhteistyöhön strategialtaan yhteensopivien vahvojen kumppaneiden kanssa. – Turku Energian tuloutuksesta päätetään vuosittain viranomaisten sallimissa rajoissa vähintään alan keskiarvoisen tuoton mukaisesti verotukselliset seikat huomioiden. – Turku Energia kehittää EU:n ilmastotavoitteiden ja Suomen hallitusohjelman ilmasto- ja energiastrategian mukaisesti kannattavaa, uusiutuvaa ja päästötöntä energiatuotantoa. Lisäksi Turku Energia jatkaa kaukokylmä tuotannon ja jakelun kehittämistä. – Turun Seudun Maakaasu ja Energiantuotanto Oy :n toiminta-ajatuksena on sähkö- ja lämpöenergian tuotanto ja kauppa sekä maakaasun hankinta ja kauppa.
Osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2011-2014:	
	– Edistetään ympäristöystävällisten ja energiatehokkaiden innovaatioiden ja palveluiden kehittymistä ja ympäristöosaamisen vahvistumista eri toimialoilla.
Ilmasto ja ympäristöohjelma 2011–2014:	
	– Vähintään 50 % energiasta tuotetaan uusiutuvilla v. 2020 mennessä.
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
Strateginen tavoite ja toimenpiteet: Kannattava kasvu ja sen haltuunotto	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uusiutuvan ja vähähiilisen energiantuotannon ja -hankinnan lisääminen <ul style="list-style-type: none"> • Vuoteen 2020 mennessä sähköntuotantokapasiteetin merkittävä lisäystavoite: investoinnit vesi- ja ydinvoimaan ja yhdistettyyn sähkön- ja lämmöntuotantoon • Investoinnit päästövapaaseen lämmöntuotantoon kasvavat 2. Energiatuotteiden ja –palveluiden asiakaslähtöisyyden lisääminen sekä asiakaskohtaisen kannattavuuden varmistaminen <ul style="list-style-type: none"> • Nykyisen valikoiman uudistaminen selkeämmäksi, helpommaksi ja haluttavammaksi – energiatehokkuuspalveluista lisäarvoa • Kilpailun kiristyessä ja energiaratkaisujen monipuolistuessa siirtyminen energiapalvelun tarjoajasta kannattavien asiakkuuksien aktiiviseksi kehittäjäksi • Siirtyminen sähköisten asiointikanavien käyttöön ja asiakasriskien hallintaan tuoterakennetta kehittämällä • Kaukolämmön tariffin markkinaehtoisuuden varmistaminen • Asiakkaiden lämmitysratkaisujen toteuttaminen tuotevalikoimaan 3. Henkilöstön ja osaamisen kehittäminen vastaamaan kannattavan kasvun tarpeita ja resurssienhallinnan parantaminen <ul style="list-style-type: none"> • Osaamisen kehittäminen valituilla painopistealueilla • Korkeasta sairauspoissaoloprosentista johtuen työhyvinvoinnin strateginen johtaminen on keskeisessä asemassa 4. Liiketoiminnan ja organisaatorakenteiden kehittäminen vastaamaan energiamarkkinoiden, asiakkaiden ja omistajien vaatimuksia <ul style="list-style-type: none"> • Ydin- ja tukiprosessien jatkuva kehittäminen • Organisaatorakenteen kehittäminen toimintaympäristön muuttuessa • Muutosta tukeva ja ennakoiva viestintä 	

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Asiakastytyväisyys (Taloustutkimus Corporate 360 malli: tyytyväisten ja erittäin tyytyväisten % - osuus)	58	58	61	61	61	61	61
Hyvä lämmön – ja sähkön toimitusvarmuus	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä
Asiakkuuksien hoidon kustannustehokkuus (€/MWh)	0,62	0,57	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61
Sähkön ja lämmön myynti (GWh/v.)	3 672	3 340	3 640	3 520	3 330	3 340	3 550
Henkilöstömäärä keskimäärin	293	310	308	302	294	264	261
Uusiutuvien energialähteiden osuus kaukolämmön tuotannossa, %	28%	37%	30%	35%	40%	35%	40%

TALOUELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	205 734	226 765	251 000	256 000	243 000	246 000	261 000
Liikevoitto (1.000 €)	18 492	23 372	17 000	25 000	27 000	27 000	28 000
Tilikauden tulos (1.000 €)	15 085	19 315	19 500	20 100	22 600	21 600	22 100
Kaupungin avustukset (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	14,4	17,3	11,4	15,8	16,4	14,6	13,8
Oman pääoman tuotto %, ROE	13,3	16,5	8,3	15,4	16,1	14,9	14,1
Osinkotuotto kaupungille, (1.000€)	14 010	14 010	14 010	16 000	16 000	16 000	16 000
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	17 700	14 100	45 400	23 000	29 200	34 000	28 900
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	20,3	14,7	34,9	28,2	31,0	38,7	40,3
Omavaraisuusaste %	48,6	50,0	46,6	52,4	52,0	50,0	50,7

Yhteenveto toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamisesta vuosille 2013 – 2016:

Turku Energia tarjoaa asiakkailleen ympäristöystävällisiä, kilpailukykyisiä ja vaivattomasti käytettäviä energia- palveluita. Asiakastytyväisyys, -myyntivolyymi ja liiketoiminnan kannattavuus taataan kehittämällä toiminnan kustannustehokkuutta sekä varmistamalla riskienhallinnan onnistuminen ja investointien tuottavuus. Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen ovat edellytyksiä edellä mainituissa tavoitteissa onnistumiselle.

TURKU SCIENCE PARK –KONSERNI	Toimitusjohtaja Rikumatti Levomäki
Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus	Turku Science Park – konsernin tehtävänä on korkeakoulujen innovaatioiden kaupallistamisen ja liiketoiminnan kehittämisen valituilla korkean teknologian alueilla, painopisteenä bioteknologia, sovellettu ICT sekä materiaalitekniologia.
Omistajapolitiikka 2009 - 2013:	
	<p>Turku Science Park – konsernin (Turku konsernin omistus 88 %) tehtävänä on korkeakoulujen innovaatioiden kaupallistamisen ja liiketoiminnan kehittämisen valituilla korkean teknologian alueilla, painopisteenä bioteknologia, sovellettu ICT sekä materiaalitekniologia. Lisäksi yhtiö toimii valtakunnallisen osaa- miskeskusohjelman koordinoijana Varsinais-Suomen osalta.</p> <p>Science Park -konsernin kiinteistöomistukset myydään kokonaisuudessaan ja yhtiö sopeuttaa toimintansa uuden toimintamallinsa mukaisesti.</p> <p>Kaupungin talousarviosta tuleva rahoitusosuus yhtiön toimintaan on ollut uuden toimintamallin myötä 50 % aiempaa pienempi. Kaupungin maksuosuus määritellään talousarviossa ja se sopeutetaan yhtiön tarjoamiin elinkeinopoliittisiin palveluihin. Jatkossa yhtiö sopii kaupungin kanssa sen tuottamista elinkeinopoliittisista palveluista ja niistä maksettavista korvauksista. Yhtiön rahoitus pohjaa pyritään laajentamaan entisestään.</p>
Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2009–2013:	
	Ohjelman painopisteet on huomioitu yhtiön strategiassa sekä toiminnallisissa mittareissa ja niiden tavoitetasojen määrittelyssä.
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	Vuonna 2010 toteutettiin yritysjärjestelyt, jossa kiinteistöliiketoiminta siirrettiin jakautumisen yhteydessä syntyneeseen TScP Kiinteistöt Oy:öön ja elinkeinopoliittinen toiminta uuteen Turku Science Park Oy:öön. Toteutettujen muutosten jälkeen on Turku Science Park Oy:n strategiaa täsmennetty: Pääpainopisteenä on BioTurku, joka kattaa life sciencen ja materiaalitekniologian. Kehittävänä painopistetoimialana ICT Turku, joka painottuu soveltavassa ICT:ssä terveys- ja hyvinvointitekniologiaan sekä pk-ICT:hen. Lisäksi selvittävänä toimialana on Greentech Turku, joka käsittää uusiin innovaatioihin perustuvan ympäristöliiketoiminnan. Toiminnan kehittäminen tapahtuu määriteltujen strategisten kehittämissuunnitelmien kautta.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
1. Palvelutuotannon laatu ja vaikuttavuus							
A) TScP:n toimenpiteissä mukana olevien henkilöiden määrä							
a) Yksityinen sektori				1796			
b) Korkeakoulumaailma				1195			
c) Julkinen sektori				560			
d) Yksityishenkilöt				1045			
B) Hautomoyritysten henkilöstömäärä 5 vuotta aloituksesta				70			
2. Palvelutuotannon volyymi							
A) Liikeideoita hautomoprosessiin				57			
B) Käydyt Invest in -neuvottelut				89			
3. Palvelutuotannon sisäinen tehokkuus							
A) Ulkoisen rahoituksen osuus yhtiön liikevaihdosta				0,35			

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	7.572	7.601	5.411	5.329	5.297	5.456	5.620
Liikevoitto (1.000 €)	-7.562	416	-36	-4	-4	-4	-4
Tilikauden tulos (1.000 €)	-7.764	257	-20	4	4	5	5
Kaupunkikonsernin panostukset (1.000 €)	3.585	3.988	3.214	3.291	3.198	3.294	3.393
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI %	-37,6	7,7	-0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Oman pääoman tuotto %, ROE %	-68,1	1,3	-0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	-18.000	31	-233	12	29	30	30
Gearing (nettovelkaantumisaste); %	-68	-67	-62	-58	-58	-58	-58
Omavaraisuusaste; %	82	84	83	84	84	84	84

Yhteenveto: (tj:n katsaus/näkemyks vuodelle 2013 talousarvioon ja vuosien 2014 – 2016 taloussuunnitelmaan)

Varsinais-Suomi on maamme vahvin ja monipuolisin lääkealalle sekä diagnostiikkakehitykselle sekä materiaali-kehitykselle palveluita tarjoava alue. Turku Science Park edesauttaa OSKE-perusrahalta tutkimustulosten siirtoa ja tutkimusyhteistyötä korkeakouluista yrityksiin. Erittäin tärkeää on infrastruktuuria ja liiketoimintamahdollisuuksia kehittävien uusien avauksien tunnistaminen ja edistäminen sekä Turun alueen kansainvälisen osaamisperusteisen seminaaritoiminnan kasvattaminen. Vuonna 2013 toiminnassa keskeisenä on mm. Biopankkihank-

keen tukeminen.

Invest in -toiminnassa identifioidaan kapeita huippuosaamisen kärkiä, ja täsmämarkkinoidaan niitä proaktiivisesti potentiaalisille sijoittajille. Aktiviteetteja suunnataan mm. Venäjälle ja Japaniin.

ICT-alan voimakkaaseen murrokseen pyritään vastaamaan luomalla uusia rakenteita ja toimintamalleja, joiden avulla murroksen mukanaan tuomat uudet liiketoimintamahdollisuudet voidaan hyödyntää. Alueen mobiili-ekosysteemin sekä alueen pelialan kehittäminen on nostettu yhtiössä strategisiksi hankkeiksi.

Yritysten kansainvälisyysvalmiuksia pyritään parantamaan erilaisten ohjelmien ja hankkeiden avulla, jotka keskittyvät mm. kehittyviin markkinoihin ja vientiin.

Nykyinen osaamiskeskusohjelmakausi päättyy vuoden 2013 lopussa. V-S OSKE:n päätavoitteena on saattaa tulokselliseen päätökseen eri osaamisklustereissa käynnissä olevat hankkeet sekä pyrkiä luomaan edellytykset hyväksi todettujen käytäntöjen jatkumolle uudessa innovaatiopoliittisessa ohjelmavälineessä. Uuden ohjelmavälineen INKAN valmistelut ovat jo alkaneet ja tähän työhön panostetaan voimakkaasti myös vuonna 2013. Tavoitteena on saada alueelle merkittävä asema uuden ohjelmavälineen toteutuksessa ja huomattava osuus budjetista, jotta voimme edelleen vahvistaa alueen huippuosaamisen kehittymistä ja kaupallistamista.

Yrittäjyyttä ja yritysten kasvua tuetaan mm. yritysten rahoitushankintapalveluita kehittämällä. Erillishankkeena esihautomovaiheeseen kuuluvan Protomon toiminta on ollut tuloksellista ja sen toimintaa jatketaan myös vuonna 2013. Hautomon toimintamallia kehitetään edelleen.

Toiminnassa pyritään tiiviimpään yhteistyöhön muiden alueen tahojen kanssa ja alue – valtio -neuvottelumenettelyllä tavoitellaan entistä parempia tuloksia.

Oman toiminnan kehittämisessä panostetaan erityisesti sisäisten toiminnan ja tiedonkulun parantamiseen.

Perustoiminnan rahoitustarve on pienentynyt aikaisempien vuosien suunnitelmien mukaisesti ja sen tarve v. 2013 on 3.011 t€. Tämän lisäksi uuden ohjelmavälineen valmistelu, osaamisperusteinen seminaaritoiminta sekä Protomo-hankkeen jatko edellyttävät erillisrahoitusta.

PTS suunnitelmiin liittyy merkittävässä määrin epävarmuutta, johtuen osaamiskeskusohjelmakauden päättymisestä v. 2013 lopussa. Uuden ohjelmavälineen valmistelu on vielä kesken, eikä sen vaikutusta yhtiön toimintaan ole tässä vaiheessa mahdollista luotettavasti arvioida.

KONETEKNOLOGIAKESKUS TURKU OY	Toimitusjohtaja Erkki Virkki
--------------------------------------	------------------------------

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus	Koneteknologiakeskus Turku Oy on moderni ja teknologiateollisuuden yritysten tarpeita vastaava oppimis- ja kehittämisympäristö, jossa osaamisen ja teknologian avulla parannetaan alueen yritysten kilpailukykyä. Yhtiö toteuttaa Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelmaa toimimalla yritysten ja oppilaitosten solmukohtana.
---	---

Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2009 – 2013:

<p>Koneteknologiakeskus on nykyaikaisine koneineen ja laitteineen ehdottoman välttämätön alueen teknologiateollisuudelle, joka edellyttää valmistuvien opiskelijoiden osaamisen vastaavan nykypäivän yritys-elämän tarpeita. Siksi oppilaitoksille on varmistettava jatkossakin mahdollisuus käyttää keskuksessa modernia oppimisympäristöä.</p> <p>Turun ammatti-instituutti on vakiinnuttanut keskuksen tilojen käytön osaksi opetussuunnitelmiaan, panostanut automaatioympäristön kehittämiseen sekä toteuttanut Oph:n rahoittamaa opettajien teknologiakoulutusta.</p> <p>Turun ammattikorkeakoulu on lisännyt keskuksen käyttöä opetuksessa, toteuttanut insinöörikoulutuksen kursseja sekä lukuisia yrityshankkeita.</p> <p>Turun Aikuisopetuskeskuksen käyttö on pysynyt ennallaan oppilaitoksen koordinoimien työvoimapolitiittisten koulutusten kautta.</p> <p>Painopiste . Oppilaitosten ja teknologiateollisuuden oppimis- ja laiteympäristö</p> <p>Tavoite</p> <ul style="list-style-type: none"> - osallistuminen meriteollisuuden toimintaedellytysten kehittämiseen yhdessä muiden osapuolten kanssa erillisenä asiana ratkaistavan toimintamallin mukaisesti - oppimisympäristön vahvistaminen keskittymällä ydintoimintoihin

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

<p>Koneteknologiakeskus Turku Oy:n keskeisin haaste on edelleen kehittää yhteistyötä alueen teknologiateollisuuden yritysten kanssa. Yrityksille tarjotaan huippuosaamista muun muassa laserteknologian hyödyntämisessä. Keskuksen vahvana roolina on toimia oppilaitosten yhteisenä koti- ja kehittämispaikkana.</p>

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Alueelle saatavan ulkoisen rahoituksen osuus yhtiön oman toiminnan kautta suhteessa Turun kaupungin panostukseen. (kerroin ja t€) = (Hankkeiden budjetoitu ulkoinen rahoitus / kaupungilta laskutettu kuntaraha)	13,6	23,12	9	9	9	9	9
Kontaktien määrä meri- ja metalliteollisuuden yrityksiin	1 628	954	1 200	1200	1200	1200	1200
Käyttötunnit (oppilaitokset)	4 368	4 074	4 300	5500	5500	5500	5500
Käyttötunnit (teollisuus)	1 542	4 964	3 300	4500	4500	4500	4500
Yritykset projekteissa, kpl	187	124	250	200	250	250	250
joista meriklusterin verkostoyrityksiä, kpl	150	114	150	150	150	150	150
Tilojen ja laitteiden käyttö-aste (käyttötunnit / 7h x 5pv x 48vko x 10yksikköä)	35,2 %	54 %	45 %	60 %	60 %	60 %	60 %

TALOUELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	654	652	650	970	970	970	970
Liiketoiminnan muut tuotot (1.000 €)	1 869	2 116	1950	1651	1651	1651	1651
Kaupungin panostus (1.000 €)	650	650	650	650	650	650	650
Liikevoitto/tappio (1 000 €)	136	17	0	19	19	19	19
Tilikauden tulos/tappio (1 000 €)	89,8	19	0	19	19	19	19
Sijoitetunpääoman tuotto, ROI (%)	20	2	0	2	2	2	2
Omanpääoman tuotto, ROE (%)	119	14	0	3	3	3	3
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	12	16	5	20	20	20	20
Gearing (nettovelkaantumisaste), %	401	448	22	22	22	22	22
Omavaraisuusaste %	11	12	61	61	61	61	61

Yhteenveto: (tj:n katsaus/näkemyks vuodel 2013 talousarvioon ja vuosien 2014 – 2016 taloussuunnitelmaan):

Oppilaitosten KTK:n tilojen käytöllä on merkittävä osuus arvion toteutumiseen. Jos käyttöaste jää alemmaksi, sillä on heikentävä vaikutus tulokseen. Oppilaitokset voisivat hyödyntää vielä lisää KTK:n opetusmahdollisuuksia.

Tärkeää myös hanketoiminnan jatkuvuuden varmistaminen 2013 aikana. Hanketoiminnan esiselvittelyihin on varattava resursseja.

LUT professuurin jatkon varmistaminen on huipputeknologian hanketoiminnan kannalta merkittävää.

Yritysyhteistyö vaatii KTK:n operaattoreilta hyviä tuotannollisia valmiuksia ja kokemusta. Operaattorien osaamisen on viime vuosina panostettu ja siitä on huolehdittava myös tulevaisuudessa.

KTK:n yritysyhteistyön kasvattaminen yhdessä oppilaitosten kanssa antaa pohjan huipputeknologiaosaamisen kehittämiselle alueella.

Investoinnit ovat tärkeä osa toiminnan kehittämisessä, jotta varmistetaan yrityksille ja oppilaitoksille tarjottavan tulevaisuuden kehitys- ja oppimisympäristön kilpailukykyisyys ja ajantasaisuus.

Investointitarpeet ovat todennäköisesti suuremmat, kuin pystyn tässä vaiheessa arvioimaan. Osa investoinneista voidaan rahoittaa hankkeiden yhteydessä.

TURKU TOURING OY	Toimitusjohtaja Anne-Marget Niemi
-------------------------	-----------------------------------

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus	Lisätä alueelle suuntautuvaa matkailua ja kasvattaa matkailutuloja toimimalla maakunnallisen matkailun alueorganisaation Matkailun palvelukeskuksen apuyhtiönä, joka hoitaa myynnin ja markkinoinnin operatiivisen toiminnan.
---	---

Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2010 – 2014:

<p>Tavoite 1 Vahvistaa markkinointitoimenpitein kulttuuripääkaupunkivuoden hyödyntämisen pitkäaikaisvaikutuksia Toimenpiteitä: Markkinointi- ja myyntikanavien sekä uusien kaupunkimatkailutuotteiden kehittäminen</p> <p>Tavoite 2 Saavutettavuuden kehittäminen ja turvaaminen Toimenpiteitä: Houkutellaan uusia lentoyhteyksiä ja tuetaan olemassa olevia yhteyksiä matkailumarkkinoinnilla ja -tuotteilla. Sähköisen liiketoiminnan verkkokaupan kehittäminen alan parhaimmaksi</p>
--

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011E	2012	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Markkinaosuus, %	3,9	4,40	3,9	4,0	4,1	4,1	4,2
Lentomatkustajamäärien kehitys (1.000)	357	377	365	374	383	390	400
Laivamatkustajamäärien kehitys (1.000)	300	3 500	3 005	3050	3100	3200	3250
Yhtiön Internet myynti (matkailupaketit ja mökit) (1.000 €)	220	270	300	310	325	335	340
Yhtiön verkkosivujen kävijämäärä (1.000)	221	250	350	400	450	500	550
* uusi verkkoportaali otettu käyttöön 2011							

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	1 182	1 416	1 647	1 675	1 675	1 675	1 675
Liikevoitto (1.000 €)	4	54	6	37	37	37	37
Tilikauden tulos (1.000 €)	3	36	6	37	37	37	37
Kaupungin avustukset (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	1	11,9	8	8	8	8	8
Oman pääoman tuotto %, ROE	1	7,8	7	7	7	7	7
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	56	0	0	0	0	0	0

Gearing (nettovelkaantumisaste) %	-29,4	-50,6	0	0	0	0	0
Omavaraisuusaste %	76,9	69,1	82	70	70	70	70

Yhteenveto: Kulttuuripääkaupungin vaikutukset kantavat pitkälle, Turku profiloituu jatkossakin Euroopan kulttuuripääkaupungiksi ja sen markkina-arvoa käytetään hyväksi .

Turku Touring on sähköisen liiketoiminnan edelläkävijä Suomen matkailualalla ja Kiss my Turku - slogan on arvioitu Euroopan parhaimmaksi (European Cities Marketing –järjestö). Tätä kehitetään edelleen ja lisätään verkkokaupan tarjontaa. Esite ja portaali kattavat koko maakunnan.

Varsinais-Suomen valmisteilla olevan matkailuohjelman mukaisesti hyödynnetään Varsinais-Suomea ruoka-aittana ja siitä kumpuavia uusia tuoteideoita, hyvänä esimerkkinä Food Walk-tuote, joka on saanut paljon palstatilaa lehdissä ja sen myynti on alkanut hyvin.

Technical visits-ohjelmia ja hyvin alkanutta yhteistyötä Kiinaan syvennetään yhteistyössä Helsingin alueen ja Lapin kanssa. Tavoitteena on ryhmien matkaohjelman pidentäminen lisäten siihen myös vapaa-aikamatkailun elementtejä.

Lentoliikenteen suorista yhteyksistä, etenkin kakkosterminaalista, käydään jatkuvaa vuoropuhelua lentoyhtiöiden kanssa.

TURUN AIKUISKOULUTUSSÄÄTIÖ Turun Aikuiskoulutussäätiön toimitusjohtaja Harri Seikola**Säätiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus**

Turun Aikuiskoulutussäätiö on merkittävä osa niin valtakunnallista kuin seudullista koulutus-, työvoima- ja elinkeinopoliittista palvelurakennetta. Säätiön oppilaitosten tavoitteena on omalta osaltaan edistää seutukunnan hyvinvointia, kansallista ja kansainvälistä kilpailukykyä sekä työmarkkinoiden toimivuutta. Turun Aikuiskoulutussäätiö on osa yrityspalvelurakennetta, joka tukee ja mahdollistaa uutta elinkeinotoimintaa talousalueellaan huolehtimalla osaavan työvoiman riittävästä.

Valtuustoryhmien välinen sopimus:

Akj Lehmusto 12.10.2011: Opetusministeriö ei hyväksynyt valmisteltua aikuiskoulutusten yhdistämistä 2009, jonka jälkeen Ammatti-instituutti ja Opetustoimi yhdistettiin ryhmien välisen sopimuksen mukaisesti. Aikuiskoulutuksen mahdolliseen yhdistämisasiin voidaan palata vasta valtakunnallisen kuntarakennetyön selkiinnyttyä Turun talousalueella.

Omistajapolitiikka: Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö ylläpitää Turun kaupungissa Turun Aikuiskoulutuskeskusta ja Turun Kesäyliopistoa itsenäisinä oppilaitoksina, joiden tehtävänä on tarjota ja järjestää ammatillista, yleissivistävää ja avointa yliopistollista aikuiskoulutusta, sekä koulutukseen läheisesti liittyvää palvelu-, tutkimus- ja työtoimintaa sekä toimia muutenkin säätiön tarkoitusta edistävällä tavalla.

Säätiö on yleishyödyllinen yhteisö eikä tavoittele voittoa, mutta pitää jatkuvana tavoitteenaan, että säätiön ylläpitämät oppilaitokset ovat taloudellisesti itsensä kannattavia.

Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2009 – 2013:**Painopiste: Osaaminen ja yrittäjyys**
Tavoite 1

Vahvistetaan toisen asteen ja korkea-asteen ammatillisen koulutuksen vetovoimaa ja laatua
Toimenpiteitä

- Haetaan *lisäystä ammatillisen koulutuksen perus- ja lisäkoulutuspaikkoihin*
- Vahvistetaan *oppisopimuskoulutusta*
- Edistetään maahanmuuttajien pääsyä koulutukseen.

Tavoite 2

Panostetaan valmistuneiden hyvään työllistymiseen ja työelämäkontakteihin
Toimenpiteitä

- Kannustetaan työnantajapolitiikalla ja esimiestyöskentelyllä opettajia lisäämään oman alansa työelämäkontakteja.
- Edistetään *yrittäjyysvalmennusta*
- *Osallistutaan ja käynnistetään koulutuksenjärjestäjien toimintaedellytyksiä tukevia yhteishankkeita* esim. opetusteknologiassa, koulutusohjelmissa ja pedagogiikassa.

Tavoite 3

Rakennetaan alueen painopistealoja tukevia koulutusväyliä ja rakenteita
Toimenpiteitä

- Rakennetaan II asteen, korkeakoulujen ja aikuiskoulutuksen alakohtaisia foorumeita koulutusjohtajille ja -suunnittelijoille, jotta voidaan käynnistää yhteisiä toimenpiteitä valittavien elinkeinopolitiikan toimialojen tunnettuuden, vetovoiman ja yritysyhteistyön kehittämiseksi. Etsitään keinoja työnjakoon ja erikoistumiseen tukeutuen maakunnalliseen ennakkointityöhön.
- Kehitetään koulutustasot leikkaavia erikoistumisopintoja tukemaan alueen valittuja kärkitoimialoja (esim. merilukio-ammattillinen koulutus-korkeakoulutus-aikuiskoulutus)

	<p>- Selvitetään perustamisedellytykset uusille oppimisympäristöille, joissa yritysten ja oppilaitosten infrastruktuuri ja tilat voisivat toimia yhteiskäytössä (esim. AMK:n Varstahanke).</p> <p>- Kehitetään aikuiskoulutuksen alueellista yhteistyötä (V-S Aikuiskoulutusstrategia) ja selvitetään koulutusosaamisen vientimahdollisuudet yhteistyössä alan avainyritysten kanssa (esim. vientiyritysten tuotteiden huolto- ja ylläpito).</p>
Säätiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	<p>Ammatillisen aikuiskoulutuksen seudullisen yhteistyön vahvistaminen muiden aikuiskoulutusta järjestävien oppilaitosten kanssa.</p> <p>Turun kaupungin elinkeino-ohjelman toteuttamiseen osallistuminen ja vaikuttaminen</p> <p>Turun kesäyliopisto vahvistaa koulutustarjonnassaan sekä Turun korkeakoulujen että Suomen muiden korkeakoulujen opintoja ja pyrkii näin osaltaan vastaamaan alueen monipuolisiin osaamistarpeisiin.</p> <p>Seudullisen yhteistyön lisäksi Turun Aikuiskoulutuskeskus tekee valtakunnallista yhteistyötä ammatillisen aikuiskoulutuksen kehittämiseksi muiden aikuiskoulutuskeskusten kanssa. Erityisen tiivistä yhteistyötä on niin strategiatyössä kuin markkinoinnissa säätiötaustaisten Helsingin Amiedun ja Tampereen Aikuiskoulutuskeskuksen kanssa.</p> <p>Oppisopimustoimintaa kehitetään alueen tarpeita vastaavaksi.</p>

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit*							
Koulutuksen vastaaminen rakennemuutokseen, opiskelijamäärän kasvu hlöä		261	250	150	100	100	100
Maahanmuuttajakoulutus:							
i) opiskelijatyöpäivät	65 000	60 000	67 000	65 000	65 000	65 000	65 000
ii) opiskelijamäärä	1 200	1 312	1 250	1 200	1 200	1 200	1 200
Työllistyvyys, tutkintotavoitteinen työvoimapolitiittinen koulutus, valtakunn. keskiarvo n. 55 % ennen vuotta 2009	76 %	50 %	50 %	55 %	60 %	60 %	60 %
Opiskelijatytyväisyys, asteikko 0-5	4,0	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Työnantajatytyväisyys, asteikko 0-5	4,1	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Varsinaisen toiminnan tuotot (1.000 €)	20.263	20.037	21.000	18.000	18.500	19.000	19.500
Omatoiminen tuotto/kulujäämä (1.000 €)	1.288	776	1.200	800	830	850	880
Yli/alijäämä ennen tilinpäätössiirtoja (1.000 €)	1.389	822	1.250	850	880	900	930
Oman pääoman tuotto %, ROE	8,3	4,0	6,5	4,8	4,8	4,7	4,7
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	1.100	4.266	3.000	2.000	1.500	1.500	1.500
Omavaraisuusaste %	79	77	82	82	82	82	82
Yhteenveto (Toimitusjohtajan katsaus vuoden 2013 talousarvioon ja vuosien 2014 – 2016 talous-suunnitelmaan):							

Valtio supistaa sekä oppisopimuskoulutuksen että ammatillisen lisäkoulutuksen määrärahoja ja se tulee näkymään myös toiminnan määrässä. Tästä johtuen vuoden 2013 talousarviossa liikevaihto tulee pienenemään edellisistä vuosista. Vuosina 2014 – 2016 supistukset tulevat jatkumaan jopa vieläkin suurempina. Valtiovallan toimenpiteistä huolimatta pyrimme mahdollisimman hyvin vastaamaan siihen elinkeinopoliittiseen haasteeseen, mikä meillä on Turun alueen merkittävimpänä aikuiskouluttajana. Tavoitteenamme on saada yritysten henkilöstökoulutuksien sekä kehitysprojektien kautta leikkauksia korvaavaa toiminnan ja rahoituksen kasvua.

Kiinteistö Oy Turun Monitoimihalli	Toimitusjohtaja Anu Kurkilahti-Haartemo
------------------------------------	---

Yhtiön toimiala ja toiminnan tarkoitus	Yhtiön toimialana on Turun kaupungin Artukaisten kaupunginosan 12. korttelissa sijaitsevan monitoimihallirakennuksen omistaminen ja hallinta, hallin huoneistojen ja tilojen, mainospaikkojen ja kaluston vuokraustoiminta ja hallin huoltotoiminta. Yhtiö voi omistaa osakkeita tai osuuksia yhteisöissä, joiden tarkoituksena on edistää monitoimihallissa tapahtuvaa toimintaa. Yhtiö voi myös harjoittaa ohjelmatuotantoa.
---	--

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:

Tasapainoinen talous	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
-----------------------------	---

Omistajapolitiikka 2009–2013:

– Turkuhalli-yhtiöiden osalta todetaan, että Kiinteistö Oy Turun Monitoimihalli ja Oy Turkuhalli-Åbohallen Ab fuusioidaan yhdeksi yhtiöksi ja yhtiön liiketoimintamalli arvioidaan kriittisesti sekä selvitetään mahdollisuudet tiiviimpään yhteistyöhön muiden alan toimijoiden kanssa.
– Oy Turkuhalli – Åbohallen Ab:n sulautuminen Kiinteistö Oy Turun Monitoimihalliin täytäntöön pantiin 30.6.2010
– hallituksen strategiset linjaukset ja liiketoimintasuunnitelma valmistunut keväällä 2011
– Omistajapolitiikan päivityksessä (27.02.2012) todetaan Koy Turun Monitoimihallin osalta seuraavaa: ”Koy Turun Monitoimihalli ja Oy Turkuhalli Åbohallen Ab on fuusioitu yhdeksi yhtiöksi. Yhtiön fuusio Kiinteistö Oy Kupittaaan jäähallin kanssa arvioidaan vuoden 2012 kuluessa. Samalla selvitetään yhtiömuotoisen toiminnan ja kaupungin oman jäähallitoiminnan synergiaedut.”
– yhtiö on tehnyt selvityksen sulautumisesta ja jättänyt asian kaupunginhallituksen konsernijaoston käsittelyyn syyskuussa 2012

Asunto- ja maankäyttöohjelma 2009–2013:

–

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

– Turkuhalli toimii tilaorganisaationa ja vuokraa tilojaan ja palvelujaan ulkopuolisille tapahtumanjärjestäjille. Tilojen käyttöastetta pyritään aktiivisesti nostamaan etsimällä uusia käyttäjäryhmiä ja tapahtumanjärjestäjiä niin urheilun, kulttuurin kuin yritysten piiristä
– Tilojen ja palvelujen jatkojalostaminen ja tätä kautta uusien asiakkaiden hankkiminen
– Pitkän aikavälin suunnittelu kiinteistön hoidon ja kunnossapidon tehostamiseksi ja kiinteistön arvon säilyttämiseksi (kuntokartoitus ja sen pohjalta tehtävä kiinteistönhoidon toimintasuunnitelma ja tarvittava investointisuunnitelma)
– Artukaisten alueellinen kehittäminen yhteistyössä alueen yritysten ja Turun kaupungin kanssa

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Areenahuoneiston käyttöaste (yleisötapahtumapäivät: jääkiekko/muut tapahtumat)	58/20	55/17	65/10	58/25	58/28	58/30	58/30
Muut tapahtumat Turkuhallin tiloissa kpl (esim. kokoukset, yritystilaisuudet)	48	54	65	70	75	80	85
Asiakastyytyväisyys (kyselytutkimus, asteikko 1-10, kpl/arvosana)		1/8,5	1/8,4	2/8,5	2/8,5	2/8,5	2/8,5
Kiinteistön korjaussuunnitelma ja investointisuunnitelma		X	päivitys	päivitys	päivitys	päivitys	päivitys
Keskimääräiset hoitokulut (€/m2/kk): euroa/as-m2/kk	45,14	47,91	50,68	51,80	52,90	54	55

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	1 885	2 123	1980	2105	2115	2125	2135
Vastikkeiden %-osuus liikevaihdosta	64	56	64	63	62	62	60
Hoito/käyttökate	215	526	450	492	490	480	480
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	0	2	0	0	0	0	0
Vieras pääoma €/ pankkilainat (1.000 €)	2 740	2 645	2591	2591	2574	2557	2540
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	50	107	500	400	400	400	400
Gearing, % (nettovelkaantumisasaste)	9	6	6	6	6	6	6
Omavaraisuusaste %	90	88	89	89	89	89	89
Yhteenveto:							
<ul style="list-style-type: none"> – vuoden 2013 talousarvio ja vuosien 2014-2016 taloussuunnitelman luvut on tehty nykymuotoisen toiminnan pohjalta. Mikäli Koy Turun Monitoimihallin ja Koy Kupittaaan jäähallin sulautuminen hyväksytään ja täytäntöönpannaan, tavoiteasetanta muuttuu – yhtiön lainoista 2.515 t€ euroa on bullet lainoja jotka erääntyvät 2016. Investointien ja perusparannusten määrästä riippuen lainojen uusimisen yhteydessä tullaan arvioimaan uudelleen lainojen kuoletusaika. 							

TURUN SEUDUN KUNTATEKNIikka OY	toimitusjohtaja Karri Knaapinen
Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus	Teiden ja moottoriteiden rakentaminen (42110) Maa- ja vesirakennustöiden, viherrakentamistöiden, metsänhoitotöiden, liikunta- ja leikkipaikkarakentamistöiden sekä näihin liittyvien kuljetus-, rakennus-, ylläpitotöiden suorittaminen, suunnittelu ja konsultointi
Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:	
	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
Omistajapolitiikka 2009–2013:	
	– Yhtiö tuottaa markkinoille rakentamisen ja ylläpidon viher- ja kunnallisteknisiä palveluja liiketaloudellisin perustein. Liiketoimintakaupan yhteydessä siirtyneiden määräaikaisten palvelusopimusten tuotantoa ei siirry kilpailutuksen kautta markkinoille vuosina 2012 - 2014. Määräaikaiset palvelusopimukset päättyvät asteittain vuosien 2015 – 2018 aikana. Toiminta on pitkällä tähtäimellä kannattavaa ja taloudellisesti tehokasta. Yhtiö kattaa tulo-rahoituksella kaikki toimintansa kustannukset ja käyttötalousinvestointinsa. Yhtiön tuloutus perustuu sille myönnetyn pääomallainan korkoon ja vuokriin.
Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:	
	– Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	– asiakaskannan kasvattaminen
	– hankintatoimen kehittäminen ja tehostaminen

KAUPUNGINVALTUUSTON ASETTAMAT TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET						
(Kj): Kaupungin määräaikaisten palvelusopimusten tilauskannan ulkopuolinen liikevaihto kasvaa ja yhtiön sisäisen toiminnan tuottavuus paranee						
Arviointikriteerit	Toteutumat		Tavoitteet			
	2011*	2012E	2013	2014	2015	2016
(Kj): Liikevaihto kasvaa verrattuna edellisen vuoden tilinpäätökseen %			liikevaihdon kasvu	liikevaihdon kasvu	liikevaihdon kasvu	liikevaihdon kasvu
(Kj): Ulkoinen tulo-rahoitus kasvaa suhteessa kaupungin määräaikaisiin palvelusopimuksiin %			4 % ≥	4 % ≥	4 % ≥	4 % ≥
(Kj): Liikevoitto (1.000 €)			320 ≥	355 ≥	410 ≥	470 ≥

TURUN SEUDUN RAKENNUSTEKNIikka OY	toimitusjohtaja Jouko Jortikka
--	--------------------------------

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus	Toimialana on rakennusalan palveluiden tuottaminen Turun kaupunkikonsernille ja seutukunnalle sisältäen mm. korjausrakentamis-, kunnossapito- ja talotekniikkapalveluiden tuottamista sekä rakennustarvikkeiden ja rakennusosien valmistusta.
---	---

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:	
	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.

Omistajapolitiikka 2009–2013:	
	– Yhtiö tuottaa korjausrakentamiseen, kunnossapitoon, suunnitteluun ja rakennuttamiseen liittyviä rakennusteknisiä palveluja. Liiketoimintakaupan yhteydessä siirtyneiden määräaikaisten palvelusopimusten tuotantoa ei siirry kilpailutuksen kautta markkinoille vuosina 2012 - 2014. Määräaikaiset palvelusopimukset päättyvät asteittain vuosien 2015 - 2018 aikana. Toiminta on pitkällä tähtäimellä kannattavaa ja taloudellisesti tehokasta. Yhtiö kattaa tulo-rahoituksella kaikki toimintansa kustannukset ja käyttötalousinvestointinsa. Yhtiön tuloutus perustuu sille myönnetyn pääomallainan korkoon ja vuokriin.

Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:	
	– Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	– yhtiön perusstrategian kulmakivet ovat <ul style="list-style-type: none"> – maltillinen kasvu – kannattavuus – toiminnan tehostaminen – palveluiden laadukkuus – kyvykkyyksien kehittäminen
	– jotta yhtiö täyttäisi omistajan vaatimukset, toiminta on uudelleenjärjestettävä yhtiömalliseksi.
	– yhtiön tehokas toiminta edellyttää, että hallinto- ja ohjausjärjestelmä on määritelty ja hyväksytty. Toisin sanoen, organisaatio, päätöksentekojärjestelmä, johtamisjärjestelmät, sisäinen valvonta sekä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet yhtiön kaikilla tasoilla on määritelty.
	– kaikki edellä esitetty tarkoittaa sitä, että yhtiön koko henkilökunta (erityisesti esimiehet) koulutetaan uuteen ympäristöön ja toimintatapaan perusteellisesti.
	– yhteistyötä kaupunkitilaajan kanssa tiivistetään mm. suunnitteluprosessin toimivuuden parantamiseksi

KAUPUNGINVALTUUSTON ASETTAMAT TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET						
(Kj): Kaupungin määräaikaisten palvelusopimusten tilauskannan ulkopuolinen liikevaihto kasvaa ja yhtiön sisäisen toiminnan tuottavuus paranee						
Arviointikriteerit	Toteutumat		Tavoitteet			
	2011*	2012E	2013	2014	2015	2016
(Kj): Liikevaihto kasvaa verrattuna edellisen vuoden tilinpäätökseen %			liikevaihdon kasvu	liikevaihdon kasvu	liikevaihdon kasvu	liikevaihdon kasvu
(Kj): Ulkoinen tulo-rahoitus kasvaa suhteessa kaupungin määräaikaisiin palvelusopimuksiin %			4 % ≥	4 % ≥	4 % ≥	4 % ≥
(Kj): Liikevoitto (1.000 €)			200 ≥	283 ≥	287 ≥	290 ≥

TURUN SEUDUN KIIINTEISTÖPALVELU OY	toimitusjohtaja Tuija Kämä
---	----------------------------

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus	Yhtiön toimialana on ruoka-, siivous- ja kiinteistönhoitopalveluiden tuottaminen, sekä näiden palveluiden toteuttamiseen liittyvä suunnittelu ja konsultointi; ruokatuotteiden valmistus, varastoiminen, välittäminen ja kuljettaminen; kiinteistöjen siivous, hoito, huolto, valvonta, vartiointi ja turvallisuuspalvelut sekä kiinteistöihin liittyvien laitteiden ja järjestelmien asentaminen, huolto ja korjaus. Yhtiö voi myös ostaa, myydä ja omistaa kiinteistöjä sekä osakkeita ja muita arvopapereita.
---	--

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:

–	Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
---	---

Omistajapolitiikka 2009–2013:

–	Yhtiö tuottaa kokonaisvaltaisia siivous-, kiinteistönhoito- ja ruokapalveluita liiketaloudellisin perustein markkinoille. Liiketoimintakaupan yhteydessä siirtyneiden määräaikaisten palvelusopimusten tuotantoa ei siirry kilpailutuksen kautta markkinoille vuosina 2012 - 2014. Määräaikaiset palvelusopimukset päättyvät asteittain vuosien 2015 – 2018 aikana. Yhtiön vahvaa paikallistuntemusta ja kokonaispalvelukonseptia pyritään käyttämään erityisesti isojen julkisten kohteiden kuten koulujen, päiväkotien ja hoitokotien kiinteistöpalveluissa. Toiminta on kannattavaa ja taloudellisesti tehokasta. Yhtiö kattaa tulo-rahoituksella kaikki toimintansa kustannukset ja käyttötalousinvestointinsa. Yhtiön tuloutus perustuu sille myönnetyn pääomallainan korkoon ja vuokriin.
–	

Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:

–	Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.
---	--

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

–	Johdon raportointijärjestelmän rakentaminen ja jalkauttaminen
–	Toiminnan tehostaminen ja kilpailukyvyyn vahvistaminen

KAUPUNGINVALTUUSTON ASETTAMAT TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

(Kj): Kaupungin määräaikaisten palvelusopimusten tilauskannan ulkopuolinen liikevaihto kasvaa ja yhtiön sisäisen toiminnan tuottavuus paranee

Arviointikriteerit	Toteutumat		Tavoitteet			
	2011*	2012E	2013	2014	2015	2016
(Kj): Liikevaihto kasvaa verrattuna edellisen vuoden tilinpäätökseen %			liikevaihdon kasvu	liikevaihdon kasvu	liikevaihdon kasvu	liikevaihdon kasvu
(Kj): Ulkoinen tulo-rahoitus kasvaa suhteessa kaupungin määräaikaisiin palvelusopimuksiin %			0,9 % ≥	1,8 % ≥	2,3 % ≥	1,5 % ≥
(Kj): Liikevoitto (1.000 €)			160 ≥	160 ≥	167 ≥	224 ≥

TURUN KAUPUNKILIIKENNE OY	Toimitusjohtaja Heikki Lepistö
Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus	Linja-autoliikenne, sopimusliikenteen tuottaminen Turun kaupungille
Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:	
	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
Omistajapolitiikka 2009–2013:	
	– Turun Kaupunkiliikenne Oy (kaupungin omistusosuus 100 %). – Yhtiö tuottaa Joukkoliikennelautakunnalle joukkoliikennepalvelua yhtiön ja kaupungin välisen sopimuksen mukaisesti. Turun Kaupunkiliikenne Oy:n Turun kaupungille tuottamia joukkoliikennepalveluja ei kilpailuteta vuosien 2009 – 2016 välisenä aikana. Yhtiö on kaupungin enemmistöomistuksessa 2009- 2016. Nykyistä omistusosuutta voidaan pienentää, mikäli se edistää seutuyhteistyötä joukkoliikennetoiminnoissa.
Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:	
	– Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	– Pitkällä tähtäimellä yrityksen tulee pystyä tulorahoituksella kattamaan kaluston korvausinvestoinnit.
	– Yhtiö aloitti toimintansa 1.1.2009

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Osuus tuotetuista linjakilometreistä Turun sisäisessä liikenteessä, %	16	16	17	17	17	17	17
Liikevaihto/ linjakilometri, €	2,98	3,17	3,1	3,16	3,22	3,26	3,33
Kuljettajien myyty aika / maksettu aika	86,80	86,98	87	87	87	87	87

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	4 946	5 331	5 934	6 297	6 423	6 551	6 682
Liikevoitto (1.000 €)	327	374	182	181	0	0	0
Tilikauden tulos (1.000 €)	93	0	0	0	0	0	0
Sijoitetunpääoman tuotto %, ROI	20,2	12,3	8	8	10	12	15
Omanpääoman tuotto %, ROE	40,8	32,9	30	10	20	30	30
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	561	1 375	1 562	715	2 600	1 000	0
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	33,05	56,8	60	50	60	50	40
Omavaraisuusaste %	24,8	24,6	20	25	20	25	25

Yhteenveto (tj:n katsaus vuoden 2013 talousarvioon ja vuosien 2014 – 2016 taloussuunnitelmaan):

Yhtiön liiketoiminta on lähi vuosina vakaata pitkän liikennöintisopimuksen ansiosta, mutta tuloksentelekykyä rajoittavat suurelta osin vuosina 2013 – 2015 tehtävistä bussikaluston korvausinvestoinneista johtuvat kohoavat pääomakulut.

Turun Seudun Jätehuolto Oy	Toimitusjohtaja Jukka Heikkilä
----------------------------	--------------------------------

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus	Turun Seudun Jätehuolto Oy on neljäntoista kunnan omistama jätehuoltoyhtiö. Järjestämme seudun asukkaille sekä julkisille toimintoille jätteiden keräys- ja vastaanottopalveluja. Toimitamme jätteet hyötykäyttöön ja tarvittavaan käsitte-lyyn. Jäteneuvonta opastaa jätteiden vähentämisessä ja lajittelussa.
---	---

Yhtiön päämäärät 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. On aikaansaatu kulutustottumuksia jätteen synnyn vähentämiseksi ja kierrätyksen tehostamiseksi 2. Kaatopaikalle loppusijoitetaan asumisen ja julkisen toiminnan yhdyskuntajätteestä enintään 5 % sen kokonaismäärästä 3. Jätehuollon toiminta-alue on laajentunut 4. TSJ on korkean palvelutason osaamiskeskus, joka tuottaa tehokkaita jätehuoltopalveluja
------------------------------	---

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Asumisen jätteen hyötykäyttöaste on yli 90 %	n.90 %	n.95 %	yli 90 %	yli 90 %	yli 90 %	yli 90 %	yli 90 %
Toiminnan sopeuttaminen kuntien jätepolitiikan ja yhteistoimintasuunnitelman periaatteisiin sekä jätelain kokonaisuudistukseen ks. alla oleva toimintasuunnitelma		Aloitettu	1. toteutusvaihe toteutunut	2. toteutusvaihe, toimintasuunnitelma 2013	3. toteutusvaihe	4. toteutusvaihe	5. toteutusvaihe

TSJ:n toimintasuunnitelma ja tavoitteet vuodelle 2013

- Jätteen synnyn ehkäisyn korostaminen yhtiön neuvonnassa, palvelutuotannossa sekä omassa toiminnassa
 - lähtökohtana seudullinen jätepolitiikka
- yhtiön kokonaisvaltaisten neuvonta- ja jätehuoltopalvelujen kehittäminen julkisille toimijoille
 - jätelain vastuunjaon mukaisesti
- yhdyskuntajätteen hyötykäyttöasteen säilyttäminen väh. omistajakuntien jätepolitiikan mukaisella tasolla
 - uusien materiaalihyödyntämisen ratkaisujen löytäminen yhdyskuntajätteelle
 - yhdyskuntajätteen energiahyödyntämisen ratkaisujen löytäminen sekä turvaaminen
 - polttokelpoisen jätteen välivarastoinnin kehittäminen
 - energiahyödyntämisen kiintiöiden varmistaminen lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä sekä kilpailutus
 - seudullisen yhteistyön kehittäminen lounaisen Suomen jätelaitosten kanssa
- tasapuolisen ja oikeudenmukaisen palvelutason sekä rahoitusmallin toteuttamien koko yhtiön toimialueelle yhteistyössä Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunnan kanssa
 - TSJ selvittää, antaa taustatiedot ja osallistuu pyydettyä valmisteluihin
- palvelutarjonnan kehittäminen jätehuoltolautakunnalle
 - jätteenkuljetusrekisterin rakentaminen ja ylläpito viranomaisseurantaa sekä valvontaa varten
 - kaikki yhdyskuntajätteen tuottajat kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen piiriin
- valmistautuminen pakkausten tuottajavastuuseen 1.5.2014 alkaen
 - esim. kierrätyspisteverkoston kehittäminen
- Topinojan alueen palveluiden kehittäminen
 - pienasiakkaiden palvelualueen suunnittelu ja toteutus v. 2013 - 2014
 - yritysklusterin rakentamien yhdessä alueen yritysten kanssa
- TSJ omistajayhteistyön kehittäminen
 - palveluiden kehittäminen ja tuottaminen yhdessä muiden toimialojen kanssa
 - TSJ viestinnän ja raportointien kehittäminen

Vuoden 2013 toimintasuunnitelman tavoitteet ovat haastavia ja pääosin useampivuotisia.

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	20 403	18 526	18 500	17 891	21 500	22 000	22 000
Jäteveron osuus liikevaihdosta, %	3,7	5,6	5,0	3,4	3	3	3
Liikevoitto/tappio (1.000 €)	285	742	400	229	200	160	160
(1.000 €)							
Voitto/tappio ennen satunnaisia erä	157	711	300	193	130	90	90
Satunnaiset erät (konserniavustus/osinko)	348	2 118					
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	505	2 829	300	193	130	90	90
Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI	1,8	7,1	2,0				
Oman pääoman tuotto %, ROE	1,2	-0,2	3,0				
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)	57	114	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1.000 €)							
+ varautuminen laitoshankintaan v. 2013-	1 347	684	1 120	1 438 + 500	1 610 + 1 000	1 660 + 2 000	1 660 + 4 000
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	-2,9	-16,7	-10				
Omavaraisuusaste %	50,4	52,8	yli 50	yli 50	yli 50	yli 50	yli 50

Yhteenveto (tj:n katsaus vuoden 2013 talousarvioon ja vuosien 2014 – 2016 taloussuunnitelmaan):

TSJ:n tulot v. 2013 ennustetaan laskevan 0,6 milj.€ verrattuna kuluvaan vuoteen. Syinä tähän ovat yritystoiminnan siirtyminen Ekopartnerille, yleisesti heikkenevä taloustilanne, käsittelyyn ohjautuvien jätejakeiden väheneminen ja mm. kierrätysmetallin hinnan lasku.

Vuoden 2013 osalta on varauduttu jätelain tuomien muutosten kustannuksiin ja Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunnan lakisääsääteisistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Kiinteistökohtainen rekisteri jätteen kuljetuksista (jäteteksteri) on rakennettava ja jatkossa ylläpidettävä, jotta voidaan kontrolloida jätelain mukainen liittyminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Jäteteksteri helpottaa yhdyskuntajätehuollon valvontaa. Rekisterin ylläpito kuuluu jätehuoltoviranomaisen tehtäviin, mutta se voidaan käytännössä teettää kuntien omistamalla yhtiöllä jätehuoltoviranomaisen lukuun. TSJ on tarjoutunut jätelautakunnalle jäteteksterin perustajaksi ja ylläpitäjäksi. Jäteteksteristä sekä muista jätelautakunnan viranomais- ja asiakaspalvelutehtävistä, aiheutuu v. 2013 huomattavia menojen lisäyksiä, mutta ei vastaavasti tulo-odotuksia.

Kaatopaikalle sijoitettavien jätteiden valtiolle tilittävä jätevero nousee vuoden 2013 alusta hinnasta 40 €/t hintaan 50 €/t. Yleinen kustannustason nousu aiheuttaa pieniä korotuksia kuljetushintoihin.

Vuoden 2013 talousarvio on pystytty tasapainottamaan siten, että yhdyskuntajätteen käsittelymaksuihin ei ole tarvetta tehdä tarkistuksia.

Suurin yksittäinen taloudellinen riskitekijä vuonna 2013 on polttokelpoisen yhdyskuntajätteen hyötykäytön hintataso n. 30 000 t osalta sekä jätteen hyödyntämiseen liittyvät mahdolliset kansalliset vientirajoitukset.

Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta päättää jätelain mukaisen ja jo yleisesti Suomessa käytössä olevan perusmaksun mahdollisesta käyttöönotosta. Asuntokohtainen perusmaksu voitaisiin ottaa käyttöön aikaisintaan vuoden 2014 alusta, jolloin jäteteksterit olisivat sillä tasolla, että perusmaksun laskuttaminen olisi käytännössä mahdollista. Perusmaksun käyttöönotto oikeudenmukaistaisi yhdyskuntajätehuollon kustannusten kattamista ja aiheuttaja maksaa- periaatteen toteutumista. Perusmaksukertymällä katettaisiin jätteesynnyyn ehkäisyyn ja muun jäteneuvonnan, hyötyjätehuollon, vaarallisten jätteiden jätehuollon, vanhojen kaatopaikkojen jälkihoidon, jätehuoltolautakunnan, jäteteksterin ja jätehuollon seurannan kustannukset. Mikäli perusmaksu otettaisiin käyttöön, voitaisiin

jätteenkäsittelymaksuissa laskuttaa ainoastaan niistä aiheutuvat kustannukset. Perusmaksu mahdollistaisi kokonaisuutena oikeudenmukaisen kustannusjaon myös kiinteistön haltijan jätteenkuljetuksessa. Mikäli perusmaksua ei oteta käyttöön, joudutaan TSJ:n palvelut ja talous tasapainottamaan ainoastaan yhdyskuntajätteiden käsittelymaksuilla. Heikkoutena tässä on, että em. kustannukset on jaettava edelleen eri jätelajien käsittelymaksuihin, mikä heikentää maksujen läpinäkyvyyttä ja verrattavuutta jätehuoltolautakunnan jatkossa määrittelemään jätehuollon palvelutasoon nähden.

TSJ:n ja naapurijätelaitosyhtiö Rouskis Oy:n fuusioselvitys käynnistyi syksyllä 2012. Tavoitteena on saada selvitys valmiiksi keväällä 2013. Mikäli yhtiöiden ohjausryhmät päätyvät esittämään yhtiöiden fuusiointia, voisi se tapahtua aikaisintaan v. 2014 alusta. Fuusioselvitys on tärkeä osa TSJ:n päämäärät 2020 -tavoitetta toiminta-alueen laajentumisesta.

Näillä näkymin Orikedon jätteenpolttolaitos lopettaa yhdyskuntajätteen energiahyötykäytön (n. 45 000 t/a) vuoden 2014 lopulla. Tämä tarkoittaa TSJ:n osalta, että noin 75 000 t/a polttokelpoista yhdyskuntajätettä tarvitsee käsittelyratkaisun vuoden 2015 alusta. Tämä määrä ei kuitenkaan riitä yhden kustannustehokkaan nykyaikaisen jätevoimalan toteutukseen. Yhdyskuntajätettä kustannustehokkaaseen jätevoimalaan tarvittaisiin n. 120 000 - 150 000 t/a.

TSJ on vuoden 2012 aikana selvittänyt yhdyskuntajätteiden materiaali- ja energiahyödyntämisen tulevaisuuden vaihtoehtoja yhdessä muiden jätelaitosten ja toimijoiden kanssa. Lounaisen Suomen kuuden jätelaitoksen jätevoimalaselvityksen väestöpohja on n. 640 000 asukasta, jotka tuottavat yht. n. 150 000 t/a syntyipaikkajätettä polttokelpoista yhdyskuntajätettä. Jätteen materiaali- ja energiahyödyntämisen edistävän laitosratkaisun teknisistä ja taloudellisista edellytyksistä on myös käynnissä selvitys. Materiaali- ja energiahyödyntämisen selvitykset saataneen vuoden 2012 lopulla niin pitkälle, että voidaan vertailla eri vaihtoehtoja ja tehdä tarvittavia esityksiä sekä päätöksiä jatkosta. Materiaali- ja kustannustehokkaan ylimatekniikan jätteenhuoltoratkaisun löytäminen edellyttää useiden toimijoiden yhteisiä päätöksiä ja sopimuksia.

TSJ tulee lähivuosina, melko suurella todennäköisyydellä, olemaan mukana joko osakkaana tai osarahoittajana suurissa laitoshankinnoissa. Lounaisen Suomen mahdollinen jätevoimala on investointitasoltaan noin 100 milj. euron luokkaa ja voitaisiin saada käyttöön aikaisintaan v. 2018. TSJ tulee laitos- ja hankintaselvitysten edetessä kysymään asiasta omistajien ennakkonäkemyksiä.

TSJ on laatinut yht. 8,5 milj. € varautumissuunnitelman jätevoimala hankkeen käynnistymisen omarahoituskustannuksista vuosille 2014 – 2017. Varausarvio perustuu alustavaan ajatukseen, että Lounaisen Suomen jätevoimala toteutuisi jätelaitosten ja kaukolämpölaitoksen yhteisenä yhtiönä.

Päädytään ylimatekniikan yhdyskuntajätteen hyödyntämisessä mihin tahansa vaihtoehtoon, tarkoittanee se merkittävien pääomien varaamista seudun laitosratkaisuihin. Vaihtoehtona tällä hetkellä on palveluiden ostaminen alueen ulkopuolisilta toimijoilta tai ulkomailta.

Jukka Heikkilä

toimitusjohtaja

Turun Seudun Jätehuolto Oy

TURUN SEUDUN PUHDISTAMO OY	Toimitusjohtaja Timo Anttila
Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus	Yhtiön toimialana on jätevesien siirto ja puhdistus sekä syntyneen lietteen käsittely.

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009-2012:	
	Tasapainoinen talous
	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
Omistajapolitiikka 2009–2013:	
	– Turun seudun puhdistamo Oy:n ja Turun Seudun Vesi Oy:n asema osana verkkoyhtiötä tai vesiyhtiöistä muodostettavaa konsernia selvitetään erikseen.
Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:	
	– Keskitetty jätevedenpuhdistus toimii tehokkaasti. Puhdistustulokset ovat Itämeren suojelukomission suositusten mukaisia.
	– Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	– Turun seudun puhdistamo Oy tuottaa omistajilleen hyvänlaatuista jätevedenpuhdistuspalvelua. Toiminta on tehokasta ja toimintavarmaa ja sitä kehitetään edelleen. Energian ja kemikaalien kulutusta optimoidaan puhdistusvaatimusten kanssa. Henkilöstön hyvinvointi, sitoutuneisuus ja ammattitaito takaavat Yhtiön menestyksellisen toiminnan. Yhtiö operoi laitosta. Yhtiön hallinnoimat kilpailutetut ostopalvelut tehostavat toimintaa.
	– Turun seudun puhdistamo Oy huomioi toimintaansa järjestäessään ja kehittäessään, että vesihuolto toteutetaan lähivuosina seudullisena toimintona.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arvio käsitellyn jäteveden aiheuttamasta ympäristökuormituksesta							
BOD t/a	160	150	220	220	220	220	220
Fosfori t/a	5,5	4,0	11	8	8	8	8
Typpi t/vuosi	330	310	440	440	440	440	440
Kiintoaine t/vuosi	210	180	300	300	300	300	300
Turun jätevesien osuus Kakolassa puhdistetuista jätevesistä (varaus 68,6%)	65,9	60,9	68,6	68,6	68,6	68,6	68,6
Keskiarvo €/puhdistettu jätevesi m ³	0,49	0,396	0,50	0,51	0,53	0,54	0,56
Henkilöstömäärä	10	11	11	11	12	12	12

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	14.107	15 319	16.324	17.306	17.880	18.409	19.000
Liikevoitto (1.000 €)	1.011	1 316	1.684	2.012	2.083	2.124	2.136
Tilikauden tulos (1.000 €)	-483	-402	-484	0	0	0	0
Kaupungin avustukset (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	1,2	1,42	2,1	2,2	2,3	2,5	2,6
Oman pääoman tuotto %, ROE	-2,4	-2,1	-2,4	0	0	0	0
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	5.277	921	600	1.100	1.100	700	750
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	310,7	387	310	371	356	340	325

Omavaraisuusaste %	20,1	20,0	20,0	19,6	20,2	20,9	21,6
--------------------	------	------	------	------	------	------	------

Yhteenveto:

- vesimäärän vaihtelut ja sen kustannusvaikutukset voivat aiheuttaa poikkeamia talousarviossa
- inflaatioon ja ansiotasoindeksiin on käytetty Valtiovarainministeriön ennusteita niiltä osin kuin niitä on saatavilla
- koroissa on käytetty Suomen Pankin korko-odotuksia niiltä osin kuin niitä on saatavilla
- Yhtiön aiemmin tekemä tappio pyritään kattamaan jäteveden sisältämän lämmön myynnillä, Biokaasulaitoksen rejektivesienkäsittelypalvelulla ja sako- ja umpikaivolietteiden puhdistamisella sekä osakaskuntien verkosto-ohitusten laskutuksella. Em. muut myynnit näkyvät liikevaihdon kasvuna.

TURUN SEUDUN VESI OY	Toimitusjohtaja Jyrki Valtonen
-----------------------------	--------------------------------

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

- Yhtiön toimialana on huolehtia osakkaiden vesihuollosta. Tässä tarkoituksessa yhtiö voi omistaa, suunnitella ja rakentaa vedenhankinta-, vedenpuhdistus- ja vedenjakelulaitoksia sekä harjoittaa käyttöveden valmistusta, veden siirtoa, jakelua ja myyntiä sekä muuta alaan liittyvää toimintaa. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita kiinteistöjä.

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:

- Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.

Omistajapolitiikka 2009–2013:

- Turun Seudun puhdistamo Oy:n ja Turun Seudun Vesi Oy:n asema osana verkkoyhtiötä tai vesiyhtiöstä muodostettavaa konsernia selvitetään erikseen.
- Turun Seudun Vesi Oy:n aloittaessa tuotantotoimintansa puretaan rakentamisaikainen projektiorganisaatio ja resursoidaan yhtiön organisaatio uudelleen vastaamaan optimaalisesti tuotannollisia tarpeita.

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

- Turun Seudun Vesi Oy ylläpitää ja luo kilpailukykyä toiminta-alueellaan tuottamalla jatkuvasti korkealaatuista talousvettä mahdollisimman edullisesti. Talousvesi tuotetaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.
- Mahdollisimman edullisesti saatava korkealaatuinen talousvesi on hyvinvoinnin ja elämänlaadun perusedellytys.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Jakeluun toimitettavan veden laadussa havaitut virheet	0	0	0	0	0	0	0
Ennakoimattomat häiriöt veden jakelussa	1	0	0	0	0	0	0
Veden veroton yksikköhinta on suunnitelman mukainen (€/m ³)	0,063	0,180	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200
Kaupungin takausvastuu lainapääomasta	112 272	119 000	119 000	119 000	119 000	119 000	119 000
Henkilöstömäärä 31.12.	10	9	9	9	8	8	8

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	240	788	14.026	15.876	15.468	15.569	15.876
Liikevoitto (1.000 €)	1 584	3 587	4.770	4.558	4.649	4.747	5.093
Tilikauden tulos (1.000 €)	-541	-672	0	0	0	0	0
Kaupungin avustukset (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	0,91	2,06	3,1	2,5	2,6	2,7	2,9
Oman pääoman tuotto %, ROE	-3,56	-4,63	0	0	0	0	0
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	1 052	1 093	957	1 135	1 118	1 102	1 085
Omavaraisuusaste %	8,4	8,1	7,7	8,1	8,3	8,5	8,7

Yhteenveto (tj:n katsaus/näkemys vuoden 2013 talousarvioon ja vuosien 2014 – 2016 taloussuunnitelmaan):
Tekopohjavesijärjestelmän toiminta on vakiintunut vuoden 2012 aikana. Vuoden 2013 sekä vuosien 2014-2016 aikana yhtiön toiminnassa ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia.

TURUN TEKNOLOGIAKIINTEISTÖT OY	Toimitusjohtaja Mikko Lehtinen
Yhtiön toimiala ja pääasiallinen tarkoitus	Kiinteistöjen ja huoneistojen omistus, kehittäminen, hallinta ja vuokraus
Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:	
	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
Omistajapolitiikka 2009–2013:	
	–
Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:	
	–
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	Yhtiön omistamien kiinteistöjen ja alueen kehittäminen siten, että yhtiön omistaja-arvo ja alueen arvostus kasvaa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Käyttöaste, %		94,8	95	95	95	95	95
Vaihtuvuus, %		4,4	3	5	5	5	5
Korjausinvestoinnit (1.000 €): Kulut ja aktiivoinnit kohteisiin	825	535	850	1.000	1.000	1.000	1.000
Korjausvastuu (Ns. rakennusten vuotuinen kuluminen, %)		3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Keskimääräinen neliövokra (€/m ² /kk): euroa/as-m ² /kk		13,64	14,0	14,25	14,50	14,75	15,00
Keskimääräiset hoitokulut (€/m ² /kk): euroa/as-m ² /kk		3,45	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1000 €)		12 195	12.000	13.000	13.100	13.200	13.300
Liikevoitto (1.000 €)		4 721	7.052	4 900	5 000	5 100	5 200
Voitto/tappio tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen (1.000 €)		-1 771	507	0	1.000	1.100	1.200
Taseen loppusumma, (1.000 €)		142 603	134.798	144 000	145 000	146 000	147 000
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI		8,44	5,2				
Vaihtovelkakirjalainan tuotto kaupungille (pääoma 28,65 m€, korko 6 % pa.) (1.000 €)		1 561	1.719	1.719	1.719	1.719	1.719
Junior - lainan tuotto kaupungille (pääoma 10,0 m€, korko 12 kk euribor + 3 % pa.) (1.000 €)		457	500	500	500	500	500
Nettoinvestoinnit (1.000 €)		137 846	0	n/a	n/a	n/a	n/a
Gearing, % (nettovelkaantumisaste) *		286	161				
Omavaraisuusaste, % *		31	35	35	35	35	35

*) Velkaisuuden tunnuslukuja laskettaessa omistajien yhtiölle myönnetty vvk - laina on konvertoitu yhtiön omaksi pääomaksi.

Yhteenveto: Yhtiön tulevaisuus menee ennusteiden mukaisesti. Yhtiön tyhjän tilan määrä pienenee sekä vastaavasti keskimääräistä vuokratasoa on pystytty nostamaan.

Yhtiön ennusteluvuissa ei ole huomioitu mahdollisia tulevia investointeja (Kampus / Palloiluhalli), koska investointien toteutuminen ei ole yhtiön käsissä. Lisäksi yhtiö on aloittanut prosessin vähemmistöomistajien lunastamiseksi ulos tytäryhtiöistä ja koska kyseinen prosessi ei ole riippuvainen yksinomaan yhtiöstä ei myöskään tätä ole huomioitu yhtiön tunnusluvuissa. Jos yhtiö voittaa hankintalain mukaisen prosessin ja pääsee toteuttamaan kyseisiä investointeja sekä pystyy toteuttamaan kaupat vähemmistöomistajien kanssa, kasvavat yhtiön tunnusluvut merkittävästi.

TVT ASUNNOT OY, emoyhtiö	Toimitusjohtaja Teppo Forss
--------------------------	-----------------------------

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus	Yhtiö tarjoaa vastuullisena vuokranantajana asukkailleen turvallista asumista ja monipuolisia vuokra-asumisen vaihtoehtoja. Se on kilpailukykyinen ja laadukas asiakaslähtöinen yritys.
--	---

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:

Tasapainoinen talous	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
	– Asuntoliiketoiminta organisoidaan uudelleen ja sovitaan yhteiset pelisäännöt. Määritellään yhtiölle tuottotavoite, joka tuloutetaan kaupungille.

Omistajapolitiikka 2009–2013:

	– TVT Asunnot Oy (kaupungin omistus 100 %) ja Kiinteistö Oy Lehtolaakso (kaupungin omistus 100 %) fuusioidaan yhdeksi yhtiöksi.
	– Yhtiöihin sitoutuneen oman pääoman määrää alennetaan ja konvertoidaan oman pääomanehtoiseksi lainaksi. Yhtiön yksityiskohtaisista rahoitusjärjestelyistä päätetään fuusiosuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä.
	– Asuntoyhtiölle myönnettävälle lainalle vaaditaan korko, joka vastaa omapääomaehtoisen sijoituksen tuottoa huomioiden mahdolliset aravasäännösten rajoitukset.
	– Kaupungin omistamat asuntoyhtiöt eivät harjoita vuokra-asuntojen uudistuotantoa ilman erillistä konserniohjetta, joka voidaan antaa joko liiketaloudellisin perustein tai mahdollisissa markkinahäiriötilanteissa.
	– Asuntoliiketoiminnasta vaaditaan tuottona kaupungin sijoittamalle omalle pääomalle, kertyneet voitot ja aravasäännökset huomioon ottaen, vähintään 12 kk Euriboria lisätynä 3 prosenttiyksiköllä. Kaupungille tuloutettava osinko asuntoliiketoiminnasta päätetään yhtiöittäin talousarvion yhteydessä.
	– TVT Asunnot Oy ylläpitää ja kehittää asuntokantaansa toimialueellaan yhtiössä voimassa olevan strategian mukaisesti

Asunto- ja maankäyttöohjelma 2009–2013:

	– Vuokra-asuntomarkkinatilanne ei tällä hetkellä edellytä kaupungin omaa laajaa vuokra-asuntotuotantoa ohjelmakauden aikana.
	– Kaupungin omaa vuokra-asuntotuotantoa voidaan tehostaa elinkeinopoliittisista syistä, mikäli markkinat eivät toteuta tavoiteltua määrää vuokra ja asumisoikeusasuntoja.
	– Kaupungin vuokra-asuntotuotantoa voidaan tehostaa liiketaloudellisilla perusteilla, mikäli se asuntoyhtiöiden konsernirakenteen uudelleenjärjestelyiden jälkeen tukee merkittävästi kaupungin tulomuodostusta.
	– Asuntoliiketoiminnalta edellytettävän vuosittaisen tuloutuksen tulee vastata markkinoilla asuntoliiketoimintaa harjoittavien yleishyödyllisten yhtiöiden vastaavaa tuottotasoa.

Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:

	– Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä. Tavoite toteutunut.
--	--

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

	– Yhtiössä on menossa strategiatyö.
--	-------------------------------------

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Käyttöaste, %	96,9	97,2	97	97,5	97	97	97
Vaihtuvuus, %	22	22	< 25	< 25	< 25	< 25	< 25
Voimassa olevia asuntohakemuksia vähintään, kpl	1.536	1.460	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500

Asukastoimikuntien määrä, % asuintalo-kohteista	69	65	65	≥ 50	≥ 50	≥ 50	≥ 50
Keskimääräinen neliövuokra (€/m2/kk): euroa/as-m2/kk		9,29	9,69	9,88	10,08	10,28	10,48
Keskimääräiset hoitokulut (€/m2/kk): euroa/as-m2/kk		6,04	6,19	6,31	6,44	6,57	6,70

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1000 €)	52.106	65.026	67.450	69.511	70.900	72.300	73.800
Liikevoitto (1.000 €)	10.008	13.745	15.200	12.030	12.300	12.700	13.000
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	3.064	2.683	> 860	>760	>860	>860	>860
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	3,7	3,5	> 3,5	> 3,5	> 3,5	> 3,5	> 3,5
Oman pääoman tuotto %, ROE (laskentatapaa muutettu - asuintalovaruudesta on vähennetty laskennallinen verovelka)	5,27	3,9	> 1,5	> 1,5	> 1,5	> 1,5	> 1,5
Pääomalainan tuotto kaupungille (1.000 €)	0	1.325	2.240	2.240	2.240	2.240	2.240
Vieras pääoma €/ asuinneliometri	579	606	590	< 650	< 650	< 650	< 650
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	280	7.576	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	471	834	820	< 900	< 900	< 900	< 900
Omavaraisuusaste %	16,0	9,9	9,4	>9	>9	>9	>9
Yhteenveto (tj:n katsaus/näkemys vuoden 2013 talousarvioon ja vuosien 2014 – 2016 taloussuunnitelmaan):							
Yhtiön strategia on käyttöönottovaiheessa ja omistajapolitiikka on päivitetty.							
Asunnoista on ollut hyvää kysyntää ja palveluprosessia on tehostettu. Tämä on johtanut hyvään käyttöasteeseen.							
Tulevien vuosien haasteet liittyvät ikääntyvän asuntokannan korjaukseen ja kunnossapitoon.							

TURUN YLIOPPILASKYLÄSÄÄTIÖ	Toimitusjohtaja Mikko Sedig
Säätiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus	Ylioppilaskyläsäätiö huolehtii opiskelija- ja nuorisoasumisesta ja huolehtii omalta osaltaan opiskelija- ja nuorisoasuntojen ylläpitämisestä ja rakennuttamisesta.

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:	
Tasapainoinen talous	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
Omistajapolitiikka 2009–2014:	
	– Turun Ylioppilaskyläsäätiön (53,85 % hallituksen äänivallasta) äänivallasta luopumista ei harkita. – Säätiö huolehtii nuoriso- ja opiskelija-asumisesta ja huolehtii omalta osaltaan opiskelija-asuntojen rakennuttamisesta. – Erillistä konserniohjetta ei tarvita korkotukilainoitettun (ARA) uustuotannon tai peruskorjauksen aloittamisen osalta.
Asunto- ja maankäyttöohjelma 2009–2014:	
	– Uusia opiskelija-asuntoja rakennetaan edelleen Nummenrannan alueella. Ylioppilastaloja perusrannetaan.
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	Uuden strategiaohjelman käyttöönotto. Uusien toiminnallisten tavoitteiden (mm. korjausvastuu, korjausinvestoinnit ja kuntoprosentti) laskennan ja ohjeistuksen laatiminen. Uusien toiminnallisten tavoitteiden kehittäminen vuonna 2013.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Käyttöaste, %	95,5	96,5	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0
Vaihtuvuus, %	32,8	66,7	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
Voimassa olevia asuntohakemuksia vähintään, kpl (lukukauden aikana)	1 388	1 575	800	800	800	800	800
Hakemusten määrä per 31.07.	2 330	2 712	2 000	2000	2000	2000	2000
Keskimääräinen neliövuokra (€/m ² /kk): euroa/as-m ² /kk	9,69	10,04	10,30	11,05	11,55	11,95	12,40
Keskimääräiset hoitokulut (€/m ² /kk): euroa/as-m ² /kk	5,67	5,92	6,18	6,70	7,20	7,60	7,90

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	22 455	23 456	23 820	24800	26100	27300	28350
Liikevoitto/tappio (1.000 €)	4 831	4 442	5 200	5 010	5 200	5 200	5 200
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	1 358	493	427	660	605	605	605
Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI	3,5	3,3	3,8	3,6	3,5	3,5	3,5
Oman pääoman tuotto %, ROE	6,1	2,2	1,8	2,8	2,0	2,0	2,0
Vieras pääoma €/ asuinneliömetri	655	651	690	675	680	690	700
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	7 945	2 451	2 200	7 000	12 000	19 500	9 500

Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	495	467	483	470	460	480	440
Omavaraisuusaste %	14,6	14,9	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0

Yhteenveto Vuonna 2013 aloitetaan uuden 7000 asm²:n uudisrakennuksen suunnittelu ja rakentaminen vuosina 2014 – 2015. Kustannusarvio 18 milj. € Yo-talo A:n peruskorjaus vuosina 2015 – 2016 7 milj. € ja Haliskylän peruskorjaus 12327 asm² kustannusarvio 14 milj. € vuosina 2014 – 2018. Urheilu- ja uimahallin korjauksen osalta selvitetään eri rahoitusvaihtoehtoja, koska kyseessä muu kuin asuintila. Suurin investointirahoituspaine helpottuu vuonna 2016, jolloin käyttöön tulee 200 uutta huoneistoa ja Haliskylän asunnoista peruskorjattu noin puolet.

VARSINAIS-SUOMEN ASUMISOIKEUS OY	Toimitusjohtaja Pekka Peltomäki
---	---------------------------------

Yhtiön toimiala ja pääasiallinen tarkoitus	Asumisoikeusasuntojen omistaminen, ylläpito ja tuottaminen sekä asumisoikeuksien luovuttaminen käyttäjille voimassa olevien säännösten mukaisesti Turussa ja lähikunnissa. Yhtiö toimii yleishyödyllisenä yhtiönä tavoittelematta liiketaloudellista voittoa.
---	---

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:

Tasapainoinen talous	<ul style="list-style-type: none"> – Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä. – Asuntoliiketoiminta organisoidaan uudelleen ja sovitaan yhteiset pelisäännöt. Määritellään yhtiöille tuottotavoite, joka tuloutetaan kaupungille.
-----------------------------	--

Omistajapolitiikka 2009–2013:

<ul style="list-style-type: none"> – Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy (kaupungin omistus 56,67 %) ylläpitää asumisoikeusasuntoja. – Yhtiötä käytetään seudulliseen elinkeino-poliittiseen asuntotuotantoon. Konsernitaseen vieraan pääoman ja liike-toimintariskien keventämiseksi kaupungin omistusosuutta yhtiössä voidaan pienentää yhteistyössä naapurikuntien tai yleishyödyllisten asuntotoimijoiden kanssa. Yhtiön ja TVT Asunnot OY:sta ja Kiinteistö Oy Lehtolaaksosta fuusioitavan yhtiön väliset yhteistyömuodot selvitetään. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kaupungin omistamat asuntoyhtiöt eivät harjoita vuokra-asuntojen uudistuotantoa ilman erillistä konserniohjetta, joka voidaan antaa joko liiketaloudellisin perustein tai mahdollisissa markkinahäiriötilanteissa. – Vason osalta tämä tuottovaatimus asetetaan ainoastaan kaupungin sijoittamalle omalle pääomalle. Kaupungille tuloutettava osinko asuntoliiketoiminnasta päätetään yhtiöittäin talousarvion yhteydessä.
--	---

Asunto- ja maankäyttöohjelma 2009–2013:

<ul style="list-style-type: none"> – Asuntoliiketoiminnalta edellytettävän vuosittaisen tuloutuksen tulee vastata markkinoilla asuntoliiketoimintaa harjoittavien yleishyödyllisten yhtiöiden vastaavaa tuottotasoa.

Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:

<ul style="list-style-type: none"> – Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.
--

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

<p>Vason 2012-2017 strategian mukaan Vaso omistaa, ylläpitää ja tuottaa laadukkaita asumisoikeuskoteja kaikkiin elämäntilanteisiin. Yhtiö kehittää olemassa olevaa kiinteistökantaa ja palvelee laadukkaasti asukkaita vastaten heidän asumistarpeisiinsa. Vanhempaa 1990-luvulta olevaa asuntokantaa uudistetaan perusparannuksen tai siihen rinnastettavalla ylläpidolla. Yhtiön kehittäminen ja uusiutuminen edellyttää jossain myös kohtuuhintaista uudistuotantoa hyvin sijaitseville tonteille.</p>

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Käyttöaste, %	96,7	95,7	94,7	97,0	98,0	98,0	98,0
Asukasvaihtuvuus, %	18,6	16,7	18,5	18,0	18,0	18,0	18,0
Yli/alikysyntä: tyhjät asunnot kauden lopussa	94	78	100	65	40	40	40
Uudet aso-nro-hakemukset kuntiin, kpl	3.737	3.465	2.900	2800	2800	2800	2800
Keskimääräinen käyttövastike (€/m ² /kk): euroa/as-m ² /kk	8,80	8,96	9,53	9,77	10,16	10,57	10,98

Keskimääräiset hoitokulut (€/m ² /kk): euroa/as-m ² /kk	3,94	4,19	4,59	4,78	4,97	5,17	5,38
--	------	------	------	------	------	------	------

TALOUDELLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012E	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	17.376	17 769	18.892	19 791	20 781	21 404	22 046
Liikevoitto/tappio (1.000 €)	3.727	3 495	4 105	4 008	4 364	4 494	4 629
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	1.066	854	1 340	1 167	657	776	785
Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI	2,4	2,3	2,6	2,3	2,3	2,3	2,3
Oman pääoman tuotto %, ROE	3,2	2,4	3,6	2,9	1,6	1,8	1,7
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)	0	0	0	0	15	15	15
Vieras pääoma €/ asuinneliometri	775	740	755	780	780	786	795
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	6.856	6 400	9 915	13 600	8 000	9 000	10 000
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	381	359	347	342	340	326	321
Omavaraisuusaste %	19,8	20,9	21,4	21,9	22,5	23,0	23,4

Yhteenveto (tj:n katsaus/näkemyks vuodelle 2013 talousarvioon ja vuosien 2014 – 2016 taloussuunnitelmaan):
 Turun telakan työllisyystilanne ja yleinen epävarmuus taloudessa alensivat kysyntätilannetta. Kehitystrendi on kääntynyt ja kansalaisten päätöksentekohalukkuus asuntoratkaisuissa on parantunut. Myös aso-asunnon vaatima pieni oma pääoma ja turvattu asumismalli sekä 55 vuotta täyttäneille suunnatut edut puoltavat järjestelmäämme. Odotamme kysyntätilanteen vielä paranevan tavoitekauden aikana. Valmistuneet uudet kiinteistöt ovat olleet kysytyjä. Tavoitteena on 1 – 2 keskikokoisen kiinteistön valmistuminen vuodessa. Johtuen ARAn rahoitusjärjestelmän piirteistä vuonna 2011 ei rahoitettu yhtään. Vasta vuoden 2012 syksyllä käynnistyy kolme kiinteistöä. Lisäksi vuoden 2010 rahoituskiintiöstä oleva passiivitalo valmistuu vuoden 2013 alussa. Em. syistä investointimme kasaantuvat vuodelle 2013. Peruskorjaustyyppiset parannukset käynnistyvät vanhimmissa kiinteistöissämme. Niistä ensimmäinen Halisissa keväällä 2013. Asuinkiinteistöjen ylläpitokulut jatkavat tuntuvaa nousua kaikissa hallintamuodoissa ja myös meillä. Ympäristöasioissa olemme sitoutuneet mm. asuinkiinteistöalan VAETS - ohjelmatavoitteisiin.

TURUN TEKSTILIHUOLTO OY	Toimitusjohtaja Miika Markkanen
--------------------------------	---------------------------------

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:

- Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.

Omistajapolitiikka 2009–2013:

- Turun Tekstiilihuolto Oy (kaupungin omistusosuus 65,1 %). Omistusta kehitetään tehostamalla ja laajentamalla toimintaa mahdollisuuksien mukaan. Pesulatoiminta kuuluu kaupungin tukitoimintoihin. Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiirillä on etuosto-oikeus myytäviin osakkeisiin osakassopimuksen ehtojen mukaisesti. Mikäli omistuksesta luovutaan, tulee huolehtia siitä, että palvelun laatutaso tulee turvattua eikä pesulatoimintaan muodostu paikallista monopolia.

Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:

- Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

- Turun Tekstiilihuolto Oy tuottaa jatkossakin turvallisia, kilpailukykyisiä ja asiakaslähtöisiä tekstiilihuoltopalveluita niitä tarvitseville. Henkilökuntaa kouluttamalla ja järkevillä investoinneilla turvaamme korkeatasoiset palvelut myös tulevaisuudessa. Yritys ottaa toiminnassaan huomioon ympäristön ja toimii kestävästä kehityksen periaatteita noudattaen. Oikeudenmukaisella asiakas- ja henkilöstöpolitiikalla parannamme asiakastytytyvyyttä ja turvaamme innostuneen ja motivoituneen henkilöstön.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Ulkoisten asiakkaiden lukumäärä	65	70	77	82	90	98	110
Toiminnan tehokkuus – pesty pyykkimäärä/	28	28	28	28,5	28,6	28,7	28,8
Työvoima yhteensä (ilman työllistettyjä)	115	120	140	140	142	144	145
Liikevaihto/hlö, €	65500	70000	73500	75800	76950	79100	82000

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	8358	9733	10.300	10.609	10.927	11.400	12.000
Liikevoitto (1.000 €)	152	334	15	100	150	150	200
Tilikauden tulos (1.000 €)	57	179	-44	0	50	60	100
Sijoitetun pääoman tuotto %, (ROI %)							
Oman pääoman tuotto % (ROE %)							
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	150	134	1800	100	200	300	200
Gearing (nettovelkaantumisaste) %							
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto: (toimitusjohtajan lyhyt katsaus vuoden 2013 talousarvioon ja vuosien 2014 – 2016 talous-suunnitelmaan:)							

TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMAN LUKUOHJE

TOIMINTAKATE ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valti-onosuuksilla.

VUOSIKATE osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusole-tus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmapoistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus olisi riittävä.

TILIKAUDEN TULOS on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähen-tää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot/Toimintakulut, %

Määritelmä: $100 \times \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate %:a poistoista:

Määritelmä: $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$

TULOSLASKELMA

(KAUPUNKI+LIIKELAITOKSET+VAHINKORAHASTO)

Käyttötalousosa	TP 2011	TA 2012 MUUTOKSIN	KJE 2013	KJE 2014	KJE 2015	KJE 2016
Määrärahat						
Käyttötalousosa						
TOIMINTATUOTOT	641 242	516 234	505 648	498 892	505 506	515 000
TOIMINTAKULUT	1 549 405	1 484 487	1 516 117	1 458 359	1 484 681	1 516 588
Toimintakate	-908 163	-968 253	-1 010 469	-959 467	-979 175	-1 001 587
Muutos-%		6,6 %	4,4 %	-5,0 %	2,1 %	2,3 %
Myyntituotot	325 721	228 208	213 046	211 668	213 640	218 342
Maksutuotot	61 816	64 743	68 413	69 236	70 041	71 191
Tuet ja avustukset	44 621	39 404	39 216	32 106	32 481	32 623
Vuokratuotot	143 472	154 994	158 132	159 966	163 196	166 490
Muut toimintatuotot	33 746	23 391	19 881	18 824	18 918	18 987
			0			
Toimintatuotot	609 375	510 739	498 688	491 799	498 276	507 632
Valmistus omaan käyttöön	31 867	5 495	6 960	7 093	7 230	7 368
Henkilöstökulut	603 125	575 551	602 817	573 335	588 158	603 252
Palkat ja palkkiot	462 252	438 997	461 112	437 007	448 344	459 938
Eläkekulut	114 977	110 937	114 698	110 858	113 712	116 528
Muut henkilöstösivukulut	27 644	27 051	28 497	26 993	27 664	28 388
Hlostokorvaukset & -menojen korjau	-1 748	-1 435	-1 490	-1 523	-1 563	-1 602
Palvelujen ostot	604 707	564 600	575 178	555 631	558 237	564 503
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	77 175	75 982	73 109	62 627	63 914	65 276
Avustukset	70 651	68 940	71 630	72 941	75 002	77 256
Vuokrat	153 422	166 068	165 236	152 880	157 542	163 564
Muut toimintakulut	40 323	33 345	28 147	40 945	41 827	42 737
Toimintakulut	1 549 405	1 484 487	1 516 117	1 458 359	1 484 681	1 516 588
TOIMINTAKATE	-908 163	-968 253	-1 010 469	-959 467	-979 175	-1 001 587
Verotulot ja valtionosuudet	962 954	983 519	1 005 700	990 742	1 021 344	1 043 189
Rahoitustuotot ja -kulut	12 597	16 331	26 069	23 523	22 881	22 225
VUOSIKATE	67 388	31 596	21 300	54 797	65 050	63 826
Poistot ja arvonalentumiset	54 644	59 814	54 116	57 498	60 043	63 362
Satunnaiset tuotot ja kulut	-3 050	21 185	28 500			
TILIKAUDEN TULOS	9 694	-7 032	-4 315	-2 700	5 008	464
Varausten ja rahastojen muutokset	-2 966	-732	1 611	2 136	2 136	2 136
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	6 728	-7 764	-2 704	-564	7 144	2 601
Tunnusluvut						
Toimintatuotot/toimintakulut, %	41,4 %	34,8 %	33,4 %	34,2 %	34,0 %	34,0 %
Vuosikate/poistot, %	123,3 %	52,8 %	39,4 %	95,3 %	108,3 %	100,7 %
Vuosikate/asukas	377		118	302	357	349
Asukasmäärä 31.12.						
(Kaupungin oma ennuste)	178 630		180 451	181 323	182 149	182 909

VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET

Verotulot 1 000 €	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Netto	637 977	645 761	660 000	710 842	741 438	763 341
Muutos-%		1,2 %	2,2 %	7,7 %	4,3 %	3,0 %
Kunnan tulovero	519 040	532 825	550 000	599 900	624 800	651 100
Osuus yhteisöveron tuotosta	77 998	71 436	67 742	67 742	72 416	67 046
Kiinteistövero	40 935	41 500	42 258	43 200	44 222	45 195
Valtionosuudet 1 000 €	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Netto	324 980	335 467	345 700	279 900	279 900	279 900
Muutos-%		3,2 %	3,1 %	-19,0 %	0,0 %	0,0 %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus *	250 464	240 914	246 900			
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtiono	95 606	94 553	98 800			
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-21 090					

*Ta 2012 ja tae 2013 kunnan peruspalvelujen valtionosuus sisältävät verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen

Verotulot ja valtionosuudet yhteensä 1 000 €	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Netto	962 957	981 228	1 005 700	990 742	1 021 338	1 043 241
Muutos-%		1,9 %	2,5 %	-1,5 %	3,1 %	2,1 %

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €				KJ TAE 2013				
	TP 2011	TA 2012	KJ TAE 2013	KAUPUNKI	VAHINKO RAHASTO	KILA	TILA	VESI
KULUT	65 340	44 865	38 169	10 000	1 000	7 625	15 493	4 051
TUOTOT	77 937	61 196	64 238	59 769	3 600	839	30	0
Netto	12 597	16 331	26 069	49 769	2 600	-6 786	-15 463	-4 051
Muutos-%		30 %	60 %					
Korkotuotot	14 829	13 052	19 715	17 276	1 600	839	0	0
Korkotuotot antolainoista ulkopuolisille	8 158	6 314	14 000	14 000				
Korkotuotot antolainoista l.laitoksille&	3 350	3 938	2 176	2 176				
Muun taseyksikon korkotuotot kunnalta		100	100		100			
Korkotuotot sijoituksista ja talletuksista	3 016	2 700	3 389	1 050	1 500	839		
Maksuliikennetilien korkotuotot	305		50	50				
Muut rahoitustuotot	63 108	48 145	44 523	42 493	2 000	0	30	0
Osinkotuotot ja osuuspaomien korot	16 295	14 500	16 500	16 000	500			
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	42 916	29 880	24 993	24 993				
Verotilitysten korot ja korotukset	691	100	100	100				
Korkotuotot valtionosuuksista	55	30	30				30	
Viivästyskorot	86							
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1 076	1 500	890	890				
Kurssivoitot rahoituslainoista	555	600	600	500	100			
Arvopapereiden myyntivoitot	941	1 500	1 400		1 400			
Muut rahoitustuotot	131	35	10	10				
Arvon alentumisten palautukset	364							
Korkokulut	9 423	12 889	11 176	9 000	0	1 100	1 076	0
Korkokulut lainoista ulkopuolisilta	6 045	8 801	8 999	8 999				
Korkokulut lainoista liikelaitoksilta	3 350							
Korkokulut lainoista muilta taseyksikoil	28	100						
Liikelaitoksen korkokulut lainoista kunn		3 938	2 176			1 100	1 076	
Maksuliikennetilien korkokulut		50	1	1				
Muut rahoituskulut	55 917	31 977	26 993	1 000	1 000	6 525	14 417	4 051
Liikelaitoksen korvaus peruspääomasta (k	42 916	29 880	24 993			6 525	14 417	4 051
Verotilitysten korot	-	200	100	100				
Viivästyskorot ja korotukset	17							
Kurssitappiot rahoituslainoista	2 505	1 000	1 000	500	500			
Luottoprovisiot	7							
Arvon alentumiset vaihtuvien vastaavien r	10 044	400	400		400			
Muut rahoituskulut	428	497	500	400	100			

Liikelaitosten korvaus peruspääomasta	TP 2011	TA 2012	TAE 2013
Netto	42 916	29 880	24 993
Muutos-%		-30 %	-16 %

Kiinteistöliikelaitos	4 500	4 825	6 525
Kiinteistopalveluliikelaitos	30		
Kunnallistekniikkaliikelaitos	50		
Satamaliikelaitos	6 000	6 000	
Talotoimiliikelaitos	30		
Tilaliikelaitos	26 078	13 404	14 417
Viherliikelaitos	30		
Vesiliikelaitos	6 198	5 651	4 051

INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOSAN ESITYSTAPA

Investointiosan yhdistelmässä on esitetty palvelujen ja hallinnon sekä liikelaitosten investointimenot, -tulot ja netto.

Tarkemmat erittelyt Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunnan ja liikelaitosten investoinneista löytyvät ko. toimielimen kohdalta.

KÄYTTÖOMAISUUDEN KÄSITE (Kh 12.3.2001 § 255)

Käyttöomaisuutta ovat pysyviin vastaaviin kuuluvat, hankintahinnaltaan 31.12.2002 asti yli 8.409 euron ja 1.1.2003 alkaen 10.000 euron realisoitavissa olevat hyödykkeet, erikseen luovutettavissa olevat oikeudet ja useammasta komponentista koostuvat yhteenkuuluvat kokonaisuudet, jotka tulon tuottamisen tarkoituksesta riippumatta vaikuttavat tuotannontekijöinä useamman kuin yhden tilikauden aikana. Rakennukset sekä maa- ja vesialueet ovat hankintahintarajasta riippumatta käyttöomaisuutta.

KOKO KAUPUNGIN INVESTOINTIKULUJEN HALLINTOKUNTAKOHTAINEN VERTAILU

	TP 2011	HK EHDOTUS			KJE 2013	KJE 2014	KJE 2015	KJE 2016
		TA 2012	2013	MUUTOS				
Investointikulut	112 859	122 734	140 776	18 043	133 141	107 775	122 272	114 777
Muutos %		9 %	15 %		8 %	-19 %	13 %	-6 %
Hallinto	3 167	6 013	6 370	357	7 490	2 964	2 650	1 550
Kaupunginhallitus	3 167	5 513	6 370	857	7 490	2 964	2 650	1 550
Kaupunginvaltuusto	0	500		-500				
Osaamistoimi	1 076	1 130	2 000	870	2 000	2 185	1 520	1 570
Lukio- ja ammattiopetuslautakunta	43	100	800	700	800	785	220	170
Varhaiskasvatus- ja perusopetusltk	968	1 030	1 200	170	1 200	1 400	1 300	1 400
Ammattikorkeakoulun hallitus	65							
Palvelutoimi	1 953	2 323	2 610	287	2 900	1 640	1 585	1 650
Kulttuurilautakunta	699	531	800	269	800			
Liikuntalautakunta	684	400	590	190	1 080	500	500	500
Nuorisolautakunta	108	180	120	-60	120	140	85	150
Peruspalvelulautakunta	462	1 212	1 100	-112	900	1 000	1 000	1 000
Ymparistotoimi	106 664	113 267	104 796	-8 471	95 751	100 986	116 517	110 007
Joukkoliikennelautakunta	217	205		-205				
Kiinteistöliikelaitos	39 076	44 807	53 000	8 193	49 155	45 740	43 491	46 145
Satamaliikelaitos	5 743	5 490		-5 490				
Tilaliikelaitos	47 833	48 805	34 339	-14 466	30 139	38 368	56 569	48 740
Vesiliikelaitos	11 620	11 500	13 510	2 010	12 510	13 130	12 830	12 830
Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunt	2 109	2 460	2 847	387	2 847	2 148	2 127	2 292
Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneltk			1 000		1 000	1 500	1 500	
Ymparisto- ja kaavoituslautakunta	66		100		100	100		
Satama liikelaitoksen yhtiöittäminen (Ei kassavirtavaikutusta)			25 000		25 000			

PALVELUIDEN JA HALLINNON SEKÄ LIIKELAITOSTEN INVESTOINTIOSAN VERTAILU

	TP 2011	TA 2012	KJE 2013	KJE 2014	KJE 2015	KJE 2016
KAUPUNKI YHTEENSÄ						
INVESTOINNIT	44 556	100 752	99 163	62 998	77 360	71 025
Investointikulut	112 859	122 734	133 141	107 775	122 272	114 777
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	4 335	1 534	11 902	1 618	1 853	693
Myyntitulot	63 968	20 448	22 076	43 159	43 059	43 059

KJ-TOIMI						
Keskusvaalilautakunta						
INVESTOINNIT	0	0	0	0	0	0
Investointikulut						
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet						
Myyntitulot						

Kaupunginhallitus						
INVESTOINNIT	-27 014	5 413	32 490	-22 036	-22 350	-23 450
Investointikulut	3 167	5 513	32 490	2 964	2 650	1 550
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	100	0	0	0	0
Myyntitulot	30 181	0	0	25 000	25 000	25 000

Kaupunginhallitus, omarahitusosuudet						
INVESTOINNIT	0	0	0	0	0	0
Investointikulut						
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet						
Myyntitulot						

Kaupunginvaltuusto						
INVESTOINNIT	0	500	0	0	0	0
Investointikulut	0	500				
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0				
Myyntitulot	0	0				

Tarkastuslautakunta						
INVESTOINNIT	0	0	0	0	0	0
Investointikulut						
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet						
Myyntitulot						

OSAAMISTOIMI						
Ammattikorkeakoulun hallitus						
INVESTOINNIT	65	0	0	0	0	0
Investointikulut	65					
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet						
Myyntitulot						

Lukio- ja ammattiopetuslautakunta						
INVESTOINNIT	43	100	800	785	220	170
Investointikulut	43	100	800	785	220	170
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Myyntitulot	0	0	0	0	0	0

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta						
INVESTOINNIT	862	1 030	1 200	1 400	1 300	1 400
Investointikulut	968	1 030	1 200	1 400	1 300	1 400
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	106	0	0	0	0	0
Myyntitulot	0	0	0	0	0	0

	TP 2011	TA 2012	KJE 2013	KJE 2014	KJE 2015	KJE 2016
PALVELUTOIMI						
Kulttuurilautakunta						
INVESTOINNIT	661	531	800	0	0	0
Investointikulut	699	531	800	0	0	0
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	39	0	0	0	0	0
Myyntitulot	0	0	0	0	0	0
Liikuntalautakunta						
INVESTOINNIT	684	365	1 080	500	500	500
Investointikulut	684	400	1 080	500	500	500
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	35	0	0	0	0
Myyntitulot	0	0	0	0	0	0
Nuorisolautakunta						
INVESTOINNIT	78	108	72	84	51	90
Investointikulut	108	180	120	140	85	150
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	30	72	48	56	34	60
Myyntitulot	0	0	0	0	0	0
Peruspalvelulautakunta						
INVESTOINNIT	442	1 212	900	1 000	1 000	1 000
Investointikulut	462	1 212	900	1 000	1 000	1 000
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	20	0	0	0	0	0
Myyntitulot	0	0	0	0	0	0
YMPÄRISTÖTOIMI						
Joukkoliikennelautakunta						
INVESTOINNIT	217	130	0	0	0	0
Investointikulut	217	205				
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	75				
Myyntitulot	0	0				
Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneltk						
INVESTOINNIT	0	0	649	649	649	0
Investointikulut	0	0	1 000	1 500	1 500	0
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	351	851	851	0
Myyntitulot	0	0	0	0	0	0
Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta						
INVESTOINNIT	1 547	1 500	1 600	1 600	1 600	1 600
Investointikulut	2 109	2 460	2 847	2 148	2 127	2 292
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	562	712	971	389	468	633
Myyntitulot	0	248	276	159	59	59
Ymparisto- ja kaavoituslautakunta						
INVESTOINNIT	66	0	100	100	0	0
Investointikulut	66	0	100	100	0	0
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Myyntitulot	0	0	0	0	0	0

	TP 2011	TA 2012	KJE 2013	KJE 2014	KJE 2015	KJE 2016
--	---------	---------	-------------	-------------	-------------	-------------

Turun kaupunkiseudun jatehuoltolautakunt						
INVESTOINNIT	0	0	0	0	0	0
Investointikulut						
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet						
Myyntitulot						

Kiinteistöliikelaitos						
INVESTOINNIT	22 315	24 142	16 823	27 418	24 991	28 145
Investointikulut	39 076	44 807	49 155	45 740	43 491	46 145
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	640	465	10 532	322	500	0
Myyntitulot	16 120	20 200	21 800	18 000	18 000	18 000

Rakennuslautakunta						
INVESTOINNIT	0	0	0	0	0	0
Investointikulut						
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet						
Myyntitulot						

Satamaliikelaitos						
INVESTOINNIT	3 823	5 490	0	0	0	0
Investointikulut	5 743	5 490				
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0				
Myyntitulot	1 920	0				

Tilaliikelaitos						
INVESTOINNIT	29 153	48 730	30 139	38 368	56 569	48 740
Investointikulut	47 833	48 805	30 139	38 368	56 569	48 740
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	2 938	75	0	0	0	0
Myyntitulot	15 741	0	0	0	0	0

Vesiliikelaitos						
INVESTOINNIT	11 614	11 500	12 510	13 130	12 830	12 830
Investointikulut	11 620	11 500	12 510	13 130	12 830	12 830
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Myyntitulot	5	0	0	0	0	0

RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMAN LUKUOHJE

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan (käyttötalouden) avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta.

Vuosikate saadaan suoraan tuloslaskelmasta ja vuosikatteen korjaukset esitetään rivillä *Tulorahoituksen korjaukset*. Korjauksia ovat pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot, mikäli ne on esitetty toiminnan muissa tuotoissa sekä toiminnan muihin kuluihin merkityt pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot.

Investointien rahavirta osoittaa sen rahavarojen käytön, jonka kunta on käyttänyt palvelutuotannon edellytysten järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Investoinneilla tarkoitetaan rahoituslaskelmassa pysyviin vastaaviin käytettyjä varoja tilivuoden aikana. Investointimenot ja niihin saadut rahoitusosuudet esitetään rahoituslaskelmassa bruttomääräisinä. Investointimenot ovat sekä osakkeiden ja osuuksien ostoja että aineettomia ja aineellisia pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeja.

Investointien rahavirta -nimikkeen alla esitetään myös investointien rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntihintaiset luovutustulot.

Rahoituksen rahavirta osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

Rahoituslaskelmasta tulee erikseen käydä ilmi rahoituksen rahavirta. Sitä varten rahoituksenrahavirtalaskelmassa esitetään ensin antolainojen ja lainakannan muutokset. Maksuvalmiuden muutoksiin vaikuttavat myös toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden, pitkä- ja lyhytaikaisten saamisten ja korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset.

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen yhteenlaskettu muutos vastaa taseesta laskettua **rahavarojen muutosta**.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Investointien tulorahoitus, %

Määritelmä: $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintamenot}$ (=käyttöomaisuusinvestointien hankintameno - investointien rahoitusosuudet)

Lainakanta 31.12.

Määritelmä: $\text{Vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat})$

TALOUSARVION KOKONAISTARKASTELUN MUKAINEN RAHOITUSLASKELMA

(KAUPUNKI+LIIKELAITOKSET+VAHINKORAHASTO)

1 000 €	TP 2011	TA 2012	TAM	TA 2012 MUUTOKSIN	KJE 2013	KJE 2014	KJE 2015	KJE 2016
Vuosikate	67 388	46 909	0	46 909	21 300	54 797	65 050	63 826
Satunnaiset tuotot ja kulut	-3 050	14 685	6 500	21 185	28 500	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-30 564	-15 200		-15 200	-45 300	-13 000	-13 000	-13 000
Eläkevaraukset		1 150		1 150	0			
Ympäristövastuu var.								
Muut pakolliset vast.								
TOIMINNAN RAHAVIRTA	33 774	45 244	-9 813	35 431	4 500	41 797	52 050	50 826
Investointikulut	112 859	122 734		122 734	133 141	107 775	122 272	114 777
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	4 335	1 534		1 534	11 902	1 618	1 853	693
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustuotot	63 968	20 448	18 000	38 448	107 076	43 159	43 059	43 059
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-44 556	-100 752	18 000	-82 752	-14 163	-62 998	-77 360	-71 025
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRT.	-10 782	-55 508	8 187	-47 320	-9 663	-21 201	-25 310	-20 199
Antolainauksen muutokset	-69 302	-24 318	-38 750	-63 068	-79 248	-39 462	-25 114	-14 409
Antolainasaamisten lisäykset	78 656	34 500	38 750	73 250	90 000	50 000	27 500	18 000
Antolainasaamisten vähennykset	9 354	10 182		10 182	10 752	10 538	2 386	3 591
Lainakannan muutokset	-18 151	60 000	20 000	80 000	90 000	60 000	50 000	40 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	100 000	100 000	20 000	120 000	110 000	60 000	120 000	90 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	100 000	65 000		65 000	50 000	20 000	70 000	50 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-18 151	25 000		25 000	30 000	20 000		
Oman pääoman muutokset								
Oman pääoman muutokset								
Muut maksuvalmiuden muutokset	8 352							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien r	524							
Vaihto-omaisuuden muutos	272							
Saamisten muutokset	10 075							
Korottomien velkojen muutokset	-2 519							
RAHOITUSTARVE	-80 084	-79 826		-79 826	-88 911	-60 663	-50 424	-34 608
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-79 101	35 682	-18 750	16 932	10 752	20 538	24 886	25 591
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-89 883	-19 826	-10 563	-30 388	1 089	-663	-424	5 392

Tunnusluvut

Asukasmäärä 31.12.

(Kaupungin oma ennuste)	178 630	179 549		180 451	181 323	182 149	182 909
Investointien tulorahoitus	62,1	38,7		17,6	51,6	54,0	55,9
Lainakanta 31.12. Korollinen velka	333	393		458	488	518	558
Lainat/Asukas	1 865	2 189		2 539	2 692	2 844	3 051

1 000 €	TP 2011	TA 2012	KJE 2013	KJE 2014	KJE 2015	KJE 2016
Antolainauksen muutokset	-69 302	-24 318	-79 248	-39 462	-25 114	-14 409
Antolainasaamisten lisäykset	78 656	34 500	90 000	50 000	27 500	18 000
TVT-Asunnot Oy	28 000	16 000	14 000	28 000	10 000	10 000
Turku Energia Oy				10 000	10 000	
Logomo Oy	7 151	4 000				
Turun teknologiakiinteistöt Oy	38 650					
Turun moottorivenekerho Ry		350				
Turun Seudun Kuntatekniikka Oy		4 000				
Turun Seudun Rakennustekniikka Oy		2 500				
Turun Seudun Kiinteistöpalvelu Oy		2 000				
Muut kohdentamattomat		5 650	16 000	12 000	7 500	8 000
Kaupunkiliikenne Oy	1 700					
Kupittaaan jäähalli	3 120					
Turun Satama Oy			60 000			
Antolainasaamisten vähennykset	9 354	10 182	10 752	10 538	2 386	3 591
Turku Energia Oy	7 732	7 732				
TVT-Asunnot Oy	369	385				
Kaupunkiliikenne Oy	147	100				
Kupittaaan jäähalli	78					
Myllykoti Oy	76	38				
Ylioppilaskyläsäätiö	909	1 687				
Turun Tekstiilihuolto Oy		196				

Kaupungin tytäryhteisöille voidaan kaupungin kassavaroin myöntää edelläolevien lainojen lisäksi lyhytaikaisia luottolimiittejä yhteensä enintään 200 milj. euroa ja pitkäaikaisia antolainoja talousarviovuoden aikana enintään 50 milj. euroa.

Lainakannan muutokset	-18 151	60 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	100 000	100 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	100 000	65 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-18 151	25 000

Kaupunki ylläpitää 100-400 milj. euron kuntatodistuslimiittejä tai muita ei-sitovia limiittejä, joita voidaan käyttää tarvittaessa täysimääräisesti lyhytaikaisen maksuvalmiuden turvaamiseksi. Kaupunki hajauttaa konsernivelan korkoriskiä eri korkoperusteisiin solmimalla talousarviovuoden aikana uusia valuutan- ja koronvaihtosopimuksia enintään 500 milj. euroa tai uusia avoimia korkotermiinejä (futuureja) enintään 100 milj. euroa. Mikäli pitkäaikainen laina nostetaan muuna valuuttana kuin eurona, niin valuutta- ja korkoriski muutetaan valuutan- ja koronvaihtosopimuksella euromääräiseksi.

Muiden tase-erien tai taseen ulkopuolisten vastuiden (esim. (leasingsopimukset) korkoriskiä tai muuta riskiä voidaan muuttaa enintään 150 milj. euroa talousarviovuoden aikana.

LIITTEET

Suunnitteluluku/Kj esitys vertailu

Valtionosuudet -erittely

Liikelaitokset

Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta, Turun Kiinteistöliikelaitos

Tilaliikelaitoksen johtokunta, Turun Tilaliikelaitos

Vesiliikelaitoksen johtokunta, Turun Vesiliikelaitos

TALOUSARVION TOIMINTAMENOJEN JA -TULOJEN YHDISTELMÄ

SUUNNITTELU LUKU 2013

KAUPUNGINJOHTAJAN TALOUSARVIOEHDOTUS 2013

TUOTOT	KULUT	NETTO		TUOTOT	KULUT	NETTO	S.LUKU JA TAE 2013 ERO	ERO %
0	76	-76	Keskusvaalilautakunta		76	-76	0	0,2 %
49 644	113 046	-63 403	Kaupunginhallitus	60 575	125 140	-64 565	-1 162	1,8 %
0	45 706	-45 706	Kaupunginhallitus, omarahoitusosuudet		45 781	-45 781	-75	0,2 %
0	1 020	-1 020	Kaupunginvaltuusto		1 118	-1 118	-98	9,6 %
0	686	-686	Tarkastuslautakunta		686	-686	0	0,0 %
49 644	160 535	-110 891	Hallinto	60 575	172 802	-112 227	-1 336	1,2 %
12 433	75 233	-62 800	Ammattikorkeakoulun hallitus	11 519	73 691	-62 172	628	-1,0 %
5 887	77 152	-71 265	Lukio- ja ammattiopetuslautakunta	6 169	76 723	-70 554	711	-1,0 %
18 611	220 682	-202 071	Varhaiskasvatus- ja perusopetusltk	19 920	220 000	-200 080	1 991	-1,0 %
36 931	373 067	-336 136	Osaamistoimi	37 607	370 414	-332 807	3 329	-1,0 %
4 570	38 794	-34 225	Kulttuurilautakunta	4 866	38 724	-33 858	367	-1,1 %
3 815	21 356	-17 541	Liikuntalautakunta	3 776	21 512	-17 736	-195	1,1 %
1 499	11 766	-10 267	Nuorisolautakunta	1 500	11 697	-10 197	70	-0,7 %
81 233	645 233	-564 000	Peruspalvelulautakunta	75 684	646 764	-571 080	-7 080	1,3 %
91 116	717 149	-626 033	Palvelutoimi	85 825	718 696	-632 871	-6 838	1,1 %
80 917	44 610	36 307	Kiinteistöliikelaitos	82 294	45 572	36 722	415	1,1 %
	109	-109	Rakennuslautakunta		108	-108	1	-1,0 %
125 681	82 974	42 707	Tilaliikelaitos	126 256	83 041	43 215	508	1,2 %
42 219	29 334	12 885	Vesiliikelaitos	43 086	31 823	11 263	-1 622	-12,6 %
42 325	40 725	1 600	Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta	42 541	40 941	1 600	0	0,0 %
6 303	12 623	-6 320	Ymparisto- ja kaavoituslautakunta	4 874	12 566	-7 691	-1 371	21,7 %
22 253	40 171	-17 918	Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneltk	22 439	40 004	-17 565	353	-2,0 %
			Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta	150	150	0	0	
319 697	250 546	69 152	Ymparistotoimi	321 640	254 205	67 435	-1 717	-2,5 %
248 572	1 344 378	-1 095 807	Palvelut ja hallinto yhteensä	253 862	1 355 531	-1 101 669	-5 862	0,5 %
248 817	156 918	91 899	Liikelaitokset yhteensä	251 636	160 436	91 200	-699	-0,8 %
497 388	1 501 296	-1 003 908	Palvelu ja hallinto sekä liikelaitokset yhteensä	505 648	1 516 117	-1 010 469	-6 561	0,7 %

KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2013			
Kunta:	Turku		
Asukasluku 31.12.2011:	178 630		
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus:		<i>euroa</i>	<i>euroa/asukas</i>
Sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset		675 973 960	3 784,21
Esi- ja perusopetuksen, kirjastojen ja kulttuuripalvelujen lask. kustannukset		113 274 438	634,13
Yleinen osa		10 491 891	58,74
Erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan ja saamelaiskunnan lisäosat		0	0,00
Valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus (+/-)		497 690	2,79
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset yhteensä		28 474 939	159,41
- Kirjanpidossa näistä vähennetään elatustuen takaisinperinnän palautukset, jotka eivät ole valtionosuutta:		332 252	1,86
Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden rahoitusosuus	-3 131,60 €/asukas	-559 397 708	-3 131,60
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tasausta		268 982 958	1 505,81
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+/-)		-23 896 827	-133,78
1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus		245 086 131	1 372,03
2. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet		99 108 598	554,83
Kunnan valtionosuusrahoitus 2013		344 194 729	1 926,86
Kotikuntakorvaukset esi- ja perusopetuksessa			
Kotikuntakorvaustulot (+)		4 768 777	
Kotikuntakorvausmenot (-)		-7 371 731	
Elatustuen takaisinperinnän palautus		332 252	1,86
Valtionosuusmaksatus (kunnan peruspalvelujen valtionosuus +/- OKM:n valtionosuus +/- kotikuntakorvaukset + elatustuen palautukset; pl. harkinnanvarainen valtionosuuden korotus)		<i>euroa</i>	<i>euroa/asukas</i>
- kuukausierä, maksetaan jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä		341 924 027	1 914,15
		28 493 669	159,51

KIINTEISTÖLIKELAITOS

Kiinteistöliikelaitoksen johtokunnan vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 talous-suunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

KAUPUNGINVALTUUSTOLLE TIEDOKSI ANNETTAVA OSUUS

Työvoima							
	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	144,4	148,7	167	167	167	167	167
Eläkkeellelähtöennuste	-	-	4	4	5	2	2
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	5.280	5.559	6.514	6.847	7.018	7.193	7.374
Sairauspoissaolojen määrä, sairauspoissaolo %	3,9	4,61	3,9	3,7	3,7	3,7	3,7
Työtapaturmat, tapaturmapoissaolo %	0,02	0,15	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02

Henkilöstön työhyvinvointi							
Kunta10–mittarit, kyselyt vuosina 2010, 2012, 2014 ja 2016, tulosten raportointi vuosina 2011, 2013 ja 2015							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	x	>80	x	>80	x	>80	
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	x	>3,3	x	>3,3	x	>3,3	
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	x	>90	x	>90	x	>90	
Työpaikan ilmapiiri	x	>3,5	x	>3,5	x	3,5	

Kestävä kehitys liikelaitoksen toiminnassa							
		TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016	
1	Kasvihuonepäästöjen vähentäminen						
	Kasvihuonepäästövähennyssuunnitelma						
	- Lähtötilannekartoitusta tehty		kesken				
	- Suunnitelma valmistunut tai päivitetty		-				
	- Suunnitelman toimenpiteet toteutettu tai käynnistetty		-				
2	Ekotukihenkilöiden määrä						
	- Uudet koulutetut ekotukihenkilöt	0	1	0	0	0	
	- Ekotukihenkilöiden määrä yhteensä	1	2	2	2	2	

JOHTOKUNTAAN NÄHDEN SITOVA OSA

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta							
Tilinpäätös 2010, 2011, Talousarvio 2012, Talousarvioehdotus 2013 ja taloussuunnitelmakauden tavoitearvot							
	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Toiminnan laajuus							
Liikevaihto, 1.000 €	56.757	59.542	62.169	63.284	65.114	64.593	66.796
Palvelumaksun kattavuus % ylläpitokustannuksista	75	82	72	66	64	62	60
Palvelumaksu, 1.000 €	26.065	27.321	27.205	26.828	27.367	27.917	28.477
Kiinteistöjen myyntitulot, 1.000 €	26.831	14.943	20.200	18.000	18.000	18.000	18.000
-josta kirjattu myyntivoiton/-tappion osuus, 1.000 osuus	24.193	14.897	15.200	13.000	13.000	13.000	13.000
Kannattavuus							

Liikelijäämä, 1.000 €	27.732	22.222	18.617	15.499	14.665	11.119	10.504
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI %	10,7	8,0	>5,0	>5,0	>5,0	>5,0	>5,0
Kaupungilta saadut pitkäaikaiset lainat, 1.000 €	41.333	40.250	39.167	38.083	37.000	35.917	34.833
-josta korottoman lainan määrä, 1.000 €	20.333	19.750	19.167	18.583	18.000	17.417	16.833
Tehokkuus							
Liikevaihto/htv, €	393.056	400.415	372.268	378.944	389.907	386.785	399.974
Kilpailukykyiset tuotteet							
Oman tuotannon vertailuhinta/verrokkiryhmän ka		X					
Indikatiivisen tarjouskilpailun järjestäminen							
Palvelutason arviointi							
Tyytyväisyys elinympäristöön	3,44	3,34	>3,5	>3,5	>3,5	>3,5	>3,5
Omaisuuksien arvonsäilyttäminen ja kilpailukyky							
Korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit, 1.000 € *)	-	9.030	12.502	16.212	14.812	13.616	13.880
-Keskustan kehittäminen *)	-	1.237	2.463	3.498	3.452	2.350	3.445
Korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit suhteessa poistoihin, % *)	-	71,5	83,8	106,1	88,3	73,1	68,5
Uus- ja laajennusinvestoinnit, 1.000 €	-	27.845	28.805	33.288	32.428	31.375	33.765
-Pääliikenneväylät (Kh) *)	-	10.077	7.955	10.383	890	6.500	10.100
-Keskustan kehittäminen (Kh) *)	-	888	1.470	1.615	5.097	8.000	7.100
Investointitaso %, (investointien omahankintameno/liikevaihto)	46,7	64,6	71,3	67,1	77,4	74,3	76,6
Investointitaso %, (investointien omahankintameno - myyntivoitot/liikevaihto)	4,1	39,6	46,9	46,6	57,5	54,2	57,1

*) Sapissa uusi jako 2012 - 2016

Liikelaitosmuotoisen toiminnan tavoitteet ja tunnusluvut							
Tilinpäätös 2010, 2011, Talousarvio 2012, Talousarvioehdotus 2013 ja taloussuunnitelmakauden tavoitearvot							
	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Keskeisemmät suoritteet, joita tuottamalla/tilaamalla liikevaihto tai toimintatuotot muodostuvat							
Ylläpidettävät katualueet, ha	752	760	768	791	815	830	845
Ylläpidettävät viheralueet, ha	2 929	2 657	2 665	2 745	2 827	2 884	2 899
Vuokrasopimusten määrä, kpl	5 195	5 143	>5 000	>5 000	>5 000	>5 000	>5 000
Luovutettujen AO-tonttien lukumäärä	77	46	100	100	100	100	100
Luovutetut AP-tontit kerros-m2 määrät, 1 000 k-m2	21,5	8	15	15	15	15	15
Luovutetut AK-tontit kerros-m2 määrät, 1 000 k-m2	36,2	15	20	20	20	20	20
Luovutetut elinkeinotontit kerros-m2 määrät, 1 000 k-m2	17,2	95	25	25	25	25	25
Keskeisimmät tuotantotehtävät/liikevaihto							
Palveluiden ostot/liikevaihto, %	73,4	72,5	51,1	50,7	50,3	51,7	51,0
Henkilöstökulut/liikevaihto, %	12,4	12,4	13,8	14,2	14,2	14,7	14,5
Suorituksen kokonaiskustannukset/keskeinen suorite							
Bruttokustannukset/ylläpidettävät katu- ja viheralueet, €/ha	5.682	5.886	6.496	6.591	6.533	6.535	6.612

	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016	
LIIVEVAIHTO	62 168 756	63 283 620	65 114 393	64 593 166	66 795 599	
Myyntituotot (300000-319999)	34 175 370	31 586 792	32 812 832	31 703 573	33 306 215	
300 Liiketoiminnan myyntituotot	+	33 946 370	31 341 792	32 562 687	31 448 425	33 045 964
308 Taiden korv.perust.saadut korv.valtiolta	+	0	0			
310 Korvaukset kunnilta ja kuntayhtymiltä	+	0	0			
313 Muut suoritteiden myyntituotot	+	229 000	245 000	250 145	255 148	260 251
Maksutuotot (320000-329999)	3 104 000	3 191 800	3 197 928	3 203 887	3 209 964	
320 Yleishallinnon maksut	+	0	0			
321 Terveystieteiden maksut	+	0	0			
325 Sosiaalitoimen maksut	+	0	0			
327 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	+	0	0			
328 Yhdyskuntapalvelujen maksut	+	30 000	30 000	30 630	31 243	31 867
329 Muut palvelumaksut	+	274 000	261 800	267 298	272 644	278 097
329000_R Pysäköintimaksut	+	2 800 000	2 900 000	2 900 000	2 900 000	2 900 000
Tuet ja avustukset (330000-339999)	80 000	103 000	103 000	103 000	103 000	
330 Muut Tuet ja avustukset	+	80 000	103 000	103 000	103 000	103 000
332800_R Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	+	0	0			
Vuokratuotot (340000-349999)	25 193 386	28 796 828	29 401 561	29 989 593	30 589 384	
340 Vuokratuotot	+	25 193 386	28 796 828	29 401 561	29 989 593	30 589 384
Muut toimintatuotot (350000-359999)	17 100 500	14 900 500	14 900 500	14 900 500	14 900 500	
350 Muut toimintatuotot	+	17 100 500	14 900 500	14 900 500	14 900 500	14 900 500
Valmisteverastojen muutokset (360000-369999)	0	0	0	0	0	
360 Valmisteverastojen muutos	+/-	0	0			
Valmistus omaan käyttöön (370000-379999)	0	0	0	0	0	
370 Valmistus omaan käyttöön	+	0	0			
Henkilöstökulut (400000-429999)	8 587 743	9 012 753	9 238 299	9 469 485	9 706 450	
400 Palkat ja palkkiot	-	6 513 575	6 846 849	7 018 020	7 193 471	7 373 307
410 Eläkekulut	-	1 677 317	1 746 411	1 790 071	1 834 823	1 880 694
415 Muut henkilöstösivukulut	-	403 091	428 613	439 328	450 311	461 569
423 Hioakorvaukset & -menojen korjaukset	+	-6 240	-9 120	-9 120	-9 120	-9 120
Palveluiden ostot (430000-449999)	31 752 090	32 072 044	32 746 067	33 400 989	34 069 009	
430 Asiakaspalvelujen ostot	-	0	0			
434 Muiden palvelujen ostot	-	31 752 090	32 072 044	32 746 067	33 400 989	34 069 009
Aineet, tarvikkeet ja tavarat (450000-469999)	2 061 930	3 227 880	3 295 665	3 361 579	3 428 810	
450 Ostot tilikauden aikana	-	2 061 930	3 227 880	3 295 665	3 361 579	3 428 810
467 Varastojen lisäys / vähennys	+/-	0	0			
Avustukset (470000-479999)	145 000	120 000	120 000	120 000	120 000	
470 Avustukset yksityisille	-	0	0			
474 Avustukset yhteisöille	-	145 000	120 000	120 000	120 000	120 000
475 Avustukset taseyksiköille	-	0	0			
Muut toimintakulut (480000-499999)	1 926 064	1 673 847	1 708 998	1 743 177	1 778 042	
480 Vuokrat	-	1 247 564	1 095 347	1 118 349	1 140 716	1 163 531
490 Muut toimintakulut	-	678 500	578 500	590 649	602 461	614 511
Poistot ja arvonalentumiset (700000-729999)	16 562 833	16 973 699	18 641 723	20 686 583	22 502 339	
710 Suunnitelman mukaiset poistot	-	16 562 833	16 973 699	18 641 723	20 686 583	22 502 339
720 Kertaluonteiset poistot	-	0	0			
723 Arvonalentumiset	-	0	0			
LIIVEVAIHTO / -ALIJÄÄMÄ	18 617 596	15 498 697	14 665 069	11 118 740	10 504 414	
Verotulot ja valtionosuudet (500000-599999)	0	0	0	0	0	
500 Verotulot	+	0	0			
550 Valtionosuudet	+	0	0			
Rahoitustuotot ja -kulut (600000-699999)	-5 952 500	-6 785 545	-7 642 500	-7 615 000	-7 587 500	
600 Korkotuotot	+	0	839 455			
610 Muut rahoitustuotot	+	0	0			
620 Korkokulut	-	1 127 500	1 100 000	1 072 500	1 045 000	1 017 500
630 Muut rahoituskulut	-	0	0			
630200_R Liikelaitoksen korvaus peruspääomasta (kunnalle)	-	4 825 000	6 525 000	6 570 000	6 570 000	6 570 000
LIIVEVAIHTO / -ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ, VARAUKSIA JA RAHASTOJEN MUUTOKSIA	12 665 096	8 713 152	7 022 569	3 503 740	2 916 914	
Satunnaiset tuotot ja kulut (800000-819999)	685 000	0	0	0	0	
800 Satunnaiset tuotot	+	685 000	0			
810 Satunnaiset kulut	-	0	0			
LIIVEVAIHTO / -ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA JA RAHASTOJEN MUUTOKSIA	13 350 096	8 713 152	7 022 569	3 503 740	2 916 914	
Varausten ja rahastojen muutokset (850000-879999)	-153 020	696 235	1 221 235	1 221 235	1 221 235	
850 Poistoeron muutos	+/-	-153 020	-9 803 765	1 221 235	1 221 235	1 221 235
860 Varausten muutos	+/-	0	10 500 000			
870 Rahastojen muutos	+/-	0	0			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	13 197 076	9 409 387	8 243 804	4 724 975	4 138 149	

TURUN KIINTEISTÖLIIKELAITOS

Rahoituslaskelma	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Liikelyljäämä (ali-)	23 996 267	18 617 596	0	18 617 596	15 498 697	14 665 069	11 118 740	10 504 414
Poistot ja arvonalentumiset	13 910 835	16 562 833	0	16 562 833	16 973 699	18 641 723	20 686 583	22 502 339
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 653 943	-5 952 500	0	-5 952 500	-6 785 545	-7 642 500	-7 615 000	-7 587 500
Satunnaiset tuotot ja kulut	7 576 100	685 000	0	685 000	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	-15 200 000	0	-15 200 000	-13 000 000	-13 000 000	-13 000 000	-13 000 000
Toiminnan rahavirta	39 829 258	14 712 929	0	14 712 929	12 686 851	12 664 292	11 190 323	12 419 253
Investointikulut	39 075 646	44 777 000	0	44 777 000	53 000 000	50 740 000	48 491 000	51 145 000
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	490 478	465 000	0	465 000	10 531 690	321 972	500 000	0
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutus tuotot	0	20 200 000	0	20 200 000	18 000 000	18 000 000	18 000 000	18 000 000
Investointien rahavirta	-38 585 168	-24 112 000	0	-24 112 000	-24 468 310	-32 418 028	-29 991 000	-33 145 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 244 090	-9 399 071	0	-9 399 071	-11 781 459	-19 753 736	-18 800 677	-20 725 747
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA								
Antolainauksen saamiset	-29 120	0	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle / kuntayhtymälle	-	0	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-	29 120	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset kunnalta / kuntayhtymältä	+	0	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	+	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	0	-1 083 333	0	-1 083 333	-1 083 333	-1 083 333	-1 083 333	-1 083 333
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta / kuntayhtymältä	+	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	+	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle / kuntayhtymälle	-	0	1 083 333	0	1 083 333	1 083 333	1 083 333	1 083 333
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0
Ylijäämäpalautukset	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	11 441 533	0	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+/-	14 255 524	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	+/-	-14 109 276	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+/-	10 576 473	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	+/-	934 083	0	0	0	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	+/-	-77 226	0	0	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	11 412 413	-1 083 333	0	-1 083 333	-1 083 333	-1 083 333	-1 083 333	-1 083 333
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	12 656 504	-10 482 404	0	-10 482 404	-12 864 792	-20 837 069	-19 884 010	-21 809 080

Investointikohtainen raportti		Toimielimen ehdotus 2013	Toiminta- suunnitelma 2014	Toiminta- suunnitelma 2015	Toiminta- suunnitelma 2016
Investointihankkeet	Investointikulut	53 000 000	50 740 000	48 491 000	51 145 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	10 531 690	321 972	500 000	
	Nettoinvestoinnit	42 468 310	50 418 028	47 991 000	51 145 000
Kiinteän om. hankinnat	Investointikulut	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Maa-alueet ja vesialueet	Investointikulut	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Uus- ja laajennusinvestoinnit	Investointikulut	33 288 000	32 428 000	31 375 000	33 765 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	10 256 690	321 972	500 000	
	Nettoinvestoinnit	23 031 310	32 106 028	30 875 000	33 765 000
Aineettomat oikeudet	Investointikulut	148 000	125 000	100 000	150 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	148 000	125 000	100 000	150 000
Rakennukset	Investointikulut	610 000	240 000		
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	610 000	240 000		
Katualueet	Investointikulut	15 938 000	24 351 000	15 015 000	14 625 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	381 690	321 972	500 000	
	Nettoinvestoinnit	15 556 310	24 029 028	14 515 000	14 625 000
Viheralueet	Investointikulut	1 614 000	795 000	830 000	860 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	1 614 000	795 000	830 000	860 000
Liikuntapaikat	Investointikulut	930 000	930 000	930 000	930 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	930 000	930 000	930 000	930 000
Paaliikennevaylat (Kh)	Investointikulut	10 383 000	890 000	6 500 000	10 100 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	8 850 000			
	Nettoinvestoinnit	1 533 000	890 000	6 500 000	10 100 000
100081	Halistenvayla, vali Markulantie-Halisten	100 000	100 000	2 000 000	4 500 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	100 000	100 000	2 000 000	4 500 000

100169	Naantalin pikatien lisakaista	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	330 000			
100176	Itakaaren jatke ja silta/alikulkukaytava	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit				100 000
100960	Suikkilant. v:Pans.t.-Raum.vt.(rakent.)	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	9 500 000 8 850 000	250 000		
101093	Koroistenkaari	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit		290 000	500 000	1 500 000
101094	Kaharin puistotie	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	200 000	200 000	4 000 000	4 000 000
101095	Hameen vt/Halistentie, lisakaista	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	3 000	50 000		
101096	Treen vt:n ja Markulant risteys uusimin	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	250 000			
	Keskustan kehittäminen (Kh)	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	1 615 000	5 097 000	8 000 000	7 100 000
100117	Kauppatori	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	700 000	3 000 000	5 000 000	5 300 000
100149	Runkobussilinjojen kehittäminen	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	915 000	1 500 000	1 500 000	1 800 000
100153	Barkeripuisto	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit		500 000	1 200 000	
100748	Tornink-Aurak vali Tornink-Puutarhak klv	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	0	67 000		
101097	Hameenkatu vali:Kaskenk-Uudenmaank, klv	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet		30 000	300 000	0

	Nettoinvestoinnit		30 000	300 000	0
Eu-hankkeet	Investointikulut	2 050 000			
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	1 025 000			
	Nettoinvestoinnit	1 025 000			
Korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit	Investointikulut	16 212 000	14 812 000	13 616 000	13 880 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	275 000	0		
	Nettoinvestoinnit	15 937 000	14 812 000	13 616 000	13 880 000
Rakennukset	Investointikulut	1 700 000			
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	1 700 000			
Muut peruskorjaukset, rakennukset	Investointikulut	400 000	300 000		
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	400 000	300 000		
Katualueet	Investointikulut	8 506 000	9 215 000	9 456 000	8 475 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0		
	Nettoinvestoinnit	8 506 000	9 215 000	9 456 000	8 475 000
Viheralueet	Investointikulut	1 158 000	1 345 000	1 310 000	1 460 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	1 158 000	1 345 000	1 310 000	1 460 000
Ulkoilalueet	Investointikulut	400 000	500 000	500 000	500 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	400 000	500 000	500 000	500 000
Keskustan kehittäminen (Kh)	Investointikulut	3 498 000	3 452 000	2 350 000	3 445 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	3 498 000	3 452 000	2 350 000	3 445 000
100080	Forin ymparisto ja laiturit		200 000		
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit		200 000		
100142	Samppalinna	40 000		120 000	200 000
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	40 000		120 000	200 000
100155	Aurajoen rantal. vali Nunnankatu-Auransi	2 000 000	1 000 000		
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	2 000 000	1 000 000		
100157	Lantinen Rantak.vali Kristiinank.-Herrai	600 000			
	Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
	Nettoinvestoinnit	600 000			
100158	Lant. Rantak. vali Ursininkatu-Koulukatu	50 000			
	Investointikulut	50 000			

		Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	50 000			
100159	Puolalanmaki	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	500 000	400 000		
100162	Vartiovuorenpuisto	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	50 000	120 000	400 000	200 000
100170	Asesepankatu	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	5 000	50 000		
100173	Gezeliuksenkatu	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit		5 000	100 000	
100175	Tempelikatu	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	8 000	150 000		
100724	Eerikinkatu vali:VI/4-7- Aninnkaskenkatu	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	25 000			550 000
100726	Aninkaistenkatu vali:Yliop.k.-Eerikink.	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	5 000	95 000		
100727	Keskustan pienet parannukset	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	100 000	100 000	100 000	100 000
100737	Humalistonk vali: Yliopistonk-Ratapihank	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	40 000	400 000	350 000	
101078	Puutarhak vali: Aurak-Kouluk, saneeraus	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit			45 000	500 000
101099	Arvinkatu vali:Puutarhakatu-Rauhankatu	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit		7 000	130 000	0
101100	Eskelinkatu vali:Linnankatu-Lant.Rantak	Investointikulut Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet Nettoinvestoinnit	75 000			
			75 000			

101101	L.Rantak vali:Martins-Wechterinkj(san)	Investointikulut		75 000	750 000	750 000
		Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
		Nettoinvestoinnit		75 000	750 000	750 000
101102	It.Rantak vali:Martink-Unionink(san)	Investointikulut		50 000		400 000
		Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
		Nettoinvestoinnit		50 000		400 000
101103	Kristiinankatu vali:Linnank-Lant.Rantak	Investointikulut			10 000	190 000
		Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
		Nettoinvestoinnit			10 000	190 000
101104	Puolalank vali:Puutarhak-Yliop.k.(san)	Investointikulut			15 000	235 000
		Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
		Nettoinvestoinnit			15 000	235 000
101105	Puutorin ympariston parantaminen	Investointikulut			30 000	320 000
		Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
		Nettoinvestoinnit			30 000	320 000
101106	Itaisen Pitkakadun liikennesaneeraus	Investointikulut			50 000	
		Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
		Nettoinvestoinnit			50 000	
101120	Keskustan kadut	Investointikulut		800 000	250 000	
		Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet				
		Nettoinvestoinnit		800 000	250 000	
	Eu-hankkeet	Investointikulut		550 000		
		Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet		275 000		
		Nettoinvestoinnit		275 000		

TILALIIKELAITOS

Johtokunnan vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

KAUPUNGINVALTUUSTOLLE TIEDOKSI ANNETTAVA OSUUS

Työvoima							
	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	32,1	60	73,5	72	71	71	70
Eläkkeellelähtöennuste	2	2	4	5	2	2	2
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	1.612	2.679	3.433	3.497	3.584	3.674	3.766
Sairauspoissaolojen määrä, sairauspoissaolo %	1,87	2,95	2	2	2	2	2
Työtapaturmat, tapaturmapoissaolo %	0	0	0	0	0	0	0

Henkilöstön työhyvinvointi							
Kunta10–mittarit, kyselyt vuosina 2010, 2012, 2014 ja 2016, tulosten raportointi vuosina 2011, 2013 ja 2015							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	x	80	x	82	x	85	
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	x	3,5	x	3,5	x	3,5	
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	x	100	x	100	x	100	
Työpaikan ilmapiiri	x	3,7	x	3,8	x	3,8	

Kestävä kehitys liikelaitoksen toiminnassa						
	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016	
1 Kasvihuonepäästöjen vähentäminen						
Kasvihuonepäästövähenyysuunnitelma						
- Lähtötilannekartoitus tehty	kyllä	-	-	-	-	
- Suunnitelma valmistunut tai päivitetty	kyllä	-	-	päivitetään	-	
- Suunnitelman toimenpiteet toteutettu tai käynnistetty	käynnissä	käynnissä	käynnissä	käynnissä	käynnissä	
2 Ekotukihenkilöiden määrä						
- Uudet koulutetut ekotukihenkilöt	0	0	0	0	0	
- Ekotukihenkilöiden määrä yhteensä	1	1	1	1	1	
3 Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen						
Toimenpide	-	-	-	-	-	
Mittari seurantaa varten	-	-	-	-	-	
4 Toimialakohtaiset toimenpiteet						
Toimenpide: Uudistuotantoa pyritään tekemään matala-energiaratkaisuna						
Mittari: Toteutus	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	

JOHTOKUNTAAN NÄHDEN SITOVA OSA

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

Tilinpäätös 2010, 2011, Talousarvio 2012, Talousarvioehdotus 2013 ja taloussuunnitelmakauden tavoitearvot

	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Toiminnan laajuus							
Liikevaihto, 1.000 €	105.814	108.720	119.600	125.256	127.818	130.433	133.102
- josta ulkoinen tulorahoitus, %	6,0	4,6	5,9	4,5	4,5	4,5	4,6
Rakennusten myyntitulot, 1.000 €	0	15.741	0	0	0	0	0
- josta kirjattu myyntivoiton/myyntitappion osuus, 1.000 €	0	10.935	0	0	0	0	0
Kannattavuus							
Liikeylijäämä, 1.000 €	23.383	33.167	16.311	16.618	13.739	13.159	11.477
Sijoitetun pääoman tuotto, 1.000 €	23.500	33.215	16.341	16.648	13.759	13.174	11.487
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI % (laskettu omaisuuden nykyhinnalle)	2,1	3,3	1,4	1,6	1,3	1,2	1
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI %	6,9	9,4	4,3	4,4	3,6	3,4	2,9
Kaupungilta saadut pitkäaikaiset lainat, 1.000 €	62.203	75.264	28.892	33.892	37.992	37.992	69.833
- josta korottoman lainan määrä, 1.000 €	0	0	0	0	0	0	0
Tehokkuus							
Liikevaihto/htv, 1.000 €	3.296	1.812	1.627	1.740	1.800	1.837	1.875
Kilpailukykyiset tuotteet							
Vuokrat €/m ² ka / vertailukaupunkien €/m ² ka	-	0,83	1	1	1	1	1
Palvelutason arviointi							
Asiakastytyväisyys (asteikko 1-5)	3,66	3,79	3,60	3,6	3,6	3,7	3,7
Omaisuuden arvon säilyttäminen ja kilpailukyky							
Korvausinvestoinnit, 1.000 €	24.439	37.683	37.208	24.839	30.548	39.058	33.810
Korvausinvestoinnit suhteessa poistoihin, %	104	160	147	92	105	132	108
Uus- ja laajennusinvestoinnit, 1.000 €	5.863	10.150	9.797	5.100	7.659	17.311	14.785
Korjausvelka %	10,26	11,79	8,74	10,98	11,23	10,92	10,39
Investointitaso %, (investointien omahankintameno/liikevaihto)	28,3	41,3	40,7	27,4	30,0	43,4	36,7

Liikelaitosmuotoisen toiminnan tavoitteet ja tunnusluvut

Tilinpäätös 2010, 2011, Talousarvio 2012, Talousarvioehdotus 2013 ja taloussuunnitelmakauden tavoitearvot

	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Keskeisemmät suoritteet, joita tuottamalla/tilaamalla liikevaihto tai toimintatuotot muodostuvat							
Vuokratut tilat 1.000 m ² ,	918	919	922	924	925	925	937
Tilojen vajaakäyttöaste, %	0,83	0,78	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Kiinteistökanta, huoneisto-m ²	979	965	984	969	971	971	982
- josta omat suoraan omistetut, %	72,2	72,8	72,3	72,4	72,4	72,4	72,7
- josta markkinoilta vuokratut, %	19,3	20,5	20,8	20,6	20,5	20,5	20,3
- josta osaketilat, %	8,5	6,8	6,9	7,1	7,0	7,0	7,0
Keskeisimmät tuotannontekijät/liikevaihto							

Palveluiden ostot/liikevaihto, %	36	28,9	25,6	26,2	26,5	26,8	27,1
Henkilöstökulut/liikevaihto, %	1,9	3,1	3,6	3,5	3,5	3,6	3,6
Suoritteen kokonaiskustannukset/keskeinen suorite							
Bruttokustannukset € (-valmistus omaan käyttöön)/ vuokratut tilat m ²	64,7	68,5	84,5	89,4	92,0	94,8	96,6

TULOSLASKELMAENNUSTE	TP 2011 (€)	Talousarvio 2012 (€)	Ennuste 2012	Hallinto- kunnan ehdotus 2013 (€)	Ts 2014 (1.000 €)	Ts 2015 (1.000 €)	Ts 2016 (1.000 €)
TURUN TILALIIKELAITOS							
LIIKEVAIHTO	108 720 080	119 600 000	120 850 000	125 256 000	127 818	130 433	133 102
Myyntituotot			350 000	100 000	103	106	109
Maksutuotot							
Vuokrat		7 000 000	5 600 000	5 580 000	5 747	5 920	6 097
Sisäiset vuokrat		112 600 000	114 900 000	119 576 000	121 968	124 407	126 895
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0						
Valmistus omaan käyttöön	11 784 454	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 025	1 051	1 077
Liiketoiminnan muut tuotot	10 957 610	0	177	0			
Tuet ja avustukset kaupungilta	0						
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:							
Ostot tilikauden aikana	-8 612 735	-9 100 000	-10 036 177	-10 693 000	-11 014	-11 344	-11 685
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)							
Palvelujen ostot	-31 390 585	-30 605 000	-31 369 000	-32 827 000	-33 914	-35 010	-36 116
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-2 679 046	-3 433 000	-3 433 000	-3 497 000	-3 584	-3 674	-3 766
Henkilösivukulut	-714 123	-840 000	-840 000	-930 000	-953	-977	-1 002
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-23 617 658	-25 396 000	-25 396 000	-27 081 826	-28 961	-29 541	-31 223
Arvonalentumiset							
Liiketoiminnan muut kulut							
Vuokrat	-28 097 331	-30 300 000	-30 250 000	-31 294 000	-32 233	-33 200	-34 196
Muut	-3 183 718	-4 615 000	-4 215 000	-4 315 000	-4 444	-4 578	-4 715
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/-ALIJÄÄMÄ	33 166 947	16 311 000	16 311 000	15 618 174	13 739	13 159	11 477
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	0						
Rahoitusavustus kaupungilta	0						
Muut rahoitustuotot	47 638	30 000	47 000	30 000	20	15	10
Kaupungille maksetut korkokulut	-2 195 097	-2 810 000	-2 810 000	-1 076 000	-1 356	-1 520	-1 699
Muille maksetut korkokulut	0						
Korvaus peruspääomasta	-26 078 000	-13 404 000	-13 404 000	-14 417 203	-14 417	-14 417	-14 417
Muut rahoituskulut	-2 031		-10 400				
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERÄÄ, VARAUKSIA JA RAHASTOJA	4 939 458	127 000	133 600	154 971	-2 014	-2 763	-4 629
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut							
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA JA RAHASTOJA	4 939 458	127 000	133 600	154 971	-2 014	-2 763	-4 629
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	876 489	888 000	888 000	877 000	877	877	877
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)							
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)							
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	5 815 947	1 015 000	1 021 600	1 031 971	-1 137	-1 886	-3 752

RAHOITUSLASKELMAENNUSTE							
TURUN TILALIIKELAITOS							
	Toteutuma 2011	Talousarvio 2012 (€)	Ennuste 2012	Hallinto- kunnan ehdotus 2013 (€)	Ts 2014 (1.000 €)	Ts 2015 (1.000 €)	Ts 2016 (1.000 €)
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Toiminnan rahavirta	17 622 257	25 523 000	25 529 600	27 236 797	26 947	26 778	26 594
Liikelyljäämä (-alijäämä)	33 166 947	16 311 000	16 311 000	15 618 174	13 739	13 159	11 477
Poistot ja arvonalentumiset	23 617 658	25 396 000	25 396 000	27 081 826	28 961	29 541	31 223
Rahoitustuotot ja -kulut	-28 227 490	-16 184 000	-16 177 400	-15 463 203	-15 753	-15 922	-16 106
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0
Muut tulorahoituksen korjaukset	-10 934 858	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-29 173 207	-48 730 378	-43 874 893	-34 339 000	-38 407	-56 569	-48 795
Investointimenot	47 852 720	-48 805 378	-44 049 893	-34 339 000	-38 407	-56 569	-48 795
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 938 184	75 000	175 000	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15 741 328	0	0	0	0	0	0
NETTO	-11 550 949	-23 207 378	-18 345 293	-7 102 203	-11 460	-29 791	-22 201
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainojen muutokset	0	0	0	0	0	0	0
Antolainojen lisäys							
Lainakannan muutokset	13 061 000	-46 372 300	-48 372 300	7 000 000	4 100	7 181	24 678
Kaupungilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 061 000	11 525 000	9 525 000	7 000 000	4 100	0	31 859
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys							
Kaupungilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys		-57 897 300	-57 897 300				
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys							
Kaupungilta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos						7 181	-7 181
Muilta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos							
Oman pääoman muutokset	0	57 897 300	57 897 300	0	0	0	0
Peruspääoman muutos		57 897 300	57 897 300				
Liittymismaksujen muutos							
NETTO	13 061 000	11 525 000	9 525 000	7 000 000	4 100	7 181	24 678
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	1 510 051	-11 682 378	-8 820 293	-102 203	-7 360	-22 610	2 477

INVESTOINTIOHJELMA 2013 - 2016											
Tilanne 3.9.2012											
	Kustannus-arvio	Hankesuun.	Käyttö	Budjetoitu	Budjetoitu	Ennuste toteumasta	TA	TS	TS	TS	
kohde	(Haahtelaind. 9/2012)	(on/ei)	31.12.2011	2011	2012	2012	2013	2014	2015	2016	Toteuttamis-aikataulu
UUDISRAKENNUKSET											
PERUSPALVELUT											
Työkeskus	1 400 000	on		hankes.	1 400 000	1 400 000					2012-2014
OPETUSTOIMI											
Yli-Maarian koulu (sis. Keittiön)	10 626 000	on							100 000	6 000 000	2015-2019
Kaksikerran koulukiinteistö	5 300 000	on		hankes.						200 000	2016-2020
Kombikoulu	4 139 000	on		hankes.	80 000	80 000	1 500 000	2 559 000			2012-2016
Hirvensalo II koulukiinteistö	22 395 000	on		hankes.	200 000	200 000	800 000	4 700 000	12 000 000	4 695 000	2012-2018
Kellonsoittajankadun päiväkodin uudisrak.	6 325 000	on	425 108	2 500 000	5 717 000	5 200 000	700 000				2010-2015
Raunistulan päiväkotikiinteistö 1, Raunistulan koulun piha (korvaava)	4 590 000	käynnissä			hankes.			200 000	2 500 000	1 890 000	2014-2018
Sofiankadun päiväkotikiinteistö, Puutarhakatu 41 (korvaava)	4 911 000	käynnissä			hankes.			200 000	2 711 000	2 000 000	2014-2018
AMK											
Moottorilaboratorio	2 000 000	on			2 000 000	500 000	1 500 000				2012-2015
Infoteekkirakennus, Peltolan koulutalo	800 000	on			400 000	200 000	600 000				2012-2015
UUDISRAKENNUKSET YHTEENSÄ	62 486 000 €			2 500 000	9 797 000	7 580 000	5 100 000	7 659 000	17 311 000	14 785 000	
PERUSKORJAUKSET											
KESKUSHALLINTO											
Johtokeskusluola	1 800 000	on		hankes.	1 200 000	1 800 000					2012-2014
Kaupungintalo (summarivi)		on		hankes.	70 000	700 000	100 000	1 600 000	610 000	610 000	
Valtuustosalin tekniikka ja vesikatko	700 000				70 000	700 000					2012-2014
Valtuustosalin restaurointimaalaus	1 220 000								610 000	610 000	2015-2018
Valtuustoryhmien siipi 1 krs. (Fortuna)	650 000				hankes.		40 000	610 000			2013-2016
Valtuustoryhmien siipi 2 krs. (Fortuna)	1 050 000				hankes.		60 000	990 000			2013-2016
KULTTUURITOIMI											
Teatteritalon peruskorjaus	24 903 000	on			350 000	100 000	600 000	7 000 000	10 000 000	7 200 000	2012-2018
Pysäköinti 1 (ei ole mukana loppusummissa)									4 910 000	4 910 000	
Pysäköinti 2 (ei ole mukana loppusummissa)									2 785 000	2 785 000	
PERUSPALVELUT											
Runosmäen vanhainkodin peruskorjaus, osat A, B ja C	10 862 000	on	5 366 878	4 124 000	5 220 000	2 700 000	2 796 000				2009-2015
Liinahaan vanhainkodin peruskorjaus	9 761 000	on	6 114 586	6 580 000	2 454 000	3 150 000					2009-2014
Runosmäen vanhainkodin talotekniikka	3 600 000	ei	3 501 457	29 000							2009-2013
OPETUSTOIMI											
Kerttulin koulu	4 400 000	on		50 000	2 800 000	2 800 000	1 600 000				2012-2015
Katedralskolan, peruskorjaus (sis. perustukset)	7 430 000	tekn	715		150 000	50 000	2 000 000	1 000 000	4 380 000		2012-2018
Puolalan koulu (luokat 1-9) ja Puolalanmäen lukio (Tornikatu)	4 100 000	tekn	57 133	100 000	3 100 000	1 000 000	3 043 000				2011-2015

	Kustannus-arvio	Hankesuun.	Käyttö	Budjetoitu	Budjetoitu	Ennuste toteumasta	TA	TS	TS	TS	
kohde	(Haahtelaind. 9/2012)	(on/ei)	31.12.2011	2011	2012	2012	2013	2014	2015	2016	Toteuttamis-aikataulu
Puolalan koulu (luokat 1-9) ja Puolalanmäen lukio (Kauppiaskatu 14)	7 924 000	tekn						150 000	2 774 000	5 000 000	2014-2018
Puolalan koulu (luokat 1-9) ja Puolalanmäen lukio (Puutarhakatu 5)	6 575 000	tekn	5 693 580	5 157 000	300 000	430 000					2009-2014
Kastun koulu	7 494 000	tekn			hankes.		200 000	3 200 000	4 094 000		2013-2017
Juhana Herttuan koulukiinteistö (kohteesta ei ole tehty hankesuunnitelmaa)	7 370 000	ei					hankes.		200 000	4 900 000	2015-2019
Pansion koulu, Pansion koulun peruskorjaus	6 690 000	käynnissä			hankes.					100 000	2016-2020
LIIKUNTATOIMI											
Impivaaran uimahalli peruskorj. + laajennus	23 860 000	on	20 495 124	11 511 000	3 510 000	3 364 000					2005-2014
Kupittaaan jalkapallostadionin kentän peruskorjaus	1 000 000	tekn	105 485	200 000	800 000	894 515					2011-2014
Nunnavuoren palloiluhalliin peruskorjaus	2 654 000	tekn	66 664	800 000	2 154 000	2 720 000					2011-2014
Samppalinnan maauimala	5 098 000	tekn					500 000	3 598 000	1 000 000		2013-2017
KULTTUURITOIMI											
Maaherran virka-asunnon peruskorjaus	1 100 000		43 174	0	1 100 000	930 000					2010-2014
KIINTEISTÖLIKELAITOS											
Kauppahalli		on									
PIENET INVESTOINNIT (<1M€)					14 000 000	14 000 000	14 000 000	14 000 000	14 000 000	16 000 000	16 000 000
PERUSKORJAUKSET YHTEENSÄ		140 241 000 €	41 444 796	42 551 000	37 208 000	34 638 515	24 839 000	30 548 000	39 058 000	33 810 000	
TOIMITILOJEN HANKINTA											
Nimeämättömät kohteet				200 000	1 600 000	1 600 000	4 400 000	200 000	200 000	200 000	
Moision viipalekoulu, leasing-lunastus					200 378	200 378					
TOIMITILOJEN HANKINTA YHTEENSÄ				200 000	1 800 378	1 800 378	4 400 000	200 000	200 000	200 000	
					ALFA		YO30*				
RAHOITUSOSUUDET (Impivaara 75 000)					75 000						
KAIKKI INVESTOINNIT YHTEENSÄ		202 727 000 €		45 251 000	48 805 378	44 018 893	34 339 000	38 407 000	56 569 000	48 795 000	
*Huom: YO30 osakkaiden velaton hinta merkitty budjettiin, tosiasiaassa yhtiö sisältää velkaa, jolloin osakkeiden kauppahinta ~4,2 m €.											
VUOKRAKOhteet											
Palloiluhalli (vuokra)		on			hankes.						
Logistiikkakoulutuksen tilat (vuokra/yhtiö)		käynnissä				hankes.					
Oriekedon palvelukeskus (vuokra)		käynnissä				hankes.	0	0			

VESILIIKELAITOS

Turun Vesiliikelaitoksen johtokunnan vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2013 – 2016 talous-suunnitelmakauden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tilivelvollinen viranhaltija:	Irina Nordman
Liiketoiminta-ajatus:	<p>Vesilaitos tarjoaa asukkaille, yhteisöille ja elinkeinoelämälle laadukkaita vesihuoltopalveluja. Jätevedet käsitellään modernissa seudullisessa laitoksessa, jonka puhdistustulos on tehokas ja edistää Saaristomeren hyvän tilan saavuttamista. Talousvesi saadaan seudulliselta tekopohjavesilaitokselta, jonka ansiosta talousveden laatu paranee. Halisten laitoksen muuttaminen seudulliseksi varavesilaitokseksi lisää toimintavarmuutta.</p> <p>Laadun takeena on palveluiden jatkuva kehittäminen sekä omistajahallintaan kuuluva infraomaisuuden ylläpitäminen.</p> <p>Vesilaitos hoitaa tavoitteidensa mukaiset uus- ja korvausinvestoinnit hankkimallaan rahoituksella.</p>
Toimintaympäristön muutostekijät:	<p>Vesihuoltolain uudistaminen ja mukanaan tuomat muutokset erityisesti hu- levesikysymyksiin.</p> <p>Seudullisen vesihuoltoyhtiön perustaminen. Mahdolliset muutokset kilpai- luneutraliteetti kysymyksissä.</p> <p>Yleistyneet rankkasateet</p>

KAUPUNGINVALTUUSTOLLE TIEDOKSI ANNETTAVA OSUUS

Työvoima	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	102,8	99,1	97,0	99	98	97	96
Eläkkeellelähtöennuste	6	5	5	5	3	6	9
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	4.103	4.151	3.885	4.037	4.020	3.990	3.970
Sairauspoissaolojen määrä, sairauspoissaolo %	3,52	2,72	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Työtaturmat, tapaturmapoissaolo %	0,28	0,15	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18

Henkilöstön työhyvinvointi	2010	2012	2013	2014	2015	2016
Kunta10–mittarit, kyselyt vuosina 2010, 2012, 2014 ja 2016, tulosten raportointi vuosina 2011, 2013 ja 2015						
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	67,31	61		61		61
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	2,99	3,10		3,10		3,10
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	68,00	>75		>75		>75
Työpaikan ilmapiiri	3,41	3,40		3,40		3,40

Kestävä kehitys liikelaitoksen toiminnassa		TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
1	Kasvihuonepäästöjen vähentäminen					
	Kasvihuonepäästövähennyssuunnitelma					
	- Lähtötilannekartoitus tehty	11/2011				
	- Suunnitelma valmistunut tai päivitetty		9/2012	8/2013	8/2014	8/2015
	- Suunnitelman toimenpiteet toteutettu tai käynnistetty	5	4	4	4	4
2	Ekotukihenkilöiden määrä					
	- Uudet koulutetut ekotukihenkilöt	1	0	1	0	0
	- Ekotukihenkilöiden määrä yhteensä	3	2	3	3	3
3	Hulevesien vähentäminen viemäriverkostossa					
	- Viemäriverkoston ylivuodot (m ³ vuodessa) (mittari ennusteessa 31.12.12)	<27.500(ohitukset vuonna 2011)	vähenee vuodesta 2012	vähenee	vähenee	vähenee
	- Vuotoveden osuus viemäriverdessä (%) (mittari ennusteessa 31.12.12)	< 49 %	vähenee vuodesta 2012	vähenee	vähenee	vähenee
	- Sekaviemärin osuus (km) (mittari ennusteessa 31.12.12)	55 km	vähenee vuodesta 2012	vähenee	vähenee	vähenee
4	Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen					
	Toimenpide					
	Mittari seuranta varten					

JOHTOKUNTAAN NÄHDEN SITOVA OSA

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta							
Tilinpäätös 2010, 2011, Talousarvio 2012, Talousarvioehdotus 2013 ja taloussuunnitelmakauden tavoitearvot							
	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Toiminnan laajuus							
Liikevaihto 1.000 €	36,1	39,0	40,4	41,5	41,7	41,8	41,9
- josta ulkoinen tulorahoitus, %	95	95	95	96	96	96	96
Kannattavuus							
Liikeliijäämä 1.000 €	8,8	9,9	4,5	3,2	3,0	3,0	3,1
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI %	6,3	6,3	2,8	1,9	1,7	1,7	1,7
Sijoitetun pääoman tuotto, 1.000 €	8,8	9,9	4,5	3,2	3,0	3,0	3,1
Tehokkuus							
Liikevaihto/htv, 1.000 €	344	368	417	419	425	431	436
Kilpailukykyiset tuotteet							
Veden vertailuhinta ² (Toteumat esitetty VVY:n raportista: Turku/Suurten kaupunkien keskiarvo/Seutukunnan sijoitus)	3,99/4,33/3.	4,87/4,45/1.	Ero suuriin ei kasva, seutukunnan 1-3 halvin	Ero suuriin ei kasva, seutukunnan 1-3	Ero suuriin ei kasva, seutukunnan 1-3	Ero suuriin ei kasva, seutukunnan 1-3	Ero suuriin ei kasva, seutukunnan 1-3

			käyttömaksu	halvin käyt- tömaksu	halvin käyt- tömaksu	halvin käyt- tömaksu	halvin käyt- tömaksu
Palvelutason arviointi							
Veden laatuindeksi	97,5	98,0	>97	>97	>97	>97	>98
Omaisuuuden arvon säilyt- täminen ja kilpailukyky							
Korvausinvestoinnit suhteessa poistoihin, %	90,1	99,1	91,4	99,9	97,2	91,8	91,8
Vesijohtoverkoston uusiutumis- aika	150	123	150	150	145	145	145
Viemäriverkoston uusiutumisaika	58	65	75	75	75	70	70

Liikelaitosmuotoisen toiminnan tavoitteet ja tunnusluvut

Tilinpäätös 2010, 2011, Talousarvio 2012, Talousarvioehdotus 2013 ja taloussuunnitelmakauden tavoitearvot

	TP 2010	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Keskeisemmät suoritteet, joita tuottamalla/ tilaamalla liikevaihto tai toimintatuotot muodostuvat							
Laskutettu vesi, milj. m ³	12,6	12,2	12,5	12,2	12,2	12,2	12,2
Laskutettu jätevesi, milj. m ³	12,3	12,0	12,2	12,0	12,0	12,0	12,0
Kakolaan johdettu jätevesi, milj. m ³	22	23,7	20	20	19,9	19,8	19,7
Verkosto-ohitukset, m ³ /a	15.272	27 467	<10.000	<10.000	<10.000	<10.000	<10.000
Laskuttamaton talousvesi m ³ /km/a	4,3	4,3	<4,2	<4,3	<4,3	<4,3	<4,3
Keskeisimmät tuotannontekijät/liikevaihto							
Palveluiden ostot/liikevaihto, %	45	32	31	29	29	29	29
Henkilöstökulut/liikevaihto, %	17	16	14	14	14	14	14
Suoritteiden kokonaiskustannukset/keskeinen suorite							
Veden bruttokustannukset/myyty vesi-m ³	1,04	1,07	1,53	1,87	1,88	1,88	1,88
Jäteveden bruttokustannukset/myyty jätevesi-m ³	1,71	1,85	1,83	1,82	1,83	1,84	1,84

Tuloslaskelman syöttöpohja
YTOIMI Ymparistoimi

	TP 2011	TA 2012 yhteensä	TA 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
LIKEVAIHTO	392 943 318	306 870 032	291 534 680	41 693 000	41 829 000	41 870 000
Myyntituotot (300000-319999)	253 658 235	152 550 246	134 618 452	41 642 000	41 778 000	41 819 000
Liiketoiminnan myyntituotot	+	217 662 055	111 748 646	106 360 950	41 642 000	41 778 000
Tayden korv.perust.saadut korv.valtiolta	+	8 000	0	0		
Korvaukset kunnilta ja kuntayhtymilta	+	21 628 529	37 870 600	23 758 602		
Muut suoritteiden myyntituotot	+	14 359 651	2 931 000	4 498 900		
Maksutuotot (320000-329999)	7 535 178	6 852 100	6 747 378	0	0	0
Yleishallinnon maksut	+	3 228	40 000	0		
Terveystuotot	+	544 890	0	560 000		
Sosiaalitoimen maksut	+	0	0	0		
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	+	460 911	28 500	237 778		
Yhdyskuntapalvelujen maksut	+	2 252 545	1 603 000	1 698 000		
Muut palvelumaksut	+	4 273 604	1 826 600	1 351 600		
Pysäköintimaksut	+	0	3 354 000	2 900 000		
Tuet ja avustukset (330000-339999)	5 846 221	5 590 100	6 085 500	0	0	0
Muut Tuet ja avustukset	+	5 846 221	5 590 100	6 085 500		
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	+	0	0	0		
Vuokratuotot (340000-349999)	139 285 083	150 965 786	154 016 228	51 000	51 000	51 000
Vuokratuotot	+	139 285 083	150 965 786	154 016 228	51 000	51 000
Muut toimintatuotot (350000-359999)	29 149 386	17 507 150	15 284 000	20 000	20 000	20 000
Muut toimintatuotot	+	29 149 386	17 507 150	15 284 000	20 000	20 000
Valmisteverastojen muutos (360000-369999)	0	0	0	0	0	0
Valmisteverastojen muutos	+/-	0	0	0		
Valmistus omaan käyttöön (370000-379999)	31 651 994	1 920 000	1 550 000	550 000	550 000	550 000
Valmistus omaan käyttöön	+	31 651 994	1 920 000	1 550 000	550 000	550 000
Henkilöstökulut (400000-429999)	104 892 452	62 006 118	58 050 554	6 010 000	5 945 000	5 900 000
Palkat ja palkkiot	-	82 343 649	47 602 128	45 133 012	4 020 000	3 990 000
Eläkekulut	-	19 841 769	11 479 321	10 107 550	1 720 560	1 707 720
Muut henkilöstösivukulut	-	4 810 316	2 933 549	2 820 552	269 440	247 280
Hlostokorvaukset & -menojen korjaukset	+	-2 103 282	-8 880	-10 560		230 840
Palveluiden ostot (430000-449999)	173 351 659	121 851 063	123 599 511	12 200 000	12 250 000	12 250 000
Asiakaspalvelujen ostot	-	0	0	0		
Muiden palvelujen ostot	-	173 351 659	121 851 063	123 599 511	12 200 000	12 250 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat (450000-469999)	38 977 521	24 868 911	28 439 202	12 900 000	12 920 000	12 930 000
Ostot tilikauden aikana	-	38 977 521	24 868 911	28 439 202	12 900 000	12 920 000
Varastojen lisäys / vähennys	+/-	0	0	0		
Avustukset (470000-479999)	217 358	161 250	150 000	0	0	0
Avustukset yksityisille	-	0	0	0		
Avustukset yhteisöille	-	207 358	161 250	150 000		
Avustukset taseyksiköille	-	10 000	0	0		
Muut toimintakulut (480000-499999)	49 436 248	47 237 816	45 353 918	961 000	963 000	975 000
Vuokrat	-	43 863 020	40 806 034	39 946 148	890 000	890 000
Muut toimintakulut	-	5 573 227	6 431 782	5 407 770	71 000	73 000
Poistot ja arvonalentumiset (700000-729999)	50 400 073	54 909 656	52 254 395	7 200 000	7 300 000	7 300 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-	50 015 772	54 909 656	52 254 395	7 200 000	7 300 000
Kertaluonteiset poistot	-	384 301	0	0		
Arvonalentumiset	-	0	0	0		
LIKEYLIJÄÄMÄ/-ALIJÄÄMÄ	49 850 785	24 350 569	10 453 978	2 992 000	3 021 000	3 085 000
Verotulot ja valtionosuudet (500000-599999)	0	0	0	0	0	0
Verotulot	+	0	0	0		
Valtionosuudet	+	0	0	0		
Rahoitustuotot ja -kulut (600000-699999)	-46 560 332	-33 787 122	-27 899 370	-5 650 622	-5 650 622	-5 650 622
Korkotuotot	+	11 075	0	839 455		
Muut rahoitustuotot	+	69 321	30 000	30 000		
Korkokulut	-	3 350 097	3 937 500	2 176 000		
Muut rahoituskulut	-	43 290 632	0	0		
Liikelaitoksen korvaus peruspääomasta (kunnalle)	-	0	29 879 622	26 592 825	5 650 622	5 650 622
LIKEYLIJÄÄMÄ/-ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ, VARAUKSIA JA RAHASTOJEN MUUTOKSIA	3 290 453	-9 436 553	-17 445 392	-2 658 622	-2 629 622	-2 565 622
Satunnaiset tuotot ja kulut (800000-819999)	7 576 100	685 000	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	+	7 576 100	685 000	0		
Satunnaiset kulut	-	0	0	0		
LIKEYLIJÄÄMÄ/-ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA JA RAHASTOJEN MUUTOKSIA	10 866 553	-8 751 553	-17 445 392	-2 658 622	-2 629 622	-2 565 622
Varausten ja rahastojen muutokset (850000-879999)	-6 155 925	774 980	1 611 235	38 000	38 000	38 000
Poistoeron muutos	+/-	-8 216 338	774 980	-8 888 765	38 000	38 000
Varausten muutos	+/-	2 060 413	0	10 500 000		
Rahastojen muutos	+/-	0	0	0		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 710 628	-7 976 573	-15 834 157	-2 620 622	-2 591 622	-2 527 622

KUSTANNUSPAIKKA:RAHOITUS

	TP 2011	TA 2012 yhteensä	TA 2013 yhteensä	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Liikelijäämä (ali-)	9 932 708	4 460 567	3 162 872	2 992 000	3 021 000	3 085 000
Poistot ja arvonalentumiset	7 024 915	7 100 000	7 100 000	7 200 000	7 300 000	7 300 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 197 554	-5 650 622	-5 650 622	-5 650 622	-5 650 622	-5 650 622
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	10 760 069	5 909 945	4 612 250	4 541 378	4 670 378	4 734 378
Investointikulut	11 619 742	11 500 000	13 510 000	13 130 000	12 830 000	12 830 000
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustuotot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-11 619 742	-11 500 000	-13 510 000	-13 130 000	-12 830 000	-12 830 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-859 672	-5 590 055	-8 897 750	-8 588 622	-8 159 622	-8 095 622
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset		0	0	0	0	0
T1001 Antolainasaamisten lisäykset kunnalle / kuntayhtymälle	-	0	0	0		
T1002 Antolainasaamisten lisäykset muilta	-	0	0	0		
T1003 Antolainasaamisten vähennykset kunnalta / kuntayhtymältä	+	0	0	0		
T1004 Antolainasaamisten vähennykset muilta	+	0	0	0		
Lainakannan muutokset		0	0	0	0	0
T2001 Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta / kuntayhtymältä	+	0	0	0		
T2002 Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	+	0	0	0		
T2003 Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle / kuntayhtymälle	-	0	0	0		
T2004 Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-	0	0	0		
T2005 Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+/-	0	0	0		
T2006 Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	+/-	0	0	0		
Oman pääoman muutokset		0	0	0	0	0
T3002 Ylijäämäpalautukset	+/-	0	0	0		
Muut maksuvalmiuden muutokset		2 291 564	0	0	0	0
T4001 Vaihto-omaisuuden muutos	+/-	-430 790	0	0		
T4002 Saamisten muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+/-	-9 215 456	0	0		
T4003 Saamisten muutos muilta	+/-	7 213 390	0	0		
T4004 Korottomien velkojen muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+/-	459 958	0	0		
T4005 Korottomien velkojen muutos muilta	+/-	-601 249	0	0		
T4006 Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	+/-	0	0	0		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 291 564	0	0	0	0	0
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	1 431 892	-5 590 055	-8 897 750	-8 588 622	-8 159 622	-8 095 622

Investoinnit vesiliikelaitos			Toimielimen ehdotus 2013	Toiminta- suunnitelma 2014	Toiminta- suunnitelma 2015	Toiminta- suunnitelma 2016
Investointihankkeet	Investointikulut		13 510 000	13 130 000	12 830 000	12 830 000
Uus- ja laajennusinvestoinnit	Investointikulut		6 600 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Aineettomat oikeudet	Investointikulut		300 000			
100983	Asiakaspalvelujärjestelmä	Investointikulut	300 000			
Vesijohtoverkosto	Investointikulut		1 600 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
100002	Vesijohto, uudet	Investointikulut	1 600 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Viemäriverkosto	Investointikulut		4 700 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000
100008	Viemäriverkosto, uudet	Investointikulut	4 700 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000
Korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit	Investointikulut		6 840 000	7 060 000	6 760 000	6 760 000
Rakennukset	Investointikulut		500 000	500 000	400 000	400 000
100202	Kiinteistöt, Halinen	Investointikulut	500 000	500 000	400 000	400 000
Vedenkäsitely	Investointikulut		200 000			
100785	Karjakosken pato	Investointikulut	200 000			
Vesijohtoverkosto	Investointikulut		1 550 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
100005	Vesijohto, saneeraukset	Investointikulut	1 550 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Viemäriverkosto	Investointikulut		4 150 000	4 400 000	4 400 000	4 400 000
100009	Viemäriverkosto, saneeraukset	Investointikulut	4 150 000	4 400 000	4 400 000	4 400 000
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	Investointikulut		440 000	560 000	360 000	360 000
100287	Pumppaamot	Investointikulut	300 000	400 000	200 000	200 000
100288	Verkoston kuntokartoitus	Investointikulut	140 000	160 000	160 000	160 000
Muut pysyvien vastaavien hanki	Investointikulut		70 000	70 000	70 000	70 000
100246	Vesimittarit	Investointikulut	70 000	70 000	70 000	70 000

